

การศึกษาความสัมพันธ์เกี่ยวกับการรับรู้ทัศนคติ กับการเข้าร่วมกิจกรรมตามนโยบาย
สถานศึกษา 3 ดี (3D) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุดี ศิริวงศ์พากร

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

การศึกษาความสัมพันธ์เกี่ยวกับการรับรู้ทัศนคติ กับการเข้าร่วมกิจกรรมตามนโยบาย
สถานศึกษา 3 ดี (3D) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุดี ศิริวงศ์พาการ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554
คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ชื่อเรื่อง : การศึกษาความสัมพันธ์เกี่ยวกับการรับรู้ ทักษะคิด และการเข้าร่วมกิจกรรมตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี (3D) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
 ผู้วิจัย : สุจิตี ศิริวงศ์พากร
 พ.ศ. : 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ การรับรู้ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีกับการเข้าร่วมกิจกรรมตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี (3D) ได้แก่ ด้านประชาธิปไตย (Democracy) ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย (Decency) และด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด (Drug-Free) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครทุกชั้นปี ในปีการศึกษา 2553 จาก 9 คณะ จำนวน 400 คน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ทดสอบ t-test เพื่อเปรียบเทียบระหว่างตัวแปร 2 ตัวแปร ใช้ F-Test แบบ One-way ANOVA เพื่อเปรียบเทียบระหว่างตัวแปรมากกว่า 2 ตัวขึ้นไป และวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครมีรับรู้ข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี อยู่ในระดับปานกลาง มีทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี ในภาพรวมนักศึกษามีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย อยู่ในระดับมาก และด้านประชาธิปไตย ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด อยู่ในระดับปานกลาง และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน และการทดสอบสมมติฐานพบว่า

1. เพศต่างกันนักศึกษามีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคณะที่ศึกษาต่างกันนักศึกษามีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05
2. เพศและคณะที่ศึกษาต่างกัน นักศึกษามีทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. เพศและคณะที่ศึกษาต่างกัน นักศึกษามีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกัน
4. การรับรู้ข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี
5. ทักษะคิดต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี

คำสำคัญ : การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร, ทักษะคิด, พฤติกรรม, นโยบายสถานศึกษา 3 ดี

Title : A Study of Perception and Attitude of Students in Rajamangala University of Technology Phra Nakhon (RMUTP) on 3D Policy- Based Activities

Researcher : Sukee Siriwongpakorn

Year : 2011

ABSTRACT

This research aimed to investigate perception, attitude, and behavior of Rajamangala University of Technology Phra Nakhon undergraduate students on 3D policy - based activity Participation and the relations among perception, attitude and behavior. 3D aspects include Decency, Democracy and Drug-free. The data were collected through 400 RMUTP undergraduate students from nine faculties in 2010. Data analysis employed frequency, percentage, mean (\bar{X}), standard deviation (s.d.). Statistics used for hypothesis testing included t-Test; to compare between two variables, F-Test and One-way ANOVA; to compare more than two variables, and Pearson Product Moment Correlation Coefficient.

The results of study found that RMUTP students perceived news releases on 3 D policy of the university at the average level. In the meantime, their overall attitude towards 3D policy campaign was rated in average level. The attitude towards Decency was at high level and Democracy and Drug-free were considered average. The student participation in 3D -based activities was rated at high level when considered by individual and overall aspect.

Hypothesis testing resulted as follows:

1. Students with different gender had different perception of 3D policy with a statistical significance at .05. However, there were no significant differences at .05 among students from different faculty.
2. Students with different gender and faculty had different attitude towards 3D policy with a statistical significance at .05
3. The participation behavior on 3D-based activities of students with different gender and faculty was different.
4. The perception of 3D policy new releases had a positive correlation with 3D- based activities participation behavior.
5. Attitude towards 3D policy of the university had a positive correlation with 3D- based activities participation behavior.

Keywords: perception of information, attitude, behavior, 3D policy

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยเชิงปริมาณ เรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์เกี่ยวกับการรับรู้ ทัศนคติ กับการเข้าร่วมกิจกรรมตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี (3D) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในการจัดทำวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร การดำเนินการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีเนื่องจาก ได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลต่างๆ เป็นอย่างดี ดังนั้นจึงขอขอบคุณคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ให้การสนับสนุนทุนวิจัย และบุคลากรทุกท่าน และขอขอบคุณนักศึกษาทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จึงทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ผู้วิจัยหวังว่าผลงานวิจัยนี้คงเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนากิจกรรมต่างๆ ตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี ของมหาวิทยาลัยต่อไป

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญภาพ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.4 กรอบแนวคิด	4
1.5 สมมติฐานการวิจัย	5
1.6 นิยามศัพท์	5
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 ยุทธศาสตร์ตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี (3D)	7
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับประชาธิปไตย	11
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย	15
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด	20
2.5 ทฤษฎีเกี่ยวกับการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร	27
2.6 แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	33
2.7 แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ	35
2.8 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม	38
2.9 ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล	40
2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	41
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	45
3.1 วิธีดำเนินการวิจัย	45
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	45
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	47
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	48

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษา	50
4.1 ข้อมูลส่วนบุคคล	50
4.2 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี	51
4.3 ทักษะคิดต่อยุบายสถานศึกษา 3 ดี	55
4.4 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบาย สถานศึกษา 3 ดี	60
4.5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	63
4.6 การทดสอบสมมติฐาน	63
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	76
5.1 สรุปผลการวิจัย	76
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	79
5.3 ข้อเสนอแนะ	83
รายการอ้างอิง	84
ภาคผนวก	89
แบบสอบถาม	90
ประวัติผู้วิจัย	97

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
2.1	กรอบแนวคิดตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี	8

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของตัวแทน	47
3.2	แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	48
4.1	จำนวน และร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคล จำแนกตามเพศ	50
4.2	จำนวน และร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคล จำแนกตามคณะ	51
4.3	จำนวน และร้อยละของประสบการณ์รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานศึกษา 3 ดี	51
4.4	จำนวน และร้อยละของประสบการณ์รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานศึกษา 3 ดีผ่านสื่อต่างๆ	52
4.5	จำนวน และร้อยละของพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารและการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี	52
4.6	จำนวน และร้อยละของความต้องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมตามนโยบายสถานศึกษา 3 จากสื่อของมหาวิทยาลัย	53
4.7	จำนวน และร้อยละของความคิดเห็นต่อการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดีของคณะ/มหาวิทยาลัย	54
4.8	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ด้านประชาธิปไตย	55
4.9	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย	57
4.10	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด	58
4.11	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี ในภาพรวม	59
4.12	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี 3 ด้านประชาธิปไตย	60
4.13	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย	60
4.14	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี ด้านภูมิคุ้มกันภัยจาก ยาเสพติด	62
4.15	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดีในภาพรวม	63

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.16	เปรียบเทียบความแตกต่างของนักศึกษาที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี จำแนกตามเพศ	63
4.17	เปรียบเทียบความแตกต่างของนักศึกษาที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี จำแนกตามคณะที่ศึกษา	64
4.18	เปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดีต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี จำแนกตามเพศ	65
4.19	เปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดีต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี จำแนกตามคณะที่ศึกษา	65
4.20	ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี จำแนกตามคณะที่ศึกษา โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)	67
4.21	เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี จำแนกตามเพศ	69
4.22	เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี จำแนกตามคณะที่ศึกษา	70
4.23	ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี จำแนกตามคณะที่ศึกษา โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)	72
4.24	ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสาร ทัศนคติ และพฤติกรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกัน	75

บทที่ 1

บทนำ

1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่งในการนำพาประเทศไปสู่ความเจริญ ความก้าวหน้าและความเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพทัดเทียมกับอารยประเทศ จากวิวัฒนาการทางด้าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของโลกในปัจจุบัน ทำให้นานาประเทศปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ให้มุ่งเน้นด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มากขึ้น โดยกำหนดเป็นนโยบายและแผนพัฒนาประเทศ ปรับเปลี่ยนกระบวนยุทธ์ในการจัดระบบการศึกษาให้รองรับแผนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงตามกระแสโลก มีการกำหนดแนวคิดต่างๆ ในการจัดการศึกษาโดยยึดหลักสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ ความเสมอภาคและการกระจายโอกาสทางการศึกษา ความเป็นเลิศและคุณภาพทางวิชาการ ความมีประสิทธิภาพ และความ เป็นสากล โดยมุ่งเน้นภารกิจระบบเปิด และการเรียนการสอนรายบุคคล (มนต์ชัย เทียนทอง, 2545) ดังนั้น การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกันได้ อย่างเป็นสุข

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ฉบับแรกของประเทศไทย การปฏิรูปการศึกษาทั้งหมดจึงต้องดำเนินการให้สอดคล้องตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ ครู อาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของประเทศไทย รวมทั้งพ่อแม่ ผู้ปกครอง จึงควรได้ศึกษาและทำความเข้าใจให้ชัดเจนทะลุปรุโปร่ง เพื่อประโยชน์ในการวางแผนการจัดการศึกษาที่ดีที่สุด เหมาะสมที่สุดให้แก่เด็กไทยทุกคน และในมาตรา 4 กำหนดให้ การศึกษา หมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอด ความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทาง วิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุน ให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การศึกษาตลอดชีวิตหมายถึง การศึกษาที่เกิดจากการ ผสมผสานระหว่างการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้ สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ และคณะ, 2547) และ ในอดีตที่ผ่านมา การที่ประเทศไทยแก้ไขปัญหาวิกฤตในหลายเรื่องได้ช้า และไม่สำเร็จนั้น เป็นเพราะ ยังมิได้มีการหยิบยกปัญหาวิกฤตทางการศึกษาขึ้นมาแก้ไขใดๆ ที่เป็นหัวใจสำคัญในการแก้ไข วิฤตการณ์ในทุกๆ เรื่องการที่จะให้ประเทศไทยเปลี่ยนแปลงแนวคิดของนโยบายใหม่ที่ตั้งอยู่บน พื้นฐานแห่งข้อมูล ความรอบรู้ และสติปัญญา ตามที่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ได้แถลงต่อรัฐสภาให้เป็น ผลสำเร็จได้นั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำเรื่องการปฏิรูปการศึกษาซึ่งเป็นเรื่องวิกฤตที่คน ส่วนใหญ่ยังมองข้าม กำหนดให้เป็นวาระแห่งชาติ เพื่อดำเนินการแก้ไขวิกฤตการศึกษาไทยและวิกฤต สังคมไทยและวิกฤตทางด้านสังคม เป็นผลสืบเนื่องมาจากวิกฤตการศึกษาของชาติ เพราะทศวรรษที่ ผ่านมาสังคมไทยเกิดความตกต่ำในทุกด้านอย่างรวดเร็ว ซึ่งความตกต่ำดังกล่าวเป็นที่ประจักษ์และ

สร้างความวิบัติแก่สังคมไทยอย่างต่อเนื่องตลอดมาวิกฤตทางด้านสังคมที่เป็นประเด็นรุนแรง เกี่ยวเนื่องกับความอยู่รอดของชาติและค่านิยมและรสนิยมในการเสพย์/บริโภคสิ่งของจากต่างชาติ และการเปิดรับศิลปะ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาจากต่างชาติโดยขาดการคัดสรร กลั่นกรอง เข้ามามีบทบาทสำคัญในสังคมและในวิถีชีวิตของคนไทย ทำให้คนไทยละทิ้งคุณค่าที่ต้งามในเรื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544)

นอกจากนี้ประเทศไทยยังประสบกับปัญหายาเสพติด ถึงแม้รัฐบาลมีความตั้งใจจริงที่จะจัดให้หมดไปจากผืนแผ่นดินไทย แต่จากข่าวทางโทรทัศน์และหน้าหนังสือพิมพ์มีให้เห็นเกือบทุกวันว่า มีการจับยาเสพติดและยึดทรัพย์อยู่เป็นประจำทุกวัน ในขณะที่เดียวกันก็มีการวิสามัญฆาตกรรมของเจ้าหน้าที่ทางการ และการฆ่าตัดตอนจากเจ้าหน้าที่ไม่เป็นทางการเกือบทุกรายวัน และที่น่าตกใจเป็นอย่างยิ่ง พบว่าเด็กและเยาวชนหันกลับมานิยมเสพยาและสารระเหยเพื่อทดแทนยาบ้า เนื่องจากยาบ้าหายากและมีราคาแพงขึ้นถึง 3 เท่าตัว นอกจากนี้ยังพบว่า เด็กและเยาวชนหันไปทดลองเสพยาเสพติดใหม่ๆ ที่กฎหมายและผู้ใหญ่อย่างเรายังไม่ทัน เช่น ไนโตรออกไซด์ หรือที่เรียกกันในหมู่วัยรุ่นว่า “ดมตรัส” และ ดิ้ว เป็นต้น และในปัจจุบัน การเมืองไทยได้แบ่งถูกแบ่งขั้วออกเป็น 2 ฝ่าย (ฝ่ายรัฐบาล และฝ่ายต่อต้าน) ที่นับวันจะยิ่งรุนแรง ปัญหาความขัดแย้งปัจจุบันขณะนี้ ทั้งสองฝ่าย ล้วนมีเหตุผลซึ่งเรื่องที่ทั้งสองฝ่ายยกมาตอบโต้ สาดใส่กัน นั้นมีทั้งถูกและผิด ไม่มีใครถูกทั้งหมด หรือผิดทั้งหมด หากแต่กลไกมันบังคับให้ต่างฝ่ายต่างก็ต้องยืนยันทนียบยก อะไร ต่ออะไรขึ้นมาเพื่อ ผลักดันอีกฝ่ายพ่ายแพ้ลงไป แต่เนื้อหาหลักนั้นต้องยอมรับความจริง เช่น การเมืองในระบบประชาธิปไตย ไม่ได้จบลงหลังจากได้รับเลือกตั้งจากเสียงส่วนใหญ่ของประชาชน การดำเนินงานภายใต้การตรวจสอบต้องควบคู่ไปตลอด เมื่อใดที่รัฐบาลกระทำไม่ถูกไม่ควร ก็สามารถถูกถอดถอนได้ ดังนั้นหากมีประชาชนบางกลุ่มที่ออกมาประท้วงต่อต้าน รัฐบาลต้องไม่ละเลยที่จะฟังเสียงประชาชน เป็นต้น และเมื่อฝ่ายหนึ่งกล่าวหาความผิด อีกฝ่ายหนึ่งปฏิเสธโดยสิ้นเชิง จากเหตุผลของทั้งสองฝ่ายอย่างสุดโต่ง จนกลายเป็นว่า กระบวนการใดก็ไม่อาจเชื่อได้แล้ว จึงนำมาซึ่งการแตกแยกทางความคิดที่แผ่กว้าง นับวันจะยิ่งมากขึ้นๆ

เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2552 นายจรินทร์ ลักษณะวิศิษฏ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง ศึกษาธิการ ชี้แจงการปฏิรูปการศึกษารอบ 2 เน้นให้เด็กไทยเป็น คนเก่ง ดี มีสุข และภูมิใจในความเป็นไทยที่วิทยาลัยชุมชนพังงา พร้อมแนะแนวปฏิบัติตามนโยบาย 3ดี ซึ่งคำว่าดีภาษาไทยก็คือ 1) เราต้องการให้เด็กมีความรู้ ความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตย 2) คือ ต้องมีคุณธรรม จริยธรรม มีผิดชอบชั่วดี เด็กที่จบออกมา ถ้ารู้ผิดชอบ ชั่วดี มีหิริโอตตปละ ผมคิดว่าครบถ้วนทุกอย่างจะรู้จะอะไรควรทำไม่ควรทำ ทูจริตเป็นอย่างไร 3) ต้องห่างไกลยาเสพติด อันนี้คือโครงการสามดี ภาษาไทย ส่วน D ภาษาอังกฤษก็คือ 1) Democracy คือประชาธิปไตย 2) Decency คือคุณธรรม จริยธรรม รู้ผิดชอบ ชั่วดี และ 3) Drug-Free คือ ยาเสพติด ในการดำเนินการของสถานศึกษา 3ดี จะต้องดำเนินการในเรื่องประชาธิปไตยสิ่งที่ต้องการเห็นก็คือ ประการแรก เด็กที่จบการศึกษามาทุกคนจะต้องเชื่อมั่นสถาบันในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และประการที่สองต้องรังเกียจการซื้อสิทธิ์ขายเสียงส่วนเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ก็ต้องมีการจัดโครงการกิจกรรม มีตัวชี้วัดชัดเจนต่อไป เด็กมีความดีงามเพิ่มขึ้นวัดด้วยอะไร ตอนนี้มีอบหมายไปแล้ว จะมีการประชุมเรื่องนี้อีกรอบ จะต้องนิยามว่าวัดจากอะไร ตัวชี้วัดประกอบด้วยอะไร ซึ่งตรงได้มีนักวิชาการเข้าไปดูแล

ทุกโรงเรียน ทุกสถาบันการศึกษาต้องมีการจัดกิจกรรมในเรื่องนี้ และในเรื่องยาเสพติด ทุกโรงเรียน ทุกสถานศึกษาต้องถือเป็นพื้นที่ที่สำคัญอันหนึ่ง จะต้องดำเนินการทั้งมาตรการป้องกัน ป้องปรามปราบปราม ถ้าพบว่าเด็กนักเรียน นักศึกษาเป็นผู้ค้าเสียเอง แต่ถ้าติดก็ต้องนำไปบำบัดรักษา ซึ่งอันนี้ต้องสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล 5 รั้วป้องกัน คือ รั้วสังคมรั้วครอบครัว รั้วชุมชน รั้วโรงเรียน รั้วชายแดน

ดังนั้น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่อยู่ในกลุ่มมหาวิทยาลัยที่เน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาสังคม โดยจัดการเรียนการสอนและพันธกิจอื่นๆ ตามปรัชญาที่กำหนดไว้ว่า “เทคโนโลยีสร้างคุณค่า การศึกษาสร้างคน สู่สากลด้วยปัญญา” อีกทั้งยังได้กำหนดปณิธานในการจัดการศึกษาไว้ว่า “มุ่งมั่นเป็นผู้นำการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพ ด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเชิงบูรณาการ พัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ คู่คุณธรรมสู่มาตรฐานสากล” (สำนักประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, 2551) อีกทั้งยังเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่เน้นการผลิตบัณฑิตเฉพาะทางหรือเฉพาะกลุ่มสาขาวิชาในระดับปริญญาตรี และประกอบกับที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2542) ได้ประกาศนโยบายสถานศึกษา 3 ดี โดยกำหนดให้ทุกสถานศึกษาดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่ 3 ด้าน คือ ด้านประชาธิปไตย ด้านคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นไทย และด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติดอย่างยั่งยืน และเพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งผู้เรียนตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงได้พัฒนาองค์ประกอบและ ตัวบ่งชี้คุณภาพตามนโยบายของรัฐบาล “สถานศึกษา 3 ดี” เป็นองค์ประกอบที่ 10 ของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา ซึ่งประกาศให้ทุกมหาวิทยาลัยเริ่มดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ดังนั้น เพื่อเป็นการศึกษาการรับรู้ ทศคติ ของนักศึกษาที่มีต่อการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ ตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดีของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เพื่อนำข้อมูลที่ไต่เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างมีคุณภาพและมาตรฐานตามนโยบาย 3 ดี และเป็นแนวทางในการพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครให้เป็นสถานศึกษา 3 ดี อย่างเต็มรูปแบบ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการรับรู้ ทศคติ และพฤติกรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีกับการเข้าร่วมกิจกรรมตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี (3D) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัย และทศคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาวิจัยได้แก่ นโยบายสถานศึกษา 3 ดี (3D) โดยการศึกษา โดยการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับ 1) ด้านประชาธิปไตย 2) ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย และ 3) ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด นอกจากนี้ได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การเปิดรับข้อมูลข่าวสาร ทักษะคิด พฤติกรรม และทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครทุกชั้นปี ในปีการศึกษา 2553 จาก 9 คณะ จำนวน 9,305 คน

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครทุกชั้นปี ทั้งที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี จาก 9 คณะ จำนวน 400 คน

3.3 ตัวแปรที่ศึกษา

1) ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- 1.1) ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ และคณะที่ศึกษา
- 1.2) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี
- 1.3) ทักษะคิดต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี

2) ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี ประกอบด้วย

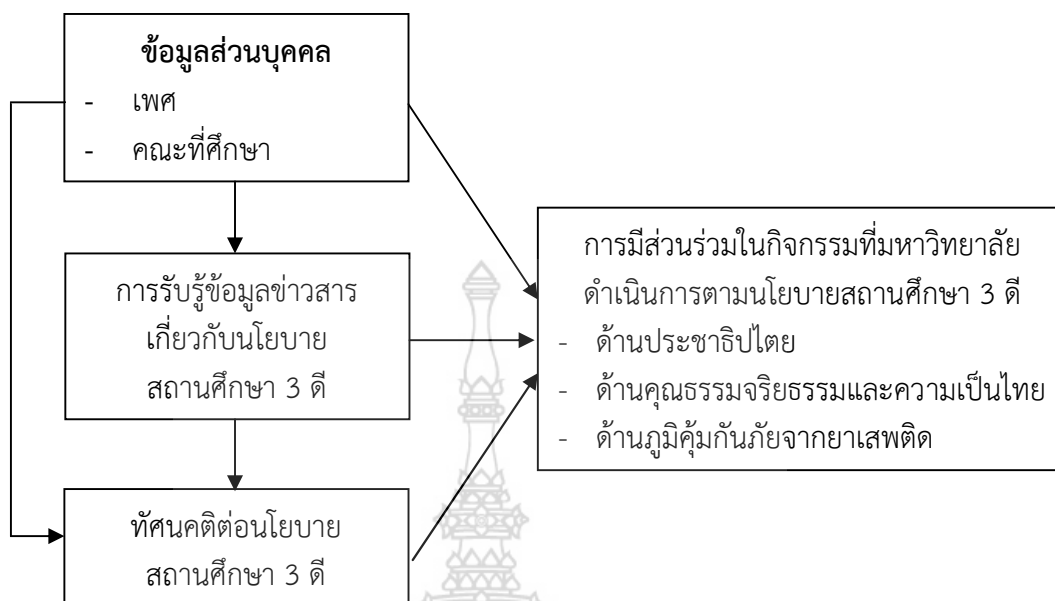
- 2.1) ด้านประชาธิปไตย
- 2.2) ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย
- 2.3) ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด

3.4 ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลา 1 ปี ตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2553 ถึง เดือน กันยายน พ.ศ. 2554

4. กรอบแนวคิด

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์เกี่ยวกับการรับรู้ ทักษะคิด กับการเข้าร่วมกิจกรรมตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี (3D) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้กำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ซึ่งการสร้างเครื่องมือด้านประชาธิปไตย ผู้วิจัยได้ใช้แนวคำถามจากผลงานวิจัยของสุรศักดิ์ กุลเรือง (2544) และสมัค ชินบุตร (2545) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ผู้วิจัยได้ใช้แนวคำถามพรามจร (2551) และเอกรินทร์ สิมหาศาล และคณะ (2552) ที่ได้กล่าวถึงสัญลักษณ์ความเป็นไทย เป็นกำหนดเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ และด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด ผู้วิจัยได้แนวคำถามจากผลงานวิจัยของเกอูร ชิวหากาญจน์ (2541) และผลงานวิจัยของมงคล แก้วเกษการ (2542) และสามารถกำหนดเป็นกรอบแนวคิด ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

5. สมมติฐานการวิจัย

5.1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และคณะต่างกัน นักศึกษามีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกัน

5.2 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และคณะต่างกัน นักศึกษามีทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกัน

5.3 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และคณะต่างกัน นักศึกษามีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกัน

5.4 การรับรู้ข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี

5.5 ทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี

6. นิยามศัพท์

6.1 สถานศึกษา 3 ดี (3D) หมายถึง สถานศึกษาที่มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี (3D) ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่

1) ด้านประชาธิปไตย (Democracy) หมายถึง การดำเนินการโครงการ/กิจกรรมเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้นักศึกษามีความตระหนักเห็นความสำคัญ ศรัทธาและเชื่อมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รังเกียจการทุจริตและต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง

2) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นไทย (Decency) หมายถึง การดำเนินการโครงการ/กิจกรรม เพื่อส่งเสริมและพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความดีงาม รู้จักผิดชอบชั่วดี มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รวมทั้งยึดถือและปฏิบัติในการดำรงชีพสืบไป

3) ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด (Drug-Free) การดำเนินการโครงการ/กิจกรรม ให้นักศึกษามีความเข้าใจ รู้จักพิษภัยของยาเสพติด และรู้จักการหลีกเลี่ยง

6.2 การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร หมายถึง การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี จากการประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัยให้นักศึกษาทราบผ่านช่องทางต่างๆ ได้แก่ เว็บไซต์ บอร์ดประชาสัมพันธ์ และกิจกรรมต่างๆ

6.3 ทักษะคิด หมายถึง ความรู้สึกรู้สีก่อนของนักศึกษาที่มีต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี ไม่ว่าจะมีความรู้สึกรู้สีกด้านลบและด้านบวก โดยจะแสดงความคิดเห็นเป็นผ่านกิจกรรม 3 ดี ได้แก่ กิจกรรมด้านประชาธิปไตย ด้านคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นไทย และด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างมีคุณภาพและมาตรฐานตามนโยบาย 3 ดี

7.2 เป็นข้อมูลพื้นฐาน สำหรับการสืบค้น หาความรู้ แก่ประชาชนทั่วไป

7.3 นำผลการวิจัยไปใช้เป็นสารสนเทศในการอ้างอิงกับการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองของผู้สูงอายุ เพื่อให้เกิดงานวิจัยความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

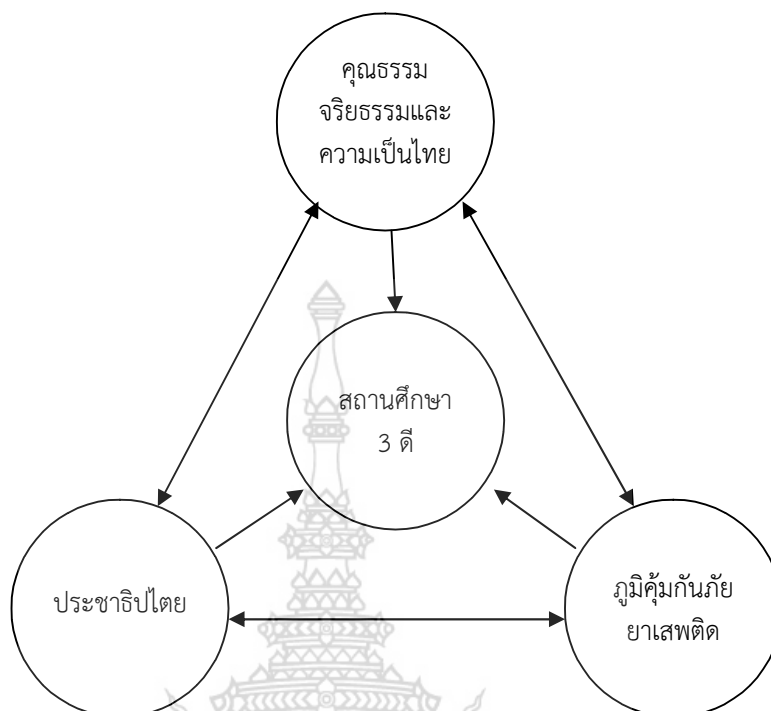
การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์เกี่ยวกับการรับรู้ ทักษะคิด และการเข้าร่วมกิจกรรมตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี (3D) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี (3D)
2. แนวคิดเกี่ยวกับประชาธิปไตย
3. แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย
4. แนวคิดเกี่ยวกับภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด
5. ทฤษฎีเกี่ยวกับการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร
6. แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
7. แนวคิดเกี่ยวกับทักษะคิด
8. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม
9. ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล
10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ยุทธศาสตร์ตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี (3D)

1.1 กรอบแนวคิด

การจัดการศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน กระบวนการจัดการศึกษาที่สมบูรณ์ จึงเปรียบเสมือนเหรียญสองด้านคือ ด้านหนึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาแต่ละช่วงชั้น เพื่อสร้างองค์ความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ มีทักษะการดำรงชีวิตที่เกิดจากการฝึกหัด สามารถใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาตนเองและประกอบอาชีพ อีกด้านหนึ่งคือเป็นการบ่มเพาะ กล่อมเกลา ปลูกฝังและปลูกจิตสำนึก เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม เกิดความตระหนักในบทบาทหน้าที่ที่ขึ้นในจิตใจ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สถานศึกษาทุกระดับ ทุกสังกัด และหน่วยงานต่างๆ ที่มีหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนและร่วมจัดการศึกษา จึงมีส่วนสำคัญในการจัดการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมที่จะส่งเสริม สนับสนุน และร่วมจัดการศึกษา จึงมีส่วนสำคัญในการจัดการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมที่จะส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสม โดยการประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นภารกิจทั้ง 3 ด้าน (3D) ได้แก่ ด้านประชาธิปไตย (Democracy) ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย (Decency) และด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด (Drug-Free)

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

- 1) ด้านประชาธิปไตย (Democracy) มีความตระหนัก เห็นความสำคัญ ศรัทธา และเชื่อมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งรังเกียจ การทุจริต และต่อต้านการซื้อสิทธิขายเสียง
- 2) ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย (Decency) มีคุณธรรม จริยธรรม ความดีงาม รู้สึกผิดชอบดี มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และยึดถือปฏิบัติอยู่ในวิถีชีวิต
- 3) ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด (Drug-Free) รู้สึกหลีกเลี่ยงห่างไกลยาเสพติด

1.3 แนวทางการดำเนินงานตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี

หลักการ

- 1) สถานศึกษาทุกระดับ ทุกสังกัด ต้องจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามนโยบาย สถานศึกษา 3 ดี ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านประชาธิปไตย (Democracy) ด้านคุณธรรมจริยธรรมและ ความเป็นไทย (Decency) และด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด (Drug-Free)

1) เมื่อดำเนินการจัดกิจกรรมเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพที่กำหนด ให้เสนอ หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายในพื้นที่ พิจารณาคัดเลือกตามลำดับจนถึงกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขอรับใบ ประกาศเกียรติคุณจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

3) เกณฑ์การประเมินคุณภาพสถานศึกษา 3 ดี จะพิจารณาคัดเลือกโดยผ่านการรับรอง จากคณะกรรมการสถานศึกษา องค์กรหรือหน่วยงานในพื้นที่ ชุมชน และหน่วยงานต้นสังกัด ตามลำดับ

ขั้นตอนการดำเนินงานคัดเลือกสถานศึกษา 3 ดี

1) จัดทำรายละเอียดเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพสถานศึกษา 3 ดี (3D) โดยพิจารณาจากองค์ประกอบ ดังนี้

(1) มีการพัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา

(2) มีการจัดการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

(3) ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาตนเองและมีผลการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

(4) ชุมชน องค์กรหรือเครือข่ายในพื้นที่มีส่วนร่วม

2) กำหนดแผนการดำเนินงาน

(1) ประกาศนโยบายและแนวทางการดำเนินโครงการ

(2) จัดกิจกรรมประกวดตราสัญลักษณ์และเรียงความเรื่องนโยบายสถานศึกษา

3 ดี (3D)

(3) กำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานและคุณภาพสถานศึกษา 3 ดี

(4) หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายระดับเขตพื้นที่ เขตตรวจราชการ พิจารณาคัดเลือกเพื่อค้นหาสถานศึกษาแบบอย่าง

(5) จัดกิจกรรมนำเสนอผลการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อ ขยายผล

(6) มอบหมายผู้ตรวจสอบราชการกระทรวงศึกษาธิการและสำนักบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษา ตรวจสอบติดตาม และประเมินผลการจัดกิจกรรมโครงการของสถานศึกษา

(7) ประกาศผลการพิจารณาคัดเลือกสถานศึกษาและจัดพิธีมอบรางวัล

3) ดำเนินการตามแผนการดำเนินงาน

(1) เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์

(2) สร้างการมีส่วนร่วมโดยจัดประกวดสัญลักษณ์ ให้นักเรียน นักศึกษา เสนอผลงาน เพื่อใช้เป็นเครื่องหมายในการรณรงค์

(3) ดำเนินการคัดเลือกและประเมินผล โดยมอบหมายความรับผิดชอบในทุก

ระดับ ดังนี้
ระดับจังหวัด มอบให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต ดำเนินการคัดเลือกและประเมินสถานศึกษาทุกระดับ

ระดับเขตตรวจราชการ มอบหมายให้ สำนักบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษาทุกเขต ดำเนินการคัดเลือกและประเมินผลการศึกษาภายในเขตตรวจราชการ โดยมีผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ พร้อมทั้งผู้แทนขององค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นคณะกรรมการ

ระดับประเทศ มอบหมายให้องค์กรหลักและหน่วยงานที่มีสถานศึกษาในสังกัดร่วมดำเนินการ โดยมีสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นฝ่ายเลขานุการ

(4) แนวทางกิจกรรม

เป็นกิจกรรมเชิงลึกที่นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ ที่มุ่งเป้าหมายทำให้ผู้เรียนมี
 ประชาธิปไตย ต่อต้านการทุจริต ซื่อสัตย์ซายเสียง อยู่ในมโนสำนึก รู้ผิดชอบชั่วดี มีวิถีปฏิบัติอันดีงาม
 ในชีวิตจริง และมีส่วนร่วมต่อต้านยาเสพติดอย่างจริงจัง

(5) หลักการจัดกิจกรรม

1. กำหนดในแผนงาน/โครงการประจำปีของสถานศึกษา
2. สอดแทรกในเนื้อหาวิชาในการจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้
3. มีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน
4. ดำเนินการแบบมีส่วนร่วมกับชุมชน ท้องถิ่น
6. ตัวอย่างจัดกิจกรรม

กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย

1. กิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและชุมชน เช่น เวที
 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ กิจกรรมการจัดให้สถานศึกษาแห่งแหล่งเรียนรู้

2. การดำเนินงานสถานักเรียนนักศึกษา กรรมการนักเรียนนักศึกษา
3. การจัดค่ายประชาธิปไตย/กิจกรรมประชาธิปไตยสู่ชุมชน
4. การส่งเสริมกิจกรรมสร้างสำนึกความรักชาติ
5. นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา

กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นไทย

1. กิจกรรมพัฒนาคุณธรรมที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาวัด
 ศาสนสถาน และชุมชน เช่น ส่งเสริมพระสอนศีลธรรมในสถานศึกษา จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้
 กิจกรรมจิตอาสา ค่ายพุทธบุตร พุทธธรรม ค่ายคุณธรรมจริยธรรม จัดให้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้
 ทางศาสนา

ในความเป็นไทย

2. กิจกรรมที่ส่งเสริมการนิยมไทย ประวัติศาสตร์ชาติไทย หรือความภูมิใจ
3. มีการบริหารจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กิจกรรมการป้องกันปัญหาเสพติด

1. มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา เช่น การคัดกรองกลุ่มเสี่ยง
 การช่วยเหลือแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ทำให้จำนวนนักเรียน นักศึกษาที่มีพฤติกรรมเสี่ยงลดลง

2. ส่งเสริมกิจกรรมที่เหมาะสม เช่น กิจกรรมนักเรียนแกนนำ กิจกรรม
 รมรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ (สถานศึกษาปลอดบุหรี่) กิจกรรม/ชมรม TO BE NUMBER ONE การ
 ประกวดดนตรี แข่งกีฬา เปิดเวทีให้แสดงออก การจัดนิทรรศการความรู้

3. การบริหารจัดการด้านสวัสดิศึกษา เช่น การจัดมุมอับลับตาคน
4. มีแหล่งเรียนรู้ด้านยาเสพติด
5. มีการประสานความร่วมมือการดำเนินงานร่วมกับชุมชน ท้องถิ่น

2. แนวคิดเกี่ยวกับประชาธิปไตย

2.1 ความเป็นมาและความหมายของประชาธิปไตย

ระบบการเมืองแบบประชาธิปไตยเป็นระบบการเมืองที่เสนอรูปแบบในการปกครองที่หลายประเทศในโลกเห็นว่าเป็นระบอบการปกครองที่ดีที่สุดระบอบหนึ่ง เพราะว่าเป็นการปกครองที่เปิดโอกาสให้ประชาชนปกครองกันเอง ซึ่งเรียกว่าเป็นการปกครองของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชน ซึ่งได้มีนักวิชาการและผู้ศึกษาได้นำเสนอที่มาของประชาธิปไตย ดังนี้

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย (2536 อ้างถึงในสมัค ชินบุตร, 2545) กล่าวว่า ประชาธิปไตย เป็นการปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน โดยมีลักษณะสำคัญคือ

- 1) ประชาชนเป็นเจ้าของประเทศและเป็นผู้ปกครองประเทศ
- 2) ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง โดยตรงหรือโดยอ้อม
- 3) เป็นการปกครองที่มุ่งเน้นให้ประชาชนได้รับประโยชน์มากที่สุด นโยบายและการดำเนินการของรัฐต้องมุ่งประโยชน์กับคนส่วนใหญ่

- 4) ยึดเสียงข้างมากเป็นหลักในการปกครอง
- 5) ประชาชนมีความเสมอภาคกันและมีสิทธิเสรีภาพตามที่กฎหมายกำหนด
- 6) ประชาธิปไตยมีอำนาจในการควบคุมรัฐทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม

จรูญ สุภาพ (2534) กล่าวว่า ประชาธิปไตย หมายถึง

- 1) ความปรารถนาที่ต้องการรักษาไว้ซึ่งความสำคัญของตนเองและความเสมอภาคในทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

นำทาง

- 2) การดำรงชีวิตเพื่อความผาสุกร่วมกัน โดยมีเจตนารมณ์ของประชาชนเป็นเครื่อง

- 3) รูปแบบการปกครองและวิถีชีวิตที่ถือเอาเสรีภาพเป็นสำคัญ
- 4) การเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถดำเนินการร่วมกันโดยไม่สูญเสียเสรีภาพตามมาแต่ละคนปรารถนา

- 5) การปกครองโดยเสียงของคนส่วนมาก โดยคำนึงถึงสิทธิของคนส่วนน้อย

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2542) กล่าวว่า การปกครองในระบอบประชาธิปไตยเป็นการปกครองที่เปิดโอกาสให้ทุกคนมีความรู้ความสามารถและได้รับความไว้วางใจจากประชาชนให้เป็นตัวแทนเข้าไปบริหารประเทศ การปกครองในระบอบประชาธิปไตย มีจุดเด่นที่สอดคล้องกับความต้องการของมนุษย์ ส่วนใหญ่โดยการยึดหลักการพื้นฐานสำคัญในการปกครองด้วยหลักที่ว่า

- 1) มนุษย์มีความเท่าเทียมกัน
- 2) มนุษย์เป็นผู้มีเหตุผลสามารถที่จะปกครองตนเองได้
- 3) มนุษย์มีสิทธิ เสรีภาพ และต้องการมีหลักประกันในการใช้สิทธิเสรีภาพของตน

โดยสมบูรณ์

นอกจากนี้ประเทศที่จะเป็นประชาธิปไตยอย่างสมบูรณ์ ประชาชนต้องมีลักษณะ ดังนี้

- 1) การพัฒนาตนเอง
- 2) รู้จักใช้สิทธิและเสรีภาพในเชิงสร้างสรรค์
- 3) มีความรับผิดชอบ

- 4) มีวินัยในตนเอง
- 5) เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม
- 6) การใช้สติปัญญาและเหตุผล

ในการส่งเสริมประชาธิปไตย สามารถกระทำได้หลายแนวทาง เช่น การใช้สิทธิและเสรีภาพด้วยความเป็นธรรม การจัดตั้งกลุ่มพลังมวลชน การจัดตั้งหรือการมีส่วนร่วมในพรรคการเมือง การใช้สติปัญญาในการเลือกตั้ง และการส่งเสริมกระบวนการเลือกตั้ง เป็นต้น

อมร รักษาทรัพย์ (2542) กล่าวว่า การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจปัญหาทางการเมืองในชุมชนของตนนั้นเป็นวิธีการที่สังคมของคนโบราณหลายแห่งได้ปฏิบัติกันมาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ ในสังคมอินเดียโบราณปรากฏว่าประชาชนในวรรณะสูงๆ ได้มีส่วนร่วมในการปกครองโดยตรงหาพิจารณาอย่างผิวเผินอาจจะดูไม่มากนัก แต่ถ้านับทั้งวรรณะก็ไม่ค่อยน้อยเลยทีเดียว ถ้าจะเทียบกับการประชุมสภาประชาชนของนครรัฐกรีกโบราณซึ่งมีไม่มากนัก อย่างไรก็ตาม ธรรมเนียมการปกครองของชมพูทวีปนั้นเราไม่ได้ศึกษามาก่อนจึงไม่ทราบว่าวิญญูณของประชาธิปไตยในซีกตะวันออกเป็นอย่างไร การปกครองระบอบประชาธิปไตยของไทยที่พูดกันอยู่ทุกวันนี้มาจากธรรมเนียมของชาติตะวันตก ซึ่งได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมมาจากสมัยอียิปโบราณอีกทอดหนึ่ง นอกจากนี้ยังได้อธิบายคำว่า “ประชาธิปไตย” มาจากคำว่า “ประชา + อธิปไตย” ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า “Democracy” มาจากภาษากรีก Demokratia ที่มาจากคำว่า Demos (ประชาชน) และ Cratos (การปกครอง) ความหมายตามฉบับดั้งเดิมที่อริสโตเติล ให้อธิบายไว้คือ สภาวะที่คนเป็นไทและคนยากจน ซึ่งมีจำนวนข้างมากในสังคม ได้รับมอบหมายให้อำนาจไว้ในมือ ประชาธิปไตยที่บริสุทธิ์ที่สุดได้รับการเรียกเช่นนั้นได้ก็เพราะมีสภาพแห่งความเสมอภาคปรากฏอยู่ในที่นั้นและกฎหมายของรัฐมุ่งรับรองความเสมอภาคนั้น และเพราะว่าคนยากจนจะไม่ต้องอยู่ใต้บังคับบัญชาของกฎหมายที่ต่ำต้อยกว่าคนร่ำรวยหรือว่าอำนาจสูงสุดจะไม่ต้องอยู่ในกำมือของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แต่ทั้งสองฝ่ายจะมีส่วนใช้อำนาจนั้นด้วยกัน ถ้าตามที่คนส่วนใหญ่เห็นว่าเสรีภาพและความเสมอภาคจะมีอยู่ในประชาธิปไตยแล้วทุกแผนการของรัฐก็ต้องเปิดประตูให้แก่ทุกคน ดังนั้น ที่ใดที่ประชาชนเป็นฝ่ายข้างมากและสิ่งที่พวกเขาลงคะแนนแล้วจะเป็นกฎหมายถึงเป็นข้อพิสูจน์ได้ว่าในสภาวะเช่นนั้นก็ควรที่จะเรียกได้ว่าเป็นประชาธิปไตย

ทินพันธุ์ นาคะตะ (2543) ได้กล่าวว่า ประชาธิปไตยว่าเป็นระบอบการเมืองในอุดมคติอย่างหนึ่งที่สังคมต่างๆ ส่วนมาก พยายามจะยึดถือเป็นหลักสำหรับการปกครอง และสำหรับการสร้างความชอบธรรมให้แก่รัฐบาลของตนเอง ทั้งนี้เพราะถือกันว่าประชาธิปไตยเป็นระบอบการเมืองที่ดีที่สุดอย่างหนึ่ง ซึ่งจะก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อส่วนรวมขึ้นมา และเชื่อกันว่าการปกครองโดยคนหลายๆ คน จะทำให้การตัดสินใจได้ดีกว่าคนเพียงไม่กี่คนหรือคนเดียว

กล่าวโดยสรุป ประชาธิปไตย หมายถึง ระบอบการปกครองปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน โดยยึดหลักความเท่าเทียม สิทธิ เสรีภาพ ความมีอิสรภาพในการร่วมแสดงความคิดเห็น รวมถึงการเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถดำเนินงานร่วมกันโดยไม่สูญเสียสิทธิ เสรีภาพของแต่ละคน ซึ่งทำการปกครองโดยเสียงของคนส่วนมาก และยังคงคำนึงถึงสิทธิของคนส่วนน้อย

2.2 หลักการประชาธิปไตย

Sigmund Neumann (อ้างถึงในสมัค ชินบุตร, 2545) ให้หลักการเกี่ยวกับประชาธิปไตยที่เรียกว่า ทศบัญญัติหรือหลักสิบประการ (Democratic Decalogue) ดังนี้

- 1) อำนาจสูงสุด (อธิปไตย) มาจากราษฎร
- 2) ขั้นตอนการเลือกผู้นำเป็นไปอย่างเสรี
- 3) ผู้นำมีความรับผิดชอบ
- 4) ระบอบความเสมอภาค (ของราษฎรโดยกฎหมาย) ยอมรับ
- 5) สนับสนุนพรรคการเมืองที่มีมากกว่าหนึ่ง
- 6) พึงเห็นความหลากหลายในชีวิตประจำวัน
- 7) ไม่กีดกันกลุ่มสำคัญๆ จากการมีส่วนร่วมในการบริหาร
- 8) เน้นการมีทัศนคติแบบประชาธิปไตย
- 9) ให้สำนึกเป็นพลเมืองดี
- 10) มีศรัทธาในมนุษย์ทุกคนหรือมีสุทธศนีย์ต่อโลก

Henry Mayo (อ้างถึงในสมัค ชินบุตร, 2545) ได้สรุปหลักการประชาธิปไตยไว้ดังนี้

- 1) การควบคุมผู้วางนโยบายโดยประชาชน
- 2) ความเสมอภาคทางการเมือง
- 3) เสรีภาพทางการเมืองหรือสิทธิผลในการควบคุมโดยประชาชน
- 4) หลักแห่งเสียงส่วนมาก

วิทยา สุจริตนารักษ์ และสมบุญ สุขสำราญ (2528) ได้ให้หลักสำคัญในการปกครองระบอบประชาธิปไตยไว้ 6 ประการ คือ

1) อธิปไตยของปวงชน หมายถึง อำนาจสูงสุดในการปกครองเป็นของประชาชน เพราะผู้ปกครอง หมายถึง การรักษหรือสร้างความสุขให้เกิดขึ้นในสังคม ซึ่งแสดงออกมาโดยการที่ประชาชนหรือบุคคลได้รับความพึงพอใจ

2) หลักการหมุนเวียนเพื่อเปลี่ยนของผู้ใช้อำนาจอธิปไตย ผู้ที่เข้าปกครองประเทศจะไม่ผูกขาดอำนาจ ถ้ามีการผูกขาดอำนาจในการปกครอง สิ่งที่เป็นประชาธิปไตยก็ต้องหมดสิ้นไป ดังนั้น การหมุนเวียนเปลี่ยนตัวของผู้ปกครอง สิ่งที่เป็นประชาธิปไตยในการปกครองระบอบประชาธิปไตย และสิ่งที่ตามมาคือมีการเลือกตั้งเกิดขึ้น

3) สิทธิ เสรีภาพ สิทธิหมายถึง อำนาจที่รับบริการคุ้มครองโดยกฎหมาย เสรีภาพ หมายถึง การที่เราสามารถทำอะไรได้ตามความปรารถนา โดยมีผู้ถูกก้าวก่ายหรือแทรกแซงจากผู้อื่น ยกเว้นเสรีภาพจะต้องไม่ละเมิดหลักเกณฑ์ของกฎหมายที่เป็นข้อตกลงของสังคมกำหนดไว้ เพราะฉะนั้นสิทธิและเสรีภาพเป็นของคู่กัน รัฐต้องให้สิทธิและเสรีภาพแก่ประชาชน และเป็นสิ่งที่ระบบการปกครองประชาธิปไตยต้องทำให้เกิดขึ้น

4) ความเสมอภาค หรือความเท่าเทียมกัน มีหลักเกณฑ์คือ การที่มนุษย์เกิดมาไม่มีความแตกต่างในทางการเมือง แม้ว่าสถานภาพที่แตกต่างกันอย่างไร ทุกคนมีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน หมายถึงว่าในทางปฏิบัติ ความเสมอภาคมีอยู่ 3 ลักษณะคือ เสมอภาคตามกฎหมาย เสมอภาคในทางการเมือง และเสมอภาคในทางโอกาส

5) หลักแห่งกฎหมาย หมายความว่า การปกครองในระบอบประชาธิปไตยต้องอาศัยเกณฑ์คือ ตัวกฎหมายต่างๆ เช่น พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา รวมทั้งรัฐธรรมนูญที่เป็นกฎหมายสูงสุด ดังนั้น กฎหมายจะต้องมีหลักประกันสิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาค ค้ำครองประชาชน

6) หน้าที่ของประชาชน เนื่องจากบุคคลมีสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคแต่ในการปกครองต้องอาศัยบุคคลต่างๆ ให้ความร่วมมือ ดังนั้น รัฐมิได้ให้บริการแก่คนเพียงอย่างเดียว แต่ประชาชนต้องมีหน้าที่กระทำการต่างๆ เพื่อรัฐด้วย

พระธรรมนูญ (2543) ให้หลักการของประชาธิปไตยเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการใช้โอกาส ทั้งโอกาสที่จะพัฒนาตนเองและโอกาสที่จะให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวของแต่ละคนออกไปเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมว่าต้องอาศัยองค์รวม 3 ข้อ ได้แก่

1) มีเสรีภาพ เพราะเสรีภาพเป็นเครื่องมือเพื่อจะสร้างและใช้โอกาส คนที่มีโอกาสคือคนที่ไม่ถูกปิดกั้น เสรีภาพเป็นตัวช่วยเปิดโอกาสให้ศักยภาพของเรามีช่องทางออกไปเป็นประโยชน์ได้จริง

2) มีความเสมอภาค เพราะความเสมอภาคเป็นขอบเขตและเป็นเครื่องสमान การที่จะใช้เสรีภาพต้องมีขอบเขต คือความเสมอภาคที่จะไม่ล่วงล้ำก้ำเกินไม่ละเมิดต่อผู้อื่นและมีโอกาสที่จะใช้เสรีภาพอย่างเท่าเทียมกัน

3) มีภราดรภาพ คือความเป็นพี่น้องกัน ภราดรภาพเป็นฐานและเป็นสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้การใช้เสรีภาพและความเสมอภาคเกิดผลงอกงามและสัมฤทธิ์ผลได้จริง นอกจากนี้ภราดรภาพจะเป็นตัวเพิ่มพลังด้วยคือทำให้เกิดกำลังมากขึ้น

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษา กับประชาธิปไตย

ภิญโญ สาร (2530) กล่าวว่า การศึกษากับการเมืองเป็นของคู่กัน มีความสัมพันธ์กันทั้งในลักษณะที่การเมืองมีบทบาทต่อการศึกษา และการศึกษาที่มีบทบาทต่อการเมือง ซึ่งการศึกษากับการเมืองแยกกันไม่ได้เนื่องจากการศึกษาช่วยพัฒนาการเมืองและการเมืองที่ดีจะต้องถือว่าการพัฒนาการศึกษาจำเป็นที่สุดที่จะต้องทำเพราะ

- 1) การศึกษาเป็นตัวเร่งให้เกิดการปกครองในระบอบประชาธิปไตยขึ้น
- 2) การศึกษาเป็นเครื่องมือของรัฐที่จะสร้างเอกภาพในชาติ
- 3) การเมืองเป็นตัวกำหนดทิศทางในการศึกษา
- 4) การศึกษาช่วยสร้างนิสัยให้บุคคลเคารพระเบียบวินัย เพื่อที่จะรู้จักเคารพกฎหมายและเพื่อความสงบสุขของชาติ

5) การศึกษาจะชี้้นำให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการเมืองทุกระดับ

ดารา ทีปะปาน (2538) กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันการศึกษากับการเมืองว่า

- 1) การปกครองเป็นเรื่องของการใช้อำนาจตามกฎหมาย เพื่อดูแลให้เกิดความเรียบร้อยในสังคม การศึกษาจะมีส่วนช่วยปลูกฝังความเชื่อ คุณค่า ทศนคติที่สอดคล้องกับระบอบการปกครองที่ใช้อยู่ในสังคม โดยในสังคมประชาธิปไตย จะเน้นย้ำให้รู้จักใช้ความคิดของตนเอง และเสรีภาพและศักดิ์ศรีของมนุษย์

2) การศึกษาช่วยให้ประชาชนในสังคมประชาธิปไตยมีโอกาสในสิทธิเสรีภาพทางการเมืองของตนอย่างแท้จริง โดยการเลือกผู้แทนเข้าไปใช้อำนาจและตัดสินใจปัญหาต่างๆ แทนตน ซึ่งประชาชนที่มีการศึกษาสามารถวิเคราะห์และตัดสินใจได้ดี

3) การศึกษาช่วยสร้างความสำนึกในชาติ ซึ่งจะช่วยสร้างความสามัคคีขึ้นในชาติโดยยึดการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนทำให้คนกลุ่มต่างๆ มีความเข้าใจมีเอกลักษณ์อย่างเดียวกัน มีความสำนึกร่วมกัน

4) การศึกษาช่วยแก้ปัญหาชนกลุ่มน้อย การจัดระบบการศึกษาที่ใช้มาตรฐานและภาษาเดียวกันทั่วประเทศจะช่วยลดความแตกต่างของกลุ่มต่างๆ การศึกษาช่วยยกระดับและเลื่อนฐานะทางสังคมทำให้ทุกคนมีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

5) การศึกษาช่วยเผยแพร่อุดมการณ์ของชาติและมุ่งสอนค่านิยมที่สอดคล้องกับระบอบการเมืองและสังคม ซึ่งถือว่าสถานศึกษาคือระบบสังคมซึ่งมีหน้าที่ถ่ายทอดอุดมการณ์ ค่านิยม ระบอบการเมือง และคุณธรรมทางสังคม ซึ่งมีหน้าที่ถ่ายทอดอุดมการณ์ ค่านิยม ระบบการเมือง และคุณธรรมทางสังคมให้แก่เด็กและเยาวชน เพื่อให้เป็นพลเมืองที่ดีของชาติ หากการศึกษามุ่งสอนค่านิยมที่ขัดแย้งแก่เด็กและเยาวชนเพื่อให้เป็นพลเมืองที่ดีของชาติ หากการศึกษามุ่งสอนค่านิยมที่ขัดแย้งก็จะก่อให้เกิดปัญหาตามมา การศึกษากับการเมืองการปกครองมีอิทธิพลต่อกันและกัน ความคิดทางการเมืองที่แพร่หลายในสังคมมีอิทธิพลต่อระบบการศึกษา มีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และมีการปฏิรูปการศึกษาขึ้น ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้มีความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาในสังคมประชาธิปไตย

ทินพันธุ์ นาคะตะ (2543) กล่าวว่า สถาบันการศึกษาเป็นสถาบันสำคัญที่ให้ทั้งความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และการอบรมกล่อมเกลาจิตใจแก่นักเรียน นิสิต นักศึกษา การที่คนเรามีจิตใจประชาธิปไตยได้ ย่อมต้องอาศัยการถ่ายทอดความรู้และการปลูกฝังจากสถาบันการศึกษาด้วย กล่าวเน้นในด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนนั้น นอกจากครูจะมีหน้าที่ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการ วิธีการ และวัตถุประสงค์ของการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามหลักสูตรแล้ว ประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นวิถีชีวิตส่วนหนึ่งน่าจะได้รับการส่งเสริมให้มาก

3. แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย

3.1 ความหมายของคุณธรรมจริยธรรม

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2539) ได้อธิบายว่าคุณธรรมเป็นสิ่งที่บุคคลยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ดีงาม มีประโยชน์มากและมีโทษน้อย สิ่งที่เป็นคุณธรรมในแต่ละสังคมอาจแตกต่างกัน เพราะการเห็นสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ดีนั้น ขึ้นอยู่กับวัฒนธรรม เศรษฐกิจ ศาสนา และการศึกษาของคนในสังคมนั้น

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต, 2540) ได้ให้ความหมายว่า คุณธรรมเป็นคุณภาพของจิตใจ กล่าวคือ คุณสมบัติที่เสริมสร้างจิตใจให้ดีงาม ให้เป็นจิตใจที่สูง ประณีตและประเสริฐ เช่น

เมตตา คือ ความรักปรารถนาดี เป็นมิตรอยากให้อื่นมีความสุข

กรุณา คือ ความสงสาร อยากช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นจากความทุกข์

มูทิตา คือ ความพลอยยินดี พร้อมทั้งจะส่งเสริมสนับสนุนผู้ที่ประสบความสำเร็จ ให้มีความสุขหรือก้าวหน้าในการทำสิ่งดีงาม

อุเบกขา คือ การวางตัววางใจเป็นกลาง เพื่อรักษาธรรม เมื่อผู้อื่นควรจะต้อง รับผิดชอบต่อการกระทำของเขาตามเหตุและผล

จาคะ คือ ความมีน้ำใจ เสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่เห็นแก่ตัว

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ได้ให้ความหมายของคำว่าคุณธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดี

ปราณี วิรุจรวาณิช (2542) ได้ให้ความหมายว่า คุณธรรมคือ ความรู้สึกสำนึกในใจ เกี่ยวกับสิ่งที่ ถูก-ผิด-ดี-ชั่ว ควร-ไม่ควร โดยการแสดงออกมาให้ประโยชน์ต่อสังคม สอดคล้องกับ กฎเกณฑ์ทางจริยธรรมของสังคมนั้น ผู้ใดมีคุณธรรม ผู้นั้นจะเป็นบุคคลที่สังคมพึงประสงค์และยกย่องสรรเสริญ ตัวอย่างคุณธรรม เช่น ความอดทน ความกล้าหาญ ความเสียสละ

พระราชวรมุณี (ประยูร ธรรมจิตโต, 2541) ได้ให้ความหมายจริยธรรมเป็นเรื่องของ พฤติกรรมตามหลักตามระเบียบที่วัดได้ ประเมินได้ ในทางพฤติกรรมที่แสดงออกมาทางกายกับทาง วาจาและเป็นหลักทั่วๆ ไปของทุกคนที่มาจากหลายๆ แหล่ง ไม่ว่าจะเป็นศาสนา กฎหมาย วัฒนธรรม ประเพณี อะไรที่ควรทำเป็นจริยธรรมทั้งสิ้น

พระธรรมปิฎก (2543) ได้ให้ความหมาย จริยธรรม หมายถึง การดำเนินชีวิตความเป็นอยู่ การยังชีวิตให้เป็นไป การครองชีพ การใช้ชีวิต การเคลื่อนไหวของชีวิตทุกแง่ ทุกด้าน ทุก ระดับ ทั้งทางกาย ทางวาจา ทางใจ ทั้งด้านส่วนตัว ด้านสังคม ด้านอารมณ์ ด้านจิตใจ คุณธรรม ภายในหรือคุณภาพจิต สมรรถภาพทางจิตและสุขภาพจิตที่มีสมาธิเป็นแกนกลาง และทั้งระดับปัญญา ความคิดเหตุผล ความรู้เท่าทันความจริง เรียกว่าเป็นจริยธรรมทั้งสิ้น ถ้าเป็นการดำเนินชีวิตครองชีวิต อย่างถูกต้อง ทำให้มนุษย์เป็นอิสระ มีจิตใจไร้ทุกข์อย่างแท้จริง เรียกว่าเป็นพรหมจริยะ แปลว่า การครองชีพอย่างประเสริฐ

สุดใจ บุญอารี (2546) ได้ให้ความหมายจริยธรรม หมายถึง ลักษณะและพฤติกรรม ของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับหลักทางจริยธรรมและกฎทางจริยธรรม

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายว่า จริยธรรม หมายถึง ธรรมที่เป็นปฏิบัติ ศีลธรรม กฎศีลธรรม

จรรยาพร ธรรมินทร์ (2550: ออนไลน์) ได้สรุปเกี่ยวกับ คุณธรรม และจริยธรรม ได้ดังนี้
คุณธรรม (Moral/Virtue) คือ คุณ + ธรรมะ คุณงามความดีที่เป็นธรรมชาติ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ซึ่งรวมสรุปว่าเป็น สภาพคุณงาม ความดี

คุณธรรม (Virtue) แนวความคิดที่ดีเป็นตัวบังคับให้ประพฤติดี ประกอบด้วย

1) สภาพคุณงามความดีทางความประพฤติและจิตใจ

2) คุณธรรม คือจริยธรรมที่แยกเป็นรายละเอียดแต่ละประเภท หากประพฤติปฏิบัติ อย่างสม่ำเสมอ ก็จะเป็นสภาพคุณงามความดีทางความประพฤติและจิตใจของ

จริยธรรม (Ethics) คือ จริย + ธรรมะ คือ ความประพฤติที่เป็นธรรมชาติ เกิดจาก คุณธรรมในตัวเอง ก่อให้เกิดความ สงบเรียบร้อยในสังคม รวมสรุปว่าเป็น ข้อควรประพฤติปฏิบัติ

จริยธรรม (Ethics) ความเป็นผู้มีจิตใจสะอาด บริสุทธิ์ เสียสละหรือประพฤติดีงาม

1) ประมวล กฎหมาย ที่กลุ่มชนหรือสังคมหนึ่งๆ ยอมรับเป็นแนวควบคุมความประพฤติ เพื่อแยกแยะให้เห็นว่าอะไรควรหรือไปกันได้กับการบรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่ม

2) ปรัชญาสาขาหนึ่งว่าด้วย ความประพฤติ และการครองชีวิต ว่าอะไรดี อะไรชั่ว อะไรถูก อะไรผิด หรืออะไรควร อะไรไม่ควร

3) กฎเกณฑ์ความประพฤติของมนุษย์ซึ่งเกิดขึ้นจากธรรมชาติของมนุษย์เอง ได้แก่ ความเป็นผู้มีปัญญา และเหตุผลหรือปรัชญาอันทำให้มนุษย์มีมโนธรรมและรู้จักไตร่ตรองแยกแยะ ความดี - ความชั่ว, ถูก - ผิด, ควร - ไม่ควร เป็นการควบคุมตัวเอง และเป็นการควบคุม กันเองในกลุ่ม หรือเป็นศีลธรรมเฉพาะกลุ่ม

3.2 สัญลักษณ์ความเป็นไทย

เอกรินทร์ สีมหาศาล และคณะ (2552 : ออนไลน์) กล่าวว่า ชาติไทยเป็นชาติเก่าแก่ และมีความเจริญรุ่งเรืองมาเป็นเวลาช้านานแล้ว บรรพบุรุษของไทยได้ช่วยกันสร้างบ้านเมืองและได้ส่ง สมความเจริญต่างๆ ไว้ รวมทั้งศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีที่ดีงาม ซึ่งได้ตกทอดสืบต่อกันมาหลายยุคหลายสมัย จนมาถึงปัจจุบัน สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงออกถึงความเป็น ชาติไทยของเรา ซึ่งไม่เหมือนกับชนชาติ อื่นๆ ซึ่งสัญลักษณ์ที่แสดงความเป็นชาติไทย มีหลายประการ ได้แก่

1) ภาษาไทย คนไทยเรามีภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ ทั้งภาษาพูดและภาษา เขียน เรามีอักษรไทยใช้มาตั้งแต่สมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ซึ่งเป็นผู้ประดิษฐ์ตัวอักษรไทยขึ้น และมีการปรับปรุงรูปแบบตัวอักษรมาโดยตลอด จนกลายเป็นตัวอักษรไทยที่เราใช้กันอยู่ในปัจจุบัน ดังนั้น ในฐานะที่นักเรียนเป็นคนไทย จึงควรพูด อ่าน เขียน และใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง

2) การแต่งกาย คนไทยมีชุดแต่งกายประจำชาติที่มีความสวยงามซึ่งเรียกว่า ชุดไทย และในปัจจุบันนิยมใส่เฉพาะในงานพิธีต่างๆ เช่น งานแต่งงาน งานประเพณีต่างๆ เป็นต้น

3) อาหารไทย คนไทยทำอาหารอร่อย ซึ่งมีทั้งอาหารคาวและอาหารหวาน อาหาร ไทยจึงแสดงถึงภูมิปัญญาของคนไทยที่รู้จักนำพืชผัก สมุนไพรต่างๆ มาปรุงเป็นอาหารและมีรสชาติ กลมกล่อม อาหารไทยจึงเป็นอาหารที่ส่งเสริมด้านสุขภาพที่คนต่างชาติให้ความสนใจมาก

4) แสดงความเคารพ คนไทยเป็นชนชาติที่มีวัฒนธรรมการแสดงความเคารพที่ อ่อนช้อย ไม่เหมือนใคร ทักทายกันด้วยการไหว้ พร้อมกับกล่าวทักทายกัน นอกจากนี้เรายังใช้การไหว้ และการกราบแสดงความเคารพต่อบุคคลอื่นๆ ซึ่งลักษณะการไหว้และกราบนี้ ก็จะแตกต่างกันไปตาม ฐานของบุคคล

3.3 วัฒนธรรมไทย ประเพณีและภูมิปัญญาไทย

วัฒนธรรม หมายถึง วิธีการดำรงชีวิตที่ดีงาม ได้รับการสืบทอดจากอดีตสู่ปัจจุบันเป็น ผลผลิตของมนุษย์ที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม ทั้งด้านวัตถุ แนวคิดจิตใจ วัฒนธรรมในท้องถิ่นจะเป็นเอกลักษณ์ของสังคมท้องถิ่นนั้นๆ วัฒนธรรมคงอยู่ได้เพราะการเรียนรู้ของมนุษย์ตั้งแต่อดีตมา จนถึงปัจจุบัน และสร้างสรรค์พัฒนาขึ้นใหม่อย่างต่อเนื่อง

วัฒนธรรมไทยที่สำคัญ จนกลายเป็นวัฒนธรรมซึ่งนานาชาติยกย่อง และคนไทยมีความภาคภูมิใจมาจนตราប់เท่าทุกวันนี้ ได้แก่

1) ภาษาไทย ไทยเรามีภาษาและตัวอักษรเป็นของตนเองมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย โดยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ได้ทรงประดิษฐ์อักษรไทยขึ้นใช้ใน พ.ศ.1826 และได้มีการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาเปลี่ยนแปลงมาตามลำดับ เนื่องจากเราได้มีการติดต่อเกี่ยวกับนานาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม จึงได้รับวัฒนธรรมภาษาต่างชาติเข้ามาปะปนใช้อยู่ในภาษาไทย แต่ก็ได้มีการตัดแปลงจนกลายเป็นภาษาไทยในที่สุด ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้

2) ศาสนา พลเมืองไทยส่วนใหญ่ของประเทศเป็นผู้นับถือพระพุทธศาสนา และเป็นศาสนาที่อยู่คู่บ้านบ้านมาช้านานแล้ว ศาสนาจึงมีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์วัฒนธรรมด้านอื่นๆ คนไทยได้ยึดถือเอาหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาเป็นหลักในการดำเนินชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ ทั้งส่วนรวมและส่วนบุคคล จะมีพิธีทางศาสนาพุทธเกี่ยวข้องอยู่เสมอ

3) การแต่งกาย การแต่งกายของคนไทยมีแบบฉบับ และมีวิวัฒนาการมานานแล้ว โดยจะมีการแต่งกายที่แตกต่างกัน ตามสมัยและโอกาสต่างๆ โดยมีวิวัฒนาการมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย จนถึงปัจจุบันนี้คนส่วนใหญ่แต่งกายตามสากลอย่างชาวตะวันตก หรือตามแฟชั่นที่แพร่หลายเข้ามา แต่คนไทยส่วนใหญ่ก็ยังมีจิตใจที่รักในวัฒนธรรมการแต่งกายของไทยแบบดั้งเดิมอยู่ ดังจะเห็นได้จากในงานพิธีกรรมต่างๆ จะมีการรณรงค์ให้ใส่ผ้าไทย หรือชุดไทย หรือรณรงค์ให้ใส่ผ้าไทยในชีวิตประจำวัน ซึ่งนับได้ว่าเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งที่ชาติอื่นให้ความชื่นชม

4) ศิลปกรรม ถือเป็นภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ โดยเป็นผลงานที่สร้างขึ้นเพื่อความสวยงามก่อให้เกิดความสุขทางใจ ส่วนใหญ่จะเป็นงานที่สร้างสรรค์ขึ้นด้วยแรงบันดาลใจจากพุทธศาสนา และเป็นการแสดงความเคารพและจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ ได้แก่ ผลงานที่ปรากฏตามวัดวาอารามต่างๆ เรือนไทยที่มีลักษณะเฉพาะพิเศษ ศิลปกรรมไทยที่สำคัญได้แก่ สถาปัตยกรรม ประติมากรรม จิตรกรรม นาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ วรรณกรรม

3.4 ประเพณีไทย

ประเพณี หมายถึง สิ่งของแต่ละสังคมนิยมยึดถือประพฤติปฏิบัติสืบทอดกันมาจนเป็นแบบแผนที่ตั้งงาม ทั้งนี้การปฏิบัติตามประเพณีย่อมจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขบ้าง คงไว้บ้าง ประเพณีเป็นสิ่งที่แสดงถึงสัญลักษณ์ของชาติ ไม่ว่าชาติใด ภาษาใด ต้องมีประเพณีประจำท้องถิ่นหรือชุมชน ประจำชาติของตน สามารถจำแนกประเพณีออกได้เป็น 3 ประเภทด้วยกัน คือ

1) จารีตประเพณี ได้แก่ ประเพณีที่สังคม ปฏิบัติกันมานานตั้งแต่บรรพชน ถ้าใครฝ่าฝืน งดเว้นไม่ประพฤติปฏิบัติตามถือว่าเป็นความผิด

2) ขนบธรรมเนียมประเพณี ได้แก่ ประเพณีที่สังคมที่เป็นระเบียบแบบแผนที่ต้องปฏิบัติตามเป็นที่รับรู้ต้นทางสังคม เช่น ระเบียบของโรงเรียน ชุมชน เป็นต้น

3) ธรรมเนียมประเพณี ได้แก่ ประเพณีที่เป็นเรื่องธรรมดาสามัญ ใครจะฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติ ไม่ถือว่าเป็นผิดศีลธรรม เป็นแต่เพียงสิ่งที่นิยมกันว่ามีคนประพฤติปฏิบัติ มิได้วางไว้เป็นแบบแผนเป็นแต่เพียงการเห็นว่าดี เห็นสมควรปฏิบัติตามต่อๆ กันมา เช่น การต้อนรับแขก การปฏิบัติตนในฐานะเจ้าของบ้าน การพูดจาทักทาย เป็นต้น

เราอาจแบ่งประเภทของประเพณีไทยออกได้เป็น 4 ประเภท คือ

1) ประเพณีที่เกี่ยวกับชีวิตหรือประเพณีครอบครัว ได้แก่ ประเพณีการเกิด ประเพณีการบวช ประเพณีการแต่งงาน ประเพณีงานศพ

2) ประเพณีท้องถิ่นของชุมชนหรือประเพณีส่วนรวมตามเทศกาล ประเพณีการชักพระ ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีงานบุญบั้งไฟ ประเพณีการรับประทานอาหาร

3) ประเพณีท้องถิ่น ได้แก่ ประเพณีที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ เช่น ภาคใต้ ได้แก่ การลงขันลงหิน การทำขันและเครื่องลงยา การทำผ้าบาติก การทำไร่ร้างป่าเต๊ะ ประเพณีการแต่งกาย ประเพณีการแต่งกาย ประเพณีการเล่นในงานนักขัตฤกษ์ เช่น การละเล่นหนังตะลุง มโนราห์ เป็นต้น

4) ประเพณีราชการ คือประเพณีที่ทางราชการเป็นผู้กำหนดขึ้น จำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ รัฐพิธีและพระราชพิธี

4.1) รัฐพิธี เป็นพิธีประจำปีที่ทางราชการกำหนดขึ้น โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเป็นองค์ประธาน หรือโปรดเกล้าฯ ให้พระราชวงศ์เสด็จไปแทนพระองค์ ได้แก่ รัฐพิธีที่ระลึกวันจักรี ตรงกับวันที่ 6 เมษายน ของทุกปี รัฐพิธีวันพระราชทานรัฐธรรมนูญ ตรงกับวันที่ 10 ธันวาคม ของทุกปี

4.2) พระราชพิธี หมายถึง พิธีที่จัดขึ้นอันเกี่ยวเนื่องกับพระมหากษัตริย์ เป็นพิธีหลวง ได้แก่ พระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา พระราชพิธีฉัตรมงคล พระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ พระราชพิธีกาญจนานักษิ (วโรกาสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จขึ้นเถลิงถวัลยราชสมบัติครบ 50 ปี ในวันที่ 9 มิถุนายน 2539)

3.5 ภูมิปัญญาไทย

ความหมาย ความรู้ ความสามารถ วิธีการ ผลงานที่คนไทยได้ค้นคว้า รวบรวม และจัดเก็บเป็นความรู้ ถ่ายทอดปรับปรุงจากคนรุ่นหนึ่งมาสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง จนเกิดเป็นผลผลิตที่ตีงามงดงาม มีคุณค่ามีประโยชน์ สามารถนำมาแก้ปัญหาและพัฒนาชีวิตได้ ในแต่ละท้องถิ่นจะมีบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถที่เรียนรู้มาจากบรรพบุรุษ พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยายหรือผู้รู้ในท้องถิ่นต่างๆ ซึ่งความรู้เหล่านี้เป็นความรู้ที่มีคุณธรรม สอนให้คนพึงพาธรรมชาติ โดยไม่ทำลายธรรมชาติ และสอนให้รู้จักเอื้ออาทรต่อคนอื่น ซึ่งภูมิปัญญาไทยที่ควรรู้

1) ด้านภาษา และวรรณกรรม ได้แก่ สุภาษิต คำพังเพย เพลงพื้นบ้าน ปริศนาคำทายต่างๆ

2) ด้านประเพณี ได้แก่ กิจกรรมที่เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัว ชุมชน โดยการแสดงออกทางประเพณีพื้นบ้าน การละเล่นพื้นบ้านในท้องถิ่นต่างๆ เช่น การรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่ การทำบุญในวันสำคัญทางศาสนา ประเพณีวันลอยกระทง วันเข้าพรรษา วันสงกรานต์ การละเล่นพื้นบ้านในแต่ละท้องถิ่น เช่น การละเล่นรำฟ้อนประเภทต่างๆ เช่น กลองยาว เพลงอีแซว หมอลำ มโนราห์ ซึ่งแต่ละท้องถิ่นจะมีความแตกต่างกัน

3) ด้านศิลปวัตถุและศิลปกรรม ได้แก่ จิตรกรรมฝาผนังตามวัดต่างๆ การทำเครื่องปั้นดินเผาไปกะสลัก หนังตะลุง เป็นต้น

4) ด้านการแต่งกาย ได้แก่ การทอผ้าไหม ทอผ้าฝ้าย ซึ่งในแต่ละท้องถิ่นจะมีลักษณะและความสวยงามที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของแต่ละท้องถิ่น

5) ด้านอาหาร ได้แก่ การจัดประดับตกแต่งอาหารให้มีความสวยงาม ด้วยการแกะสลักด้วยความประณีต การจัดเลี้ยงอาหารแบบขันโตกของทางเหนือ ด้านอาหารที่ขึ้นชื่อของไทย คือ ต้มยำกุ้ง ผัดไทย แกงเลียง ข้าวยาปักข์ใต้ ข้าวซอย ส้มตำ เป็นต้น

6) ด้านเครื่องมือเครื่องใช้ในการทำมาหากิน ได้แก่ การทำระหัดน้ำ การประดิษฐ์กระเบื้องสำหรับดำข้าว การทำเครื่องมือจับสัตว์ เช่น แห อวน ยอ เป็นต้น

7) ด้านที่อยู่อาศัย ได้แก่ การคิดรูปแบบและวัสดุที่ใช้ในการสร้างบ้านที่สัมพันธ์กับลักษณะภูมิประเทศ และลักษณะภูมิอากาศ เช่น รูปแบบบ้านทรงไทยโบราณ ซึ่งมีได้ถุนสูง และหลังคามีหน้าจั่วสูง ซึ่งเหมาะกับภูมิอากาศในประเทศไทย เพื่อให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก

8) ด้านสมุนไพรและการแพทย์แผนไทย ได้แก่ การคิดค้นนำส่วนต่างๆ ของพืชสมุนไพร นอกจากมาเป็นอาหารแล้ว ยังนำมาใช้สกัดเป็นยารักษาโรค เช่น ชิง กระจायดำ พริกไทย เป็นต้น นอกจากนี้พืชสมุนไพรยังนำมาใช้เป็นยาฆ่าแมลง เช่น เปลือก ใบและผลสะเดา ตะไคร้หอม นอกจากนี้การแพทย์แผนไทยแต่ดั้งเดิมมีการนวดจุดเพื่อรักษาโรคต่างๆ หรือแม้แต่ทำยาชิตัดตนเพื่อรักษาสุขภาพร่างกายให้แข็งแรง เป็นต้น

4. แนวคิดเกี่ยวกับภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด

4.1 ความรู้เกี่ยวกับเบื้องต้นยาเสพติด

สิ่งเสพติด หรือที่เรียกกันว่า "ยาเสพติด" ในความหมายของ องค์การอนามัยโลก (World Health Organization or WHO) จะหมายถึงสิ่งที่เสพเข้าไปแล้วจะเกิดความต้องการทั้งทางร่างกายและจิตใจต่อไปโดยไม่สามารถหยุดเสพได้ และจะต้องเพิ่มปริมาณมากขึ้นเรื่อยๆ จนในที่สุด จะทำให้เกิดโรคร้ายไข้เจ็บต่อร่างกายและจิตใจขึ้น

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พุทธศักราช 2522 ที่ใช้ในปัจจุบันได้กำหนดความหมายสิ่งเสพติดให้โทษดังนี้ สิ่งเสพติดให้โทษ หมายถึง "สารเคมีหรือวัตถุชนิดใดๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใดๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มปริมาณการเสพขึ้นเรื่อยๆ มีอาการขาดยาเมื่อไม่ได้เสพ มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงอยู่ตลอดเวลา และทำให้สุขภาพทรุดโทรมลง กบให้รวมตลอดถึงพืช หรือส่วนของพืชที่เป็นหรือให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษหรืออาจใช้ผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษ และสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษด้วย ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ไม่หมายความถึงยาสามัญประจำบ้านบางตำรับ ตามกฎหมายว่าด้วยยาที่มียาเสพติดให้โทษผสมอยู่

ปัจจุบันนี้สิ่งเสพติดนับว่าเป็นปัญหาสำคัญของประเทศ เพราะสิ่งเสพติดเป็นบ่อเกิดของปัญหาอื่นๆ หลายด้าน นับตั้งแต่ ตัวผู้เสพเองซึ่งจะเกิดความทุกข์ ลำบากทั้งกายและใจ และเมื่อหาเงินซื้อยาไม่ได้ก็อาจจะก่อให้เกิดอาชญากรรมต่างๆ สร้างความเดือดร้อนให้พ่อแม่พี่น้อง และสังคมต้องสูญเสีย เงินทอง เสียเวลาทำมาหากิน ประเทศชาติต้องสูญเสียแรงงานและสูญเสียเงินงบประมาณในการปราบปรามและรักษาผู้ติดสิ่งเสพติด และเหตุผลที่ทำให้ สิ่งเสพติดเป็นปัญหาสำคัญของประเทศอีกข้อหนึ่งคือ ปัจจุบันมีผู้ติดสิ่งเสพติดเพิ่มมากขึ้นทั้งนี้ยังไม่รวมถึงจำนวนผู้ติด บุหรี่ สุรา ยา กาแฟ และได้มีผู้ให้ความหมายของยาเสพติดในลักษณะต่างๆ ดังนี้

ยาเสพติด หมายถึง สารใดก็ตามที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ หรือสารที่สังเคราะห์ขึ้น เมื่อนำเข้าสู่ร่างกาย ไม่ว่าจะโดยวิธีรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยวิธีการใดๆ แล้ว ทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจนอกจากนี้ยังจะทำให้เกิดการเสพติดได้ หากใช้สารนั้นเป็นประจำทุกวัน หรือวันละหลายๆ ครั้ง ซึ่งลักษณะสำคัญของสารเสพติด จะทำให้เกิดอาการ และอาการแสดงต่อผู้เสพดังนี้

- 1) เกิดอาการดื้อยา หรือต้านยา และเมื่อติดแล้ว ต้องการใช้สารนั้นในปริมาณมากขึ้น
- 2) เกิดอาการขาดยา ถอนยา หรืออยากยา เมื่อใช้สารนั้นเท่าเดิม ลดลง หรือหยุดใช้
- 3) มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจ อย่างรุนแรงตลอดเวลา
- 4) สุขภาพร่างกายทรุดโทรมลง เกิดโทษต่อตนเอง ครอบครัว ผู้อื่น ตลอดจนสังคม และประเทศชาติ

ความหมายโดยทั่วไป ยาเสพติด หมายถึง สารหรือยาที่อาจเป็นผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติหรือจากการสังเคราะห์ ซึ่งเมื่อบุคคลใดเสพหรือได้รับเข้าไปในร่างกายซ้ำๆ กันแล้วไม่ว่าด้วยวิธีใดๆ เป็นช่วงระยะๆ หรือนานติดต่อกันก็ตาม จะทำให้

- 1) บุคคลนั้นต้องตกอยู่ใต้อำนาจหรือเป็นทาสของสิ่งนั้นทางด้านร่างกายและจิตใจ หรือจิตใจเพียงอย่างเดียว
- 2) ต้องเพิ่มปริมาณการเสพขึ้นเรื่อยๆ หรือทำให้สุขภาพของผู้เสพติดเสื่อมโทรมลง
- 3) เมื่อถึงเวลาอยากเสพแล้วไม่ได้เสพจะมีการผิดปกติทางด้านร่างกายและจิตใจ หรือเฉพาะทางด้านจิตใจเกิดขึ้นในผู้เสพ

ความหมายตามกฎหมาย ยาเสพติดให้โทษ หมายความว่า สารเคมี หรือวัตถุชนิดใดๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใดๆ แล้ว ทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญเช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพเรื่อยๆ มีอาการถอนยา เมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตอย่างรุนแรงอยู่ตลอดเวลาและสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง กลับให้รวมถึงพืช หรือส่วนของพืชที่เป็น หรือให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษ หรืออาจใช้ผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษและสารเคมี ที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษดังกล่าวด้วย ทั้งนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ไม่หมายความถึง ยาสำคัญประจำบ้านบางตำรับตามที่กฎหมายว่าด้วยยาที่มี ยาเสพติดให้โทษผสมอยู่

4.2 ความรู้เกี่ยวกับสารกลุ่มสิ่งเสพติดและการป้องกัน

สิ่งเสพติด หมายถึง สารเคมี หรือสารใดก็ตาม ซึ่งเมื่อบุคคลเสพ หรือรับเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าโดยการฉีด การสูบ การกิน การดม หรือวิธีอื่น ติดต่อกัน เป็นเวลานาน หรือช่วงระยะเวลาหนึ่งแล้วจะก่อให้เกิดเรื้อรัง ซึ่งจะก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมขึ้นแก่บุคคลผู้เสพ และแก่สังคมด้วย ทั้งจะต้องทำให้ ผู้เสพแสดงออกซึ่งลักษณะ ดังนี้

- 1) ผู้เสพมีความต้องการอย่างแรงกล้า ที่จะเสพยาชนิดนั้นๆ ต่อเนื่องกันไป และต้องแสวงหายาชนิดนั้นๆ มาเสพให้ได้ไม่ว่าด้วยวิธีการใดๆ ก็ตาม
- 2) ผู้เสพจะต้องเพิ่มปริมาณของยาที่เคยใช้ให้มากขึ้นทุกกระยะ
- 3) ผู้เสพจะมีความปรารถนาอยากเสพยาชนิดนั้นๆ อย่างรุนแรง ระวังไม่ได้ คือมีการติดและอยากยาทั้งทาง ด้านร่างกายและจิตใจ

4.3 ประเภทของยาเสพติด

จำแนกตามการออกฤทธิ์ต่อระบบประสาท แบ่งเป็น 4 ประเภท

- 1) ประเภทกดประสาท ได้แก่ ผีน มอร์ฟิน เฮโรอีน ยานอนหลับ ยาระงับประสาท ยาแก้ปวดประสาท เครื่องดื่มมีนเมา บาร์บิทูเรต ทุกชนิด รวมทั้งสารระเหย เช่น ทินเนอร์

แอลกอฮอล์ น้ำมันเบนซิน กาวเป็นต้น มักพบว่าผู้เสพติดมี ร่างกายซูบซีด ผอมเหลือง อ่อนเพลีย ฟุ้งซ่าน อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย

2) ประเภทกระตุ้นประสาท ได้แก่ ยาบ้า ยาไอซ์ ยาอี กระท่อม โคเคน เครื่องดื่มคาเฟอีน มักพบว่าผู้เสพติด จะมีอาการ หงุดหงิด กระวนกระวาย จิตสับสน หวาดระแวง บางครั้งมีอาการ คลุ้มคลั่ง หรือทำในสิ่งที่คนปกติ ไม่กล้าทำ เช่น ทำร้ายตนเอง หรือฆ่าผู้อื่น เป็นต้น

3) ประเภทหลอนประสาท ได้แก่ แอลเอสดี เห็ดขี้ควาย ดี.เอ็ม.ที.และยาเค เป็นต้น ผู้เสพติดจะมีอาการประสาทหลอน ผันเพื่อง หูแว่ว ได้ยินเสียงประหลาดหรือเห็นภาพหลอนที่น่าเกลียดน่ากลัว ควบคุมตนเองไม่ได้ ในที่สุดมักป่วยเป็นโรคจิต

4) ประเภทออกฤทธิ์ผสมผสาน คือทั้งกระตุ้นกดและหลอนประสาทร่วมกัน ผู้เสพติดมักมี อาการหวาดระแวง ความคิดสับสน เห็นภาพลวงตา หูแว่ว ควบคุมตนเองไม่ได้และป่วยเป็นโรคจิต ได้แก่ กัญชา

จำแนกตามแหล่งที่มา

1) ยาเสพติดธรรมชาติ (Natural Drugs) คือ ยาเสพติดที่ผลิตมาจากพืช เช่น ผื่น มอร์ฟีน กระท่อม กัญชา เป็นต้น

2) ยาเสพติดสังเคราะห์ (Synthetic Drugs) คือ ยาเสพติดที่ผลิตขึ้นด้วยกรรมวิธีทางเคมี เช่น เฮโรอีน แอมเฟตามีน ยาอี เอ็คตาซี เป็นต้น

จำแนกตามกฎหมาย

1) พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งจะแบ่งออกเป็น 5 ประเภท คือ

1.1) ยาเสพติดให้โทษ ประเภทที่ 1 ได้แก่ เฮโรอีน แอลเอสดี แอมเฟตามีน หรือยาบ้า_ยาอี หรือยาเลิฟ

1.2) ยาเสพติดให้โทษ ประเภทที่ 2 ยาเสพติดประเภทนี้สามารถนำมาใช้เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์ได้ แต่ต้องใช้ภายใต้ การควบคุมของแพทย์ และใช้เฉพาะกรณีที่จำเป็นเท่านั้น ได้แก่ ผื่น มอร์ฟีน โคเคน หรือโคคาอิน โคลเคอิน และเมทาโดน

1.3) ยาเสพติดให้โทษ ประเภทที่ 3 ยาเสพติดประเภทนี้ เป็นยาเสพติดให้โทษ ที่มียาเสพติดประเภทที่ ๒ ผสมอยู่ด้วยมีประโยชน์ทางการแพทย์ การนำไปใช้เพื่อจุดประสงค์อื่น หรือเพื่อเสพติด จะมีบทลงโทษกำกับไว้ ยาเสพติดประเภทนี้ ได้แก่ยาแก้ไอ ที่มีตัวยาโคเคอิน ยาแก้ท้องเสีย ที่มีฝิ่นผสมอยู่ด้วย ยาฉีดระงับปวดต่างๆ เช่น มอร์ฟีน เพทิดีน ซึ่งสกัดมาจากฝิ่น

1.4) ยาเสพติดให้โทษ ประเภทที่ 4 คือสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษ ประเภทที่ ๑ หรือประเภทที่ ๒ ยาเสพติดประเภทนี้ไม่มีการนำมาใช้ประโยชน์ในการบำบัดโรคแต่อย่างใด และมีบทลงโทษกำกับไว้ด้วย ได้แก่ น้ำยาอะเซติคแอนไฮโดรย และอะเซติลคลอไรด์ ซึ่งใช้ในการเปลี่ยน มอร์ฟีน เป็น เฮโรอีน สารคลอซูโดอีเฟคริน สามารถใช้ในการผลิตยาบ้าได้ และวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทอีก 12 ชนิด ที่สามารถนำมาผลิตยาอีและยาบ้าได้

1.5) ยาเสพติดให้โทษ ประเภทที่ 5 เป็นยาเสพติดให้โทษที่มีได้เข้าขายอยู่ในยาเสพติดประเภทที่ 1 ถึง 4 ได้แก่ ทุกส่วนของพืชกัญชา ทุกส่วนของพืช กระท่อม เห็ดขี้ควาย เป็นต้น

2) พ.ร.บ.วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2518 เช่น อีเฟดรีน ปือกหี๋ย จากสโต๊ก

4.4 สาเหตุของการติดยาเสพติด

การติดยาเสพติดอาจเกิดขึ้นได้ เนื่องจาก

- 1) ความอยากรู้อยากลอง ด้วยความคึกคะนอง เป็นส่วนใหญ่
- 2) เพื่อนชวน หรือต้องการให้เป็นที่ยอมรับจากกลุ่มเพื่อน
- 3) มีความเชื่อในทางที่ผิด เช่น เชื่อว่ายาเสพติดบางชนิด อาจช่วยให้สบายใจ สัม

ความทุกข์ หรือช่วยให้ทำงานได้มากขึ้น

4) ขาดความระมัดระวังในการใช้ยา เพราะคุณสมบัติของยา บางชนิดอาจทำให้ผู้ใช้ยาเกิดการเสพติดได้โดยไม่รู้ตัว หากใช้ยาอย่างพร่ำเพรื่อ หรือใช้ติดต่อกันเป็นเวลานาน โดยขาดการแนะนำจากแพทย์ หรือเภสัชกร

- 5) สภาพแวดล้อม ถิ่นที่อยู่อาศัย มีการค้ายาเสพติด หรือมี ผู้ติดยาเสพติด
- 6) ถูกหลอกให้ใช้ยาเสพติดโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์
- 7) เพื่อหนีปัญหา เมื่อมีปัญหาแล้วไม่สามารถแก้ปัญหาให้กับตัวเองได้
- 8) อาจติดจากการเล่นเกมพนัน หรือเกม

นอกจากนี้ยังสามารถจำแนกสาเหตุการติดยาเสพติดได้ดังนี้

1) สาเหตุที่เกิดจากความรู้อาจไม่ถึงขั้นการจำแนกตามการออกฤทธิ์ต่อระบบประสาท แบ่งเป็น 4 ประเภท

1.1) อยากรทดลอง เกิดจากความอยากรู้อยากเห็นซึ่งเป็นนิสัยของคนโดยทั่วไป และโดยที่ไม่คิดว่าตนจะติดสิ่งเสพติดนี้ได้ จึงไปทำการทดลองใช้สิ่งเสพติดนั้น ในการทดลองใช้ครั้งแรกๆ อาจมีความรู้สึกดีหรือไม่ดีก็ตาม ถ้ายังไม่ติดสิ่งเสพติดนั้น ก็อาจประมาท ไปทดลองใช้สิ่งเสพติดนั้นอีก จนใจที่สุดก็ติดสิ่งเสพติดนั้น หรือถ้าไปทดลองใช้สิ่งเสพติดบางชนิด เช่น เฮโรอีน แม้จะเสพเพียงครั้งเดียว ก็อาจทำให้ติดได้

1.2) ความคึกคะนอง คนบางคนมีความคึกคะนอง ชอบพูดอวดเก่งเป็นนิสัย โดยเฉพาะวัยรุ่นมักจะมีนิสัยดังกล่าว คนพวกนี้อาจแสดงความเก่งกล้าของตน ในกลุ่มเพื่อนโดยการแสดงการใช้สิ่งเสพติดชนิดต่างๆ เพราะเห็นแก่ความสนุกสนาน ตื่นเต้น และให้เพื่อนฝูงยอมรับว่าตนเก่ง โดยมีได้คำนึง ถึงผลเสียหาย หรืออันตรายที่จะเกิดขึ้นในภายหลังแต่อย่างไร ในที่สุดตนเองก็กลายเป็นคนติดสิ่งเสพติดนั้น

1.3) การชักชวนของคนอื่น อาจเกิดจากการเชื่อตามคำชักชวนโฆษณาของผู้ขายสินค้าที่เป็นสิ่งเสพติดบางชนิด เช่น ยากระตุ้นประสาทต่างๆ ยาขยัน ยาม้า ยาบ้า เป็นต้น โดยผู้ขายโฆษณาสรรพคุณของสิ่งเสพติดนั้นว่ามีคุณภาพดีสารพัดอย่างเช่น ทำให้มีกำลังวังชา ทำให้มีจิตใจแจ่มใส ทำให้มีสุขภาพดี ทำให้มีสติปัญญาดี สามารถรักษาโรคได้บางชนิด เป็นต้น ผู้ที่เชื่อคำชักชวนโฆษณาดังกล่าวจึงไปซื้อตามคำชักชวนของเพื่อนฝูง ซึ่งโดยมากเป็นพวกที่ติดสิ่งเสพติดนั้นอยู่แล้ว ด้วยความเกรงใจเพื่อน หรือเชื่อเพื่อน หรือต้องการแสดงว่าตัวเองเป็นพวกเดียวกับเพื่อน จึงใช้สิ่งเสพติดนั้น

2) สาเหตุที่เกิดจากการถูกหลอกลวง ปัจจุบันนี้มีผู้ขายสินค้าประเภทอาหาร ขนม หรือเครื่องดื่มบางรายใช้สิ่งเสพติดผสมลงในสินค้าที่ขาย เพื่อให้ผู้ซื้อสินค้านั้นไปรับประทานเกิดการติด อยากรมาซื้อไปรับประทานอีก ซึ่งในกรณีนี้ ผู้ซื้ออาหารนั้นมารับประทาน จะไม่รู้สีกว่าตนเอง

เกิดการติดสิ่งเสพติดขึ้นแล้วรู้แต่เพียงว่าอยากรับประทานอาหาร ขนม หรือเครื่องดื่มที่ซื้อจากร้านนั้นๆ กว่า จะทราบก็ต่อเมื่อตนเองรู้สึกผิดสังเกตต่อความต้องการจะซื้ออาหารจากร้านนั้นมารับประทาน หรือต่อเมื่อมีอาการเสพติดรุนแรง และมีสุขภาพเสื่อมลง

3) สาเหตุที่เกิดจากความเจ็บป่วย

3.1) คนที่มีอาการเจ็บป่วยทางกายเกิดขึ้นเพราะสาเหตุต่างๆ เช่น ได้รับบาดเจ็บรุนแรง เป็นแผลเรื้อรัง มีความเจ็บปวดอยู่เป็นประจำ เป็นโรคประจำตัวบางอย่าง เป็นต้น ทำให้ได้รับทุกข์ทรมานมาก หรือเป็นประจำ จึงพยายามแสวงหาวิธีที่จะช่วยเหลือนตนเองให้พ้นจากความทุกข์ทรมานนั้นซึ่งวิธีหนึ่งที่ทำได้ง่ายคือ การรับประทานยาที่มีฤทธิ์ระงับอาการเจ็บปวดนั้นได้ ซึ่งไม่ใช่เป็นการรักษาที่เป็นต้นเหตุของความเจ็บป่วย เพียงแต่ระงับอาการเจ็บปวดให้หมดไปหรือลดน้อยลงได้ชั่วคราว เมื่อฤทธิ์ยาหมดไปก็จะกลับเจ็บปวดใหม่ ผู้ป่วยก็จะใช้ยานั้นอีก เมื่อทำเช่นนี้ไปนานๆ เกิดอาการติดยานั้นขึ้น

3.2) ผู้ที่มีจิตใจไม่เป็นปกติ เช่น มีความวิตก กังวล เครียด มีความผิดหวังในชีวิต มีความเศร้าสลดเสียใจ เป็นต้น ทำให้สภาวะจิตใจไม่เป็นปกติจนเกิดการป่วยทางจิตขึ้น จึงพยายามหายาหรือสิ่งเสพติดที่มีฤทธิ์สามารถคลายความเครียดจากทางจิตได้ชั่วคราวหนึ่งมารับประทาน แต่ไม่ได้รักษาที่ต้นเหตุเมื่อยาหมดฤทธิ์ จิตใจก็จะกลับเครียดอีก และผู้ป่วยก็จะเสพสิ่งเสพติด ถ้าทำเช่นนี้ไปเรื่อยๆ ก็จะทำให้ผู้นั้นติดยาเสพติดในที่สุด

3.3) การไปซื้อยามารับประทานเองโดยไม่ทราบสรรพคุณยาที่แท้จริงขนาดยาที่ควรรับประทาน การรับประทานยาเกินจำนวนกว่าที่แพทย์ได้สั่งไว้ การรับประทานยาบางชนิดมากเกินไปขนาด หรือรับประทานติดต่อกันนานๆ บางครั้งอาจมีอาการถึงตายได้ หรือบางครั้งทำให้เกิดการเสพติดยานั้นได้

4) สาเหตุอื่นๆ เช่น การอยู่ใกล้แหล่งขายหรือใกล้แหล่งผลิต หรือเป็นผู้ขายหรือผู้ผลิตเอง จึงทำให้มีโอกาสติดสิ่งเสพติดให้โทษนั้นมากกว่าคนทั่วไป เมื่อมีเพื่อนสนิทหรือพี่น้องที่ติดสิ่งเสพติดอยู่ ผู้นั้นย่อมได้เห็นวิธีการเสพ ของผู้ที่อยู่ใกล้ชิด รวมทั้งใจเห็นพฤติกรรมต่างๆ ของเขาด้วย และยังอาจได้รับคำแนะนำหรือชักชวนจากผู้เสพด้วย จึงมีโอกาสติดได้

4.1) คนบางคนอยู่ในสภาพที่มีปัญหา เช่น ว่างงาน ยากจน ค่าใช้จ่ายเพิ่มโดยมีรายได้ลดลง หรือคงที่มีหนี้สินมาก ฯลฯ เมื่อแก้ปัญหาต่างๆ เหล่านี้ไม่ได้ก็หันไปใช้สิ่งเสพติดช่วยผ่อนคลายความรู้สึก ในความทุกข์ยากต่างเหล่านี้ แม้จะรู้ว่าเป็นชั่วครู่ช่วยยามก็ตาม เช่น กลุ่มใจที่เป็นหนี้คนอื่นก็ไปกินเหล้า หรือสูบบุหรี่มาให้เมาเพื่อที่จะได้ลืมเรื่องหนี้สิน บางคนต้องการรายได้เพิ่มขึ้น โดยพยายามทำงานให้หนัก และมากขึ้นทั้งๆ ที่ร่างกายอ่อนเพลียมากจึงรับประทานยากระตุ้นประสาทเพื่อให้สามารถทำงานต่อไปได้ เป็นต้น ถ้าทำอยู่เป็นประจำทำให้ติดสิ่งเสพติดนั้นได้

4.2) การเลียนแบบ การที่ไปเห็นผู้ที่ตนสนิทสนมรักใคร่หรือเพื่อน จึงเห็นว่า เป็นที่น่าล่อง เป็นสิ่งโก้เก๋ เป็นสิ่งแสดงความเป็นพวกเดียวกัน จึงไปทดลองใช้สิ่งเสพติดนั้นจนติด

4.3) คนบางคนมีความผิดหวังในชีวิตตนเอง ผิดหวังในชีวิตครอบครัว หรือผิดหวังในชีวิตสังคม เพื่อเป็นการประชดตนเองหรือคนอื่น จึงไปใช้สิ่งเสพติดจนติด ทั้งๆ ที่ทราบว่า เป็นสิ่งไม่ดี ก็ตาม

4.5 การสังเกตผู้ติดยาเสพติด

ยาเสพติดเมื่อเกิดการเสพติดแล้ว จะมีผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจ ซึ่งทำให้ลักษณะและความประพฤติของผู้เสพเปลี่ยนไป จากเดิมที่อาจสังเกตพบได้ คือ

- 1) ร่างกายทรุดโทรม ซุบผอม
- 2) อารมณ์ฉุนเฉียว หรือเจ็บขริมผิดปกติ จึงมักพบผู้เสพติดชอบทะเลาะวิวาท หรือทำร้ายผู้อื่นหรือในทางกลับกัน บางคนอาจชอบแยกตัว อยู่คนเดียวและหนีออกจากพรรคพวกเพื่อนฝูง
- 3) ถ้าผู้เสพเป็นนักเรียน มักพบว่า ผลการเรียนแย่งลง ถ้าเป็นคน ทำงาน มักพบว่า ประสิทธิภาพในการทำงานลดลงหรือไม่ยอมทำงานเลย
- 4) ใส่เสื้อแขนยาวตลอดเวลา เพื่อปกปิดรอยเข็มที่ฉีดยาตรงท้องแขนด้านใน หรือรอยกรีดตรงต้นแขนด้านใน
- 5) ติดต่อกับเพื่อนแปลกๆใหม่ๆซึ่งมีพฤติกรรมผิดปกติ
- 6) ขอเงินจากผู้ปกครองเพิ่ม หรือยืมเงินจากเพื่อนฝูงเสมอเพื่อนำไปซื้อยาเสพติด
- 7) ขโมย ปล้น ฉกชิง วิ่งราว เพื่อหาเงินไปซื้อยาเสพติด
- 8) ผู้ติดยาเสพติดบางชนิด เช่น เฮโรอีน จะมีอาการอยากยาบางคนจะมีอาการรุนแรงถึงขั้นลงแดง

อย่างไรก็ตาม อาการดังกล่าวข้างต้น ไม่จำเป็นต้องเป็นผลมาจากการติดยาเสพติดเสมอไป อาจเกิดจากความผิดปกติในเรื่องอื่นก็ได้ เมื่อสงสัยว่า ผู้ใด ติดยาเสพติด จึงควรใช้การซักถามอย่างตรงไปตรงมา ด้วยท่าทีที่เป็นมิตร พร้อมทั้งจะให้ช่วยเหลือ ผู้ที่ติดยาส่วนใหญ่ รู้ว่าการใช้ยาเสพติดเป็นเรื่องไม่ดี หลายรายเคยมีความคิดที่จะเลิกแต่ทำไม่สำเร็จ การถามด้วยท่าทีที่เป็นมิตร จึง เป็นการช่วยให้ผู้เสพได้พูด ตามความจริง คำถามที่ใช้ไม่ควร ถามว่าติดหรือไม่ แต่ควรถามพฤติกรรมการใช้ อาทิถามว่าเคยใช้หรือไม่ ครั้งสุดท้ายที่ใช้เมื่อไหร่ ฯลฯ

นอกจากนี้ยังได้มีบทสรุปเกี่ยวกับสาเหตุสำคัญที่ทำให้ติดยาเสพติด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มวัยรุ่นคือ

- 1) จากการถูกชักชวน การถูกชักชวนนี้อาจจะเกิดจากเพื่อนสนิทที่กำลังติดยาอยู่ และอยากจะให้เพื่อนลองบ้าง ปัญหานี้มัก จะเกิดกับเด็กที่มีปัญหาทางครอบครัว ขาดความอบอุ่นใจแตก เอาเพื่อนเป็นที่พึ่ง นอกจากนี้ผู้ที่อยู่ในแหล่งที่มีการซื้อขายยาเสพติดก็อาจจะได้รับ การชักจูงคุณภาพของยาเสพติดที่ดีต่างๆ นานา เช่น อาจ จะบอกว่าเมื่อเสพแล้วจะทำให้ปลอดโปร่งเหมาะแก่การเรียน การทำงาน การชักจูงดังกล่าวอาจจะเกิดขึ้นในขณะที่ผู้ถูกชักจูง กำลังมีเมามาสุราเที่ยวเตร่กัน จึงทำให้เกิดการติดยาได้
- 2) จากการอยากทดลอง อยากรู้ อยากเห็น อยากจะรู้รสชาติ อยากสัมผัส โดยคิดว่าคงจะไม่ติดง่ายๆ แต่เมื่อทดลองเสพเข้าไปแล้วมักจะติด เพราะยาเสพติดในปัจจุบัน เช่น เฮโรอีน จะติดง่ายมากแม้เสพเพียงครั้งหรือสองครั้งก็จะติดแล้ว
- 3) จากการถูกหลอกลวง ยาเสพติดมีรูปแบบต่างๆ มากมาย ผู้ถูกหลอกลวงไม่ทราบ ว่าสิ่งที่ตนได้กินเข้าไปนั้นเป็นยาเสพติด ให้โทษร้ายแรง คิดว่าเป็นยาธรรมดาไม่มีพิษร้ายแรงอะไร ตามที่ผู้หลอกลวงแนะนำ ผลสุดท้ายกลายเป็นผู้ติดยาเสพติดไป

4) เหตุทางกาย ความเจ็บป่วยทางกาย เช่น ต้องถูกผ่าตัดหรือเป็นโรคปวดศีรษะ เป็นหืดเป็นโรคประสาท ได้รับความ ทรมานทางกายมากผู้ป่วยต้องการบรรเทา พยายามช่วยตัวเองมานานแต่ก็ไม่หาย จึงหันเข้าหายาเสพติดจนติดยาในที่สุด

5) จากความคึกคะนอง บุคคลประเภทนี้คิดว่าตัวเองเป็นคนเก่งอยากลอง ซึ่งรู้แก่ว่า ยาเสพติดให้โทษเป็นสิ่งไม่ดี แต่ด้วย ความที่คึกคะนองเป็นวัยรุ่นไม่เกรงกลัวอะไร ต้องการแสดงความเด่นดังอวดเพื่อนว่าข้านี้คือพระเอก ขาดความยั้งคิดจึงเสพยา เสพติดและติดยาในที่สุด

6) จากสิ่งแวดล้อม เช่น สถานที่อยู่อาศัยแออัด เป็นแหล่งสลัม หรือเป็นแหล่งที่มีการเสพยาและค้ายาเสพติด ภาวะทาง เศรษฐกิจบีบคั้นจิตใจ เป็นต้น ซึ่งเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลเหนือจิตใจ ผลักดันให้ผู้ที่อยู่ในสภาพแวดล้อมดังกล่าว บางคนหันมาพึ่งยา เสพติด โดยคิดว่าจะช่วยให้ตนเองหลุดพ้นจากสภาพต่างๆ ที่คับข้องใจเหล่านั้นได้

4.6 โทษและพิษภัยของสารเสพติด

เนื่องด้วยพิษภัยหรือโทษของสารเสพติดที่เกิดขึ้นแก่ผู้หลงผิดไปเสพยาเหล่านี้เข้า ซึ่งเป็นโทษที่มองไม่เห็นชัด เปรียบเสมือนเป็นฆาตกรเงียบ ที่ทำลายชีวิตบุคคลเหล่านั้นลงไปทุกวัน ก่อปัญหาอาชญากรรม ปัญหาสุขภาพ ก่อความเสื่อมโทรมให้แก่สังคมและบ้านเมืองอย่างร้ายแรง เพราะสารเสพติดทุกประเภทที่มีฤทธิ์เป็นอันตรายต่อร่างกายในระบบประสาท สมอง ซึ่งเปรียบเสมือนศูนย์บัญชาการของร่างกายและชีวิตมนุษย์ การติดสารเสพติดเหล่านี้จึงไม่มีประโยชน์อะไรเกิดขึ้นแก่ร่างกายเลย แต่กลับจะเกิดโรคและพิษร้ายต่างๆ จนอาจทำให้เสียชีวิต หรือเกิดโทษและอันตรายต่อครอบครัว เพื่อนบ้าน สังคม และชุมชนต่างๆ ต่อไปได้อีกมาก

1) โทษทางร่างกาย และจิตใจ

1.1) สารเสพติดจะทำให้โทษโดยทำให้การปฏิบัติหน้าที่ ของอวัยวะส่วนต่างๆ ของร่างกายเสื่อมโทรม พิษภัยของสารเสพติดจะทำลายประสาท สมอง ทำให้สมรรถภาพเสื่อมลง มีอารมณ์ จิตใจไม่ปกติ เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ง่าย เช่น วิตกกังวล เลื่อนลอยหรือฟุ้งซ่าน ทำงานไม่ได้ อยู่ในภาวะมึนเมาตลอดเวลา อาจเป็นโรคจิตได้ง่าย

1.2) ด้านบุคลิกภาพจะเสียหาย ขาดความสนใจในตนเองทั้งความประพฤติ ความสะอาดและสติสัมปชัญญะ มีอาการปฏิกิริยาแปลกๆ เปลี่ยนไปจากเดิม

1.3) สภาพร่างกายของผู้เสพยาจะอ่อนเพลีย ชูบชืด หมดเรี่ยวแรง ขาดความกระปรี้กระเปร่าและเกียจคร้าน เฉื่อยชา เพราะกินไม่ได้ นอนไม่หลับ ปล่อยเนื้อ ปล่อยตัวสกปรก ความเคลื่อนไหวของร่างกายและกล้ามเนื้อต่างๆ ผิดปกติ

1.4) ทำลายสุขภาพของผู้ติดสารเสพติดให้ทรุดโทรมทุกขณะ เพราะระบบอวัยวะต่างๆ ของร่างกายถูกพิษยาทำให้เสื่อมลง น้ำหนักตัวลด ผิวคล้ำซีด เลือดจางผอมลงทุกวัน

1.5) เกิดโรคภัยไข้เจ็บได้ง่าย เพราะความต้านทานโรคน้อยกว่าปกติ ทำให้เกิดโรคหรือเจ็บไข้ได้ง่าย และเมื่อเกิดแล้วจะมีความรุนแรงมาก รักษาหายได้ยาก

1.6) อาจประสบอุบัติเหตุได้ง่าย สาเหตุเพราะระบบการควบคุมกล้ามเนื้อและประสาทบกพร่อง ใจลอย ทำงานด้วยความประมาท และเสี่ยงต่ออุบัติเหตุตลอดเวลา

1.7) เกิดโทษที่รุนแรงมาก คือ จะเกิดอาการคลุ้มคลั่ง ถึงขั้นอาละวาด เมื่อหิว ยาเสพติดและหายาไม่ทัน เริ่มด้วยอาการนอนไม่หลับ น้ำตาไหล เหงื่อออก ท้องเดิน อาเจียน กล้ามเนื้อ กระตุก กระวนกระวาย และในที่สุดจะมีอาการเหมือนคนบ้า เป็นบ่อเกิดแห่งอาชญากรรม

2) โทษพิษภัยต่อครอบครัว

2.1) ความรับผิดชอบต่อครอบครัว และญาติพี่น้องจะหมดสิ้นไป ไม่สนใจที่จะดูแลครอบครัว

2.2) ทำให้สูญเสียทรัพย์สิน เงินทอง ที่จะต้องหามาซื้อสารเสพติด จนจะไม่มีใช้จ่ายอย่างอื่น และต้องเสียเงินรักษาตัวเอง

2.3) ทำงานไม่ได้ขาดหลักประกันของครอบครัว และนายจ้างหมดความไว้วางใจ

2.4) สูญเสียสมรรถภาพในการหาเลี้ยงครอบครัว นำความหายนะมาสู่ครอบครัว และญาติพี่น้อง

4.7 การป้องกันยาเสพติด

1) ป้องกันตนเอง ไม่ทดลองยาเสพติดทุกชนิด และพยายามปลีกตัวออกจากบุคคลหรือกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ถ้ามีปัญหาหรือไม่สบายใจ อย่าเก็บไว้คนเดียว ควรปรึกษาพ่อแม่ ครู ผู้ใหญ่ ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เช่น อ่านหนังสือ เล่นกีฬาหรือทำงานอดิเรกต่างๆ ตามความสนใจและความถนัด ระวังระวังในการใช้ยาต่างๆ และศึกษาให้เข้าใจถึงโทษภัยของยาเสพติด

2) ป้องกันครอบครัว ควรสอดส่องดูแลเด็ก และบุคคลในครอบครัวอย่าให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด อบรมสั่งสอนให้รู้ถึงโทษภัยของยาเสพติด ดูแลเรื่องการคบเพื่อน คอยส่งเสริมให้เขารู้จักใช้เวลาในทางที่เป็นประโยชน์ เช่น การทำงานบ้าน เล่นกีฬา ฯลฯ เพื่อป้องกันมิให้เด็กหันเหไปสนใจในยาเสพติด สิ่งสำคัญก็คือทุกคนในครอบครัวควรสร้างความรัก ความเข้าใจ และความสัมพันธ์อันดีต่อกัน

3) ป้องกันชุมชน หากพบผู้ติดยาเสพติดควรช่วยเหลือแนะนำให้เข้ารับการบำบัดรักษาโดยเร็ว โดยกฎหมายจะยกเว้นโทษให้ผู้ที่สมัครเข้าขอรับการบำบัดรักษาอาการติดยาเสพติด ก่อนที่ความผิดจะปรากฏต่อเจ้าหน้าที่ และเมื่อรู้ว่าใครกระทำความผิดฐานนำเข้าสู่ออก หรือจำหน่ายยาเสพติด ควรแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่ศุลกากร หรือเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.)

5. ทฤษฎีเกี่ยวกับการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร

การสื่อสารนั้นจัดได้ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งในชีวิตของมนุษย์ นอกเหนือจากปัจจัยสี่ที่มีความจำเป็นต่อความอยู่รอดของมนุษย์ ซึ่งได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่มและยารักษาโรค แม้ว่าการสื่อสารจะไม่ได้มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับความเป็นความตายของมนุษย์ เหมือนกับปัจจัยสี่ แต่การที่จะให้ได้มาซึ่งปัจจัยสี่เหล่านั้น ย่อมต้องอาศัยการสื่อสารเป็นเครื่องมืออย่างแน่นอน มนุษย์ต้องอาศัยการสื่อสารเป็นเครื่องมือเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจกรรมใดๆ ของตน และ เพื่ออยู่ร่วมกับคนอื่น ๆ ในสังคม การสื่อสารเป็นพื้นฐานของการติดต่อของกระบวนการสังคม ยิ่งสังคมมีความสลับซับซ้อนมาก และประกอบด้วยคนจำนวนมากขึ้นเท่าใดการสื่อสารก็ยิ่งมีความสำคัญมากขึ้นเท่านั้น ทั้งนี้เพราะการเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม และ

สังคมจะนำมาซึ่งความสับสนซับซ้อน หรือความสับสนต่างๆ จนอาจก่อให้เกิดความไม่เข้าใจและไม่
 แน่ใจแก่สมาชิกของสังคม ดังนั้น จึงต้องอาศัยการสื่อสารเป็นเครื่องมือเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว
 (ยุพดี ฐิติกุลเจริญ, 2537)

ข่าวสารจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ประกอบการตัดสินใจในกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์
 ความต้องการข่าวสารจะเพิ่มมากขึ้นเมื่อบุคคลนั้นต้องการข้อมูลในการตัดสินใจหรือไม่แน่ใจในเรื่องใด
 เรื่องหนึ่ง นอกจากนั้นข่าวสารยังเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้เปิดรับมีความทันสมัย สามารถปรับตัวให้เข้ากับ
 สถานการณ์ของโลกปัจจุบันได้ดียิ่งขึ้น ดังที่ชาร์ลส์ เค อัทคิน (Charles k. Atkin, 1973) ได้กล่าวว่า
 บุคคลที่เปิดรับข่าวสารมาก ย่อมมีหูตากว้างไกล มีความรู้ความเข้าใจในสภาพแวดล้อมและเป็นคน
 ทันสมัยทันเหตุการณ์กว่าบุคคลที่เปิดรับข่าวสารน้อย

อย่างไรก็ตาม บุคคลจะไม่รับข่าวสารทุกอย่างที่ผ่านมาสู่ตนทั้งหมด แต่จะเลือกรับรู้
 เพียงบางส่วนที่คิดว่ามีประโยชน์ต่อตน ดังนั้น ข่าวสารที่หลั่งไหลผ่านเข้ามาไปยังบุคคลจากช่องทาง
 ต่างๆ นั้น มักจะถูกคัดเลือกตลอดเวลา ข่าวสารที่น่าสนใจ มีประโยชน์และเหมาะสมตามความนึกคิด
 ของผู้รับสาร จะเป็นข่าวสารที่ก่อให้เกิดความสำเร็จในการสื่อสาร (กิติมา สุรสุนธิ, 2533)

การเลือกสรรข่าวสารของบุคคลเป็นสิ่งที่อธิบายถึงพฤติกรรมกรรมการสื่อสารของแต่ละ
 บุคคลว่าความแตกต่างกันทางสภาพส่วนบุคคลหรือสภาพจิตวิทยามีผลต่อการเปิดรับข่าวสาร โดยมี
 กระบวนการเลือกสรร (Selective Process) ที่แตกต่างกัน

โจเซฟ ที แคลปเปอร์ (Klapper, J.T., 1960) ได้กล่าวไว้ว่า กระบวนการเลือกรับ
 ข่าวสารหรือเปิดรับข่าวสารเปรียบเสมือนเครื่องกรองข่าวสารในการรับรู้ของมนุษย์ ซึ่งประกอบด้วย
 การกลั่นกรอง 4 ขั้นตอนลำดับดังต่อไปนี้

1) การเลือกเปิดรับ (Selective Exposure) เป็นขั้นแรกในการเลือกช่องทางการ
 สื่อสารบุคคลจะเลือกเปิดรับสื่อและข่าวสารจากแหล่งสารที่มีอยู่ด้วยกันหลายแหล่ง เช่นการเลือกซื้อ
 หนังสือพิมพ์ฉบับใดฉบับหนึ่ง เลือกเปิดวิทยุกระจายเสียงสถานีใดสถานีหนึ่งตามความสนใจและ
 ความต้องการของตน อีกทั้งทักษะและความชำนาญในการรับรู้ข่าวสารของคนเรานั้นก็ต่างกัน บางคน
 ถนัดที่จะฟังมากกว่าอ่าน ก็จะชอบฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์มากกว่าอ่านหนังสือ เป็นต้น

2) การเลือกให้ความสนใจ (Selective Attention) ผู้เปิดรับข่าวสารมีแนวโน้มที่จะ
 เลือกสนใจข่าวจากแหล่งใดแหล่งหนึ่ง โดยมักเลือกตามความคิดเห็น ความสนใจของตน เพื่อ
 สนับสนุนทัศนคติเดิมที่มีอยู่และหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่สอดคล้องกับความรู้ความ เข้าใจหรือ ทัศนคติเดิมที่มี
 อยู่แล้ว เพื่อไม่ให้เกิดภาวะทางจิตใจที่ไม่สมดุลหรือมีความไม่สบายใจ ที่เรียกว่า ความไม่สอดคล้อง
 ทางด้านความเข้าใจ (Cognitive Dissonance)

3) การเลือกรับรู้และตีความหมาย (Selective Perception and Interpretation)
 เมื่อบุคคลเปิดรับข้อมูลข่าวสารแล้ว ก็เชื่อว่ารับรู้ข่าวสารทั้งหมดตามเจตนารมณ์ของ ผู้ส่งสารเสมอ
 ไปเพราะคนเรามักเลือกรับรู้และตีความหมายสารแตกต่างกันไปตามความสนใจ ทัศนคติ ประสบการณ์
 ความเชื่อ ความต้องการ ความคาดหวัง แรงจูงใจ สภาวะทางร่างกาย หรือสภาวะทางอารมณ์และ
 จิตใจ ฉะนั้นแต่ละคนอาจตีความเฉพาะข่าวสารที่สอดคล้องกับลักษณะส่วนบุคคลดังกล่าว นอกจาก
 จะทำให้ข่าวสารบางส่วนถูกตัดทิ้งไปยังมีการบิดเบือนข่าวสารให้มีทิศทางเป็นที่น่าพอใจของแต่ละ
 บุคคลด้วย

4) การเลือกจดจำ (Selective Retention) บุคคลจะเลือกจดจำข่าวสารในส่วนที่ตรงกับความสนใจ ความต้องการ ทักษะคติ ฯลฯ ของตนเอง และมักจะลืมหรือไม่นำไป ถ่ายทอดต่อในส่วนที่ตนเองไม่สนใจ ไม่เห็นด้วย หรือเรื่องที่ขัดแย้งค่านกับความคิดของตนเอง ข่าวสารที่คนเราเลือกจดจำไว้นั้น มักมีเนื้อหาที่จะช่วยส่งเสริมหรือสนับสนุนความรู้สึกนึกคิด ทักษะคติ ค่านิยม หรือความเชื่อของแต่ละคนที่มีอยู่เดิมให้มีความมั่นคงชัดเจนยิ่งขึ้นและเปลี่ยนแปลงยากขึ้น เพื่อนำไปใช้เป็นประโยชน์ในโอกาสต่อไป ส่วนหนึ่งอาจนำไปใช้เมื่อเกิดความรู้สึกขัดแย้งและมีสิ่งที่ไม่สบายใจขึ้น

สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเปิดรับข่าวสารของบุคคลนั้น ทอดด์ ฮันท์ และเบรนต์ ดี รูเบน (Todd Hunt and Brent d. Ruben, 1993 อ้างถึงในประมะ สตะเวทิน, 2541) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเปิดรับข่าวสารของบุคคลไว้ดังนี้

1) ความต้องการ (Need) ปัจจัยที่สำคัญที่สุดปัจจัยหนึ่งในกระบวนการเลือกของมนุษย์คือความต้องการ ความต้องการทุกอย่างของมนุษย์ทั้งความต้องการทางกายและใจทั้งความต้องการระดับสูงและความต้องการระดับต่ำ ย่อมเป็นตัวกำหนดการเลือกของเรา เราเลือกตอบสนองความต้องการของเรา เพื่อให้ได้ข่าวสารที่ต้องการ เพื่อแสดงรสนิยม เพื่อการยอมรับในสังคม เพื่อความพอใจ ฯลฯ

2) ทักษะคติและค่านิยม (Attitude and Values) ทักษะคติ คือความชอบและมีใจโน้มเอียง (Preference and Predisposition) ต่อเรื่องต่างๆ ส่วนค่านิยม คือหลักพื้นฐานที่เรายึดถือเป็นความรู้สึกที่ว่าเราควรจะทำหรือไม่ควรทำอะไรในการมีความสัมพันธ์กับ สิ่งแวดล้อมและคนซึ่งทักษะคติและค่านิยมมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการเลือกใช้สื่อมวลชน การเลือกข่าวสาร การเลือกตีความหมาย และการเลือกจดจำ

3) เป้าหมาย (Goal) มนุษย์ทุกคนมีเป้าหมาย มนุษย์ทุกคนกำหนดเป้าหมายในการดำเนินชีวิตทั้งในเรื่องอาชีพ การเข้าสมาคม การพักผ่อน เป้าหมายของกิจกรรมต่างๆ ที่เรากำหนดขึ้นนี้จะมีอิทธิพลต่อการเลือกใช้สื่อมวลชน การเลือกข่าวสาร การเลือกตีความหมาย และการเลือกจดจำเพื่อสนองเป้าหมายของตน

4) ความสามารถ (Capability) ความสามารถของเราเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งรวมทั้งความสามารถด้านภาษามีอิทธิพลต่อเราในการที่จะเลือกรับข่าวสาร เลือกตีความหมาย และเลือกเก็บเนื้อหาของข่าวนั้นไว้

5) การใช้ประโยชน์ (Utility) กล่าวโดยทั่วไปแล้ว เราจะให้ความสนใจและใช้ความพยายามในการที่จะเข้าใจ และจดจำข่าวสารที่เราสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

6) สไตล์ในการสื่อสาร (Communication Style) การเป็นผู้รับสารของเรานั้นส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับสไตล์ในการสื่อสารของเรา คือ ความชอบหรือไม่ชอบสื่อบางประเภท ดังนั้นบางคนจึงชอบฟังวิทยุ บางคนชอบดูโทรทัศน์ บางคนชอบอ่านหนังสือพิมพ์ ฯลฯ

7) สภาพ (Context) สภาพในที่นี้หมายถึง สถานที่ บุคคล และเวลาที่อยู่ในสถานการณ์การสื่อสารสิ่งต่างๆ เหล่านี้มีอิทธิพลต่อการเลือกของผู้รับสาร การมีคนอื่นอยู่ด้วย มีอิทธิพลตรงต่อการเลือกใช้สื่อและข่าวสาร การเลือกตีความหมายและเลือกจดจำข่าวสาร การที่เราต้องถูกมองว่าเป็นอย่างไร การที่เราคิดว่าคนอื่นมองเราอย่างไร เราเชื่อว่าคนอื่นคาดหวังอะไรจากเรา และการที่คิดว่าคนอื่นคิดว่าเราอยู่ในสถานการณ์อะไร ล้วนแต่มีอิทธิพลต่อการเลือกของเรา

8) ประสบการณ์และนิสัย (Experience and Habit) ในฐานะของผู้รับสาร ผู้รับสารแต่ละคนพัฒนานิสัยการรับสารอันเป็นผลมาจากประสบการณ์ในการรับข่าวสารของเรา เราพัฒนาความชอบสื่อชนิดใดชนิดหนึ่ง รายการประเภทใดประเภทหนึ่ง ดังนั้นเราจึงเลือกใช้สื่อชนิดใดชนิดหนึ่งสนใจเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ตีความหมายอย่างไรอย่างหนึ่ง และเลือกจดจำเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

ส่วนขวัญเรือน กิติวัฒน์ (2531) มีความเห็นว่า ปัจจัยที่ทำให้บุคคลมีการ เปิดรับข่าวสารที่แตกต่างกันคือ

1) ปัจจัยด้านบุคลิกภาพและจิตวิทยาส่วนบุคคล มีแนวคิดว่าคุณเราแต่ละคนมีความแตกต่างเฉพาะตัวบุคคลอย่างมากในด้านโครงสร้างทางจิตวิทยาส่วนบุคคล ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากลักษณะการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน การดำรงชีวิตในสภาพ แวดล้อมที่แตกต่างไม่เหมือนกัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อระดับ สติปัญญา ความคิด ทักษะคิด ตลอดจนกระบวนการของการรับรู้ การสนใจ

2) ปัจจัยด้านสภาพความสัมพันธ์ทางสังคม เนื่องจากคนเรามักจะยึดติดกับกลุ่มสังคมที่ตนสังกัดอยู่เป็นกลุ่มอ้างอิง (Reference Group) ในการตัดสินใจที่จะแสดงออกซึ่งพฤติกรรมใดๆ ก็ตาม นั่นคือ มักจะคล้อยตามกลุ่มในแง่ความคิด ทักษะคิด และพฤติกรรมเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม

3) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมนอกระบบการสื่อสาร เชื่อว่าลักษณะต่างๆ ได้แก่ เพศ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ ทำให้เกิดความคล้ายคลึงของการเปิดรับเนื้อหาของการสื่อสาร รวมถึงการตอบสนองต่อเนื้อหาดังกล่าวไม่แตกต่างกันด้วย

นอกจากนี้ วิลเบอร์ ชแรมม์ (Wilbur Schramm, 1973) ยังได้ชี้ให้เห็นถึงองค์ประกอบอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกรับข่าวสารของบุคคลดังนี้

- 1) ประสบการณ์ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้รับส่งสารแสวงหาข่าวสารที่แตกต่างกัน
- 2) การประเมินสาระประโยชน์ของข่าวสารที่ผู้รับสารแสวงหาเพื่อตอบสนองจุดประสงค์ของตนอย่างหนึ่งอย่างใด
- 3) ภูมิหลังที่แตกต่างกันทำให้บุคคลมีความสนใจแตกต่างกัน
- 4) การศึกษาและสภาพแวดล้อมทำให้มีความแตกต่างในพฤติกรรมการเลือกรับสาร
- 5) ความสามารถในการรับสาร ซึ่งเกี่ยวกับสภาพร่างกายและจิตใจที่ทำให้ พฤติกรรมการเปิดรับสารแตกต่างกัน

6) บุคลิกภาพ ทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ การโน้มน้าวใจ และ พฤติกรรมของผู้รับสาร

7) อารมณ์ สภาพทางอารมณ์ของผู้รับสาร จะทำให้เข้าใจความหมายของ ข่าวสาร หรืออาจเป็นอุปสรรคต่อความเข้าใจความหมายของข่าวสารได้

8) ทักษะคิด จะเป็นตัวกำหนดท่าทีของการรับและตอบสนองต่อสิ่งเร้า หรือ ข่าวสาร ที่ได้พบเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารนั้น

วิลเบอร์ ชแรมม์ (Wilbur Scharm) กล่าวถึงหลักการทั่วไปของการเลือกความสำคัญของข่าวสารว่าขึ้นอยู่กับการใช้ความพยายามน้อยที่สุด (Least effect) และผลที่จะได้ (Promise of reward) ซึ่งอยู่ในรูปของสูตรการเลือกรับข่าวสารดังนี้

การเลือกรับข่าวสาร = $\frac{\text{สิ่งตอบแทนที่คาดหวัง}}{\text{ความพยายามที่ต้องใช้}}$
--

จากสูตรนี้จะเห็นได้ว่า คนเรามีแนวโน้มที่จะเปิดรับข่าวสารที่ใช้ความพยายามน้อย เช่น ข่าวสารต่างๆ ที่อยู่ใกล้ตัว สามารถเลือกรับได้ง่ายและมีสาระประโยชน์ต่อตนเอง ในการเลือกนั้น อาจมีสาเหตุอื่นๆ อีก เช่น ประสบการณ์ต่างกัน ความสามารถในการประเมินสาระประโยชน์ของ ข่าวสาร ตลอดจนสภาวะทางสังคมและจิตใจของแต่ละคนด้วย

สำหรับความหมายของการเปิดรับข่าวสารนั้น แซมมวล เบคเกอร์ (Samuel L. Becker, 1972) ได้ให้ความหมายของการเปิดรับข่าวสารโดยจำแนกตามพฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสารคือ

1) การแสวงหาข้อมูล (Information Seeking) กล่าวคือ บุคคลที่จะแสวงหา ข้อมูล เมื่อต้องการให้มีความคล้ายคลึงกับบุคคลอื่นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือเรื่องทั่วไป

2) การเปิดรับข้อมูล (Information Receptivity) กล่าวคือ บุคคลจะเปิดรับ ข่าวสาร เพื่อทราบข้อมูลที่ตนเองสนใจ อยากรู้ สนใจ หากมีข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับตนเองก็จะให้ ความเอาใจใส่อ่านหรือดูหรือฟังเป็นพิเศษ

3) การเปิดรับประสบการณ์ (Experience Receptivity) กล่าวคือ บุคคลที่จะ เปิดรับข่าวสารเพราะต้องการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเพื่อผ่อนคลายอารมณ์

สำหรับเหตุผลในการที่มนุษย์เลือกสนใจหรือตั้งใจรับข่าวสารอย่างไรจากสื่อใดนั้น มี นักวิชาการหลายท่านที่มีความเห็นสอดคล้องกันดังนี้

ไฟรด์สัน (Friedson) ไรลีย์ (Riley) และฟลาวเวอร์แมน (Flowerman, 1951) มีความเห็นแนวเดียวกันว่า แรงจูงใจที่ต้องการเป็นที่ยอมรับของสมาชิก ภายในสังคมจะเป็นสิ่งที่ช่วย กำหนดความสนใจเปิดรับสื่อจากสื่อต่างๆ ก็เพื่อตอบสนองความต้องการของตน ซึ่งปรากฏการณ์นี้ เมอร์ตัน (Merton) ไรท์ (Wright) และวาบเลส (Waples) เรียกว่า “พฤติกรรมในการแสวงหา ข่าวสาร” นักวิชาการเหล่านี้มีความเห็นตรงกันว่า ผู้รับข่าวสารจะเลือกรับข่าวสารจากสื่อใดนั้นย่อม เป็นไปตามบทบาทและสถานภาพทางสังคมของผู้รับสารก็เพื่อนำไปเป็นหัวข้อในการสนทนาซึ่งจะทำให้ผู้รับสารรู้สึกว่าคุณเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

ในเรื่องของวัตถุประสงค์ของการเลือกรับข่าวสาร หรือการบริโภคข่าวสารของผู้รับสาร นั้น สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2533) ได้จำแนกวัตถุประสงค์ของการเลือกเปิดรับข่าวสารไว้ 4 ประการ คือ

1) เพื่อการรับรู้ (Cognition) คือผู้รับสารต้องการสารสนเทศ (Information) เพื่อ สนองต่อความต้องการและความอยากรู้

2) เพื่อความหลากหลาย (Diversions) เช่น การเปิดรับสื่อเพื่อแสวงหาความ รั้าใจ ตื่นเต้น สนุกสนาน รวมทั้งการพักผ่อน

3) เพื่ออรรถประโยชน์ทางสังคม (Social Utility) หมายถึง การต้องการสร้างความคุ้นเคยหรือการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เช่นการใช้ภาษาร่วมสมัย เพื่อหลีกเลี่ยงงานประจำหรือหลีกเลี่ยงคนรอบข้าง

4) การผละสังคัม (Withdrawal) เป็นการเปิดรับสื่อหรือเข้าหาสื่อ เพื่อ หลีกเลี่ยงงานประจำหรือหลีกเลี่ยงคนรอบข้าง

แม็คคอมบ์ และ เบคเกอร์ (McCombs and Becker, 1979) ได้ให้แนวคิดที่ว่า โดยทั่วไปบุคคลแต่ละคนมีการเปิดรับข่าวสาร หรือการเปิดรับสื่อ เพื่อตอบสนองความต้องการ 4 ประการคือ

1) เพื่อให้เรียนรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์ (Surveillance) บุคคลสามารถติดตามความเคลื่อนไหวและสังเกตเหตุการณ์ต่างๆ รอบตัวจากการเปิดรับข่าวสาร ทำให้คนเป็นที่ทันเหตุการณ์ทันสมัย

2) เพื่อการตัดสินใจ (Decision) การเปิดรับข่าวสารทำให้บุคคลสามารถกำหนดความเห็นของตนต่อสภาวะ หรือเหตุการณ์ต่างๆ รอบตัว เพื่อการตัดสินใจโดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวข้องชีวิตประจำวัน

3) เพื่อพูดคุยสนทนา (Discussion) บุคคลสามารถนำข้อมูลข่าวสารที่ได้รับไปใช้ในการพูดคุยกับผู้อื่นได้

4) เพื่อการมีส่วนร่วม (Participation) เพื่อรับรู้และมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ความเป็นไปต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมรอบๆ ตัว

อย่างไรก็ตามแม้ว่าบุคคลจะมีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารที่แตกต่างกัน มีวัตถุประสงค์ในการเปิดรับข่าวสารที่แตกต่างกัน และมีความต้องการในการเปิดรับข่าวสารที่แตกต่างกันนั้น แต่โดยทั่วไปแล้วบุคคลจะทำการเปิดรับข่าวสารอยู่ 3 ลักษณะ คือ

1) การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน โดยผู้รับสารมีความคาดหวังจากสื่อมวลชนว่าการบริโภคข่าวสารจากสื่อมวลชนจะช่วยตอบสนองความต้องการของเขาได้ ซึ่งจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติหรือเปลี่ยนลักษณะนิสัย เปลี่ยนพฤติกรรมบางอย่างได้โดยการเลือกบริโภคสื่อมวลชนนั้นจะขึ้นอยู่กับความต้องการ หรือแรงจูงใจของผู้รับสารเอง เพราะบุคคลแต่ละคนย่อมมีวัตถุประสงค์และความตั้งใจในการใช้ประโยชน์แตกต่างกันไป

2) การเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล โดยสื่อบุคคล หมายถึง ตัวบุคคลผู้ที่นำข่าวสารจากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง โดยอาศัยการติดต่อระหว่างบุคคล (Interpersonal Communication) ที่จะมีปฏิริยาโต้ตอบระหว่างกันโรเจอร์สและชูเมกเกอร์ (Rogers and Shoemaker, 1971) กล่าวว่าในกรณีที่ต้องการให้บุคคลใดเกิดการยอมรับสารนั้นควรที่จะใช้การสื่อสารระหว่างบุคคล โดยใช้สื่อบุคคลเป็นผู้เผยแพร่ข่าวสาร สื่อบุคคลนี้จะมีประโยชน์อย่างมากในกรณีที่ผู้ส่งสารหวังผลให้ผู้รับสารมีความเข้าใจกระจ่างชัดเจนและตัดสินใจรับสารได้อย่างมั่นใจยิ่งขึ้น ซึ่งการสื่อสารระหว่างบุคคลนี้สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้ (เสถียร เขยประทับ, 2525)

2.1) การติดต่อโดยตรง (Direct Contact) เป็นการเผยแพร่ข่าวสารเพื่อสร้างความเข้าใจหรือชักจูงโนมน้าวใจกับประชนโดยตรง

2.2) การติดต่อโดยกลุ่ม (Group Contact of Community Public) โดยกลุ่มจะมีอิทธิพลต่อบุคคลส่วนรวม ช่วยให้การสื่อสารของบุคคลบรรลุเป้าหมายได้ เพราะเมื่อกลุ่มมีความสนใจมุ่งไปในทิศทางใด บุคคลส่วนใหญ่ในกลุ่มก็จะมี ความสนใจในทางนั้นด้วย

3) การเปิดรับข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ โดยสื่อเฉพาะกิจ หมายถึง สื่อที่ถูกผลิตขึ้นมา โดยมีเนื้อหาสาระที่เฉพาะเจาะจงและมีจุดมุ่งหมายหลักอยู่ที่ผู้รับสารเฉพาะกลุ่ม (ประมวลสาระ 2532) ตัวอย่างของ สื่อเฉพาะกิจเช่น จุลสาร แผ่นพับ โปสเตอร์ ใบปลิว คู่มือ นิทรรศการ เป็นต้น ดังนั้น การเปิดรับข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจนี้ ผู้รับสารจะได้รับข้อมูลข่าวสารหรือความรู้เฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างเฉพาะเจาะจง

6. แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

6.1 แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้

การรับรู้ (Perception) หมายถึง การแปลความหมายจากการสัมผัส โดยเริ่มตั้งแต่การมีสิ่งเข้ามา กระทับกับอวัยวะรับสัมผัสทั้งห้า และส่งกระแสประสาท ไปยังสมอง เพื่อการแปลความกระบวนการของการรับรู้ (Process) เป็นกระบวนการที่คาบเกี่ยวกันระหว่างเรื่องความเข้าใจ การคิด การรู้สึก (Sensing) ความจำ (Memory) การเรียนรู้ (Learning) การตัดสินใจ (Decision making)

Sensing -----> Memory -----> Learning -----> Decision making

กระบวนการของการรับรู้ เกิดขึ้นเป็นลำดับดังนี้

สิ่งเร้าไม่ว่าจะเป็นคน สัตว์ สิ่งของ หรือสถานการณ์ มาเร้าอินทรีย์ ทำให้เกิดการสัมผัส (Sensation) และเมื่อเกิดการสัมผัสบุคคล จะเกิดมีอาการแปล การสัมผัสและมีเจตนา (Conation) ที่จะแปลสัมผัสนั้น การแปลสัมผัส จะเกิดขึ้นในสมอง ทำให้เกิดพฤติกรรมต่างๆ เช่น การที่เราได้ยินเสียงดัง ปัง ปังๆ สมองจะแปลเสียงดังปัง ปัง โดยเปรียบเทียบกับเสียง ที่เคยได้ยินว่าเป็น เสียงของอะไร เสียงปืน เสียงระเบิด เสียงพลุ เสียงประทัด เสียงของท่อไอเสียรถ เสียงเครื่องยนต์ระเบิด หรือเสียงอะไร ในขณะที่เปรียบเทียบ จิตต้องมีเจตนา ปนอยู่ ทำให้เกิดแปลความหมาย และต่อไปก็รู้ว่า เสียงที่ได้ยินนั้นคือ เสียงอะไร อาจเป็นเสียงปืน เพราะบุคคลจะแปลความหมายได้ ถ้าบุคคลเคย มีประสบการณ์ ในเสียงปืนมาก่อน และอาจแปลได้ว่า ปืนที่ตั้งเป็นปืนชนิดใด ถ้าเขาเป็นตำรวจ จากตัวอย่างข้างต้นนี้ เราอาจสรุป กระบวนการรับรู้ จะเกิดได้จะต้องมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

- 1) มีสิ่งเร้า (Stimulus) ที่จะทำให้เกิด การรับรู้ เช่น สถานการณ์ เหตุการณ์ สิ่งแวดล้อมรอบกาย ที่เป็น คน สัตว์ และสิ่งของ
- 2) ประสาทสัมผัส (Sense Organs) ที่ทำให้เกิดความรู้สึกสัมผัส เช่น ตาหู หนูกุ้งได้กลิ่น ลิ้นรู้รส และผิวหนังรู้ร้อนหนาว
- 3) ประสบการณ์ หรือความรู้เดิมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเร้าที่เราสัมผัส
- 4) การแปลความหมายของสิ่งที่เราสัมผัส สิ่งที่เคยพบเห็นมาแล้วย่อมจะอยู่ในความทรงจำของสมอง เมื่อบุคคลได้รับสิ่งเร้า สมองก็จะทำหน้าที่ทบทวนกับความรู้ที่มีอยู่เดิมว่า สิ่งเร้า นั้นคืออะไร

เมื่อมนุษย์เราถูกเร้าโดยสิ่งแวดล้อม ก็จะเกิดความรู้สึกจากการสัมผัส (Sensation) โดยอาศัยอวัยวะสัมผัสทั้ง 5 คือ ตา ทำหน้าที่ดูคือ มองเห็น หูทำหน้าที่ฟังคือ ได้ยิน ลิ้นทำหน้าที่รู้รส จมูก ทำหน้าที่ดมคือได้กลิ่น ผิวหนังทำหน้าที่สัมผัสคือรู้สึกได้อย่างถูกต้อง กระบวนการรับรู้ก็สมบูรณ์ แต่จริงๆ แล้วยังมีการสัมผัสภายในอีก 3 อย่างด้วยที่จะช่วยให้เรารับสัมผัสสิ่งต่างๆ

Schiffman; & Kanuk (1991 อ้างถึงในสุภาดา วัฒนสุข, 2551) กล่าวว่า การรับรู้ (perception) หมายถึง “กระบวนการที่บุคคลแต่ละคนมีการเลือก การประมวลผลและการตีความ เกี่ยวกับตัวกระตุ้นออกมาให้ความหมายและได้ภาพของโลกที่มีเนื้อหา

Kerin, Hertley; & Rudelius (2004 อ้างถึงในสุภาดา วัฒนสุข, 2551) กล่าวว่า การรับรู้ (perception) หมายถึง วิธีการที่บุคคลมองสิ่งที่อยู่รอบๆ ตัวบุคคล 2 คน ซึ่งได้รับสิ่งกระตุ้นอย่างเดียวกัน เจือปนไข้อย่างเดียวกัน จะแสดงการรู้จัก การเลือก การจัดระเบียบ และการตีความหมาย แตกต่างกัน การรับรู้เป็นกระบวนการของแต่ละบุคคล ซึ่งเกี่ยวข้องกับความต้องการ (Needs) ค่านิยม (Values) และความคาดหวัง (Expectation) อิทธิพลของแต่ละตัวแปรเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อพฤติกรรม ผู้บริโภคและมีความสำคัญต่อการตลาด นักการตลาดจึงจำเป็นต้องศึกษาแนวคิดพื้นฐานขอ กระบวนการรับรู้ของบุคคล เพื่อจัดสิ่งกระตุ้นที่เหมาะสม ซึ่งจะนำไปสู่พฤติกรรมผู้บริโภคที่นักการตลาดต้องการ

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2550) การรับรู้ (Perception) หมายถึง กระบวนการ ซึ่งแต่ละบุคคลเลือกสรร (Selects) จัดระเบียบ (Organizes) และตีความ (Interprets) เกี่ยวกับสิ่งกระตุ้น (Stimulus) โดยอาศัยประสาทสัมผัสทั้งห้า เพื่อสร้างภาพที่มีความหมายออกมา

6.2 องค์ประกอบในการรับรู้ (Perceptual Component)

1) ขีดขั้นการรับรู้ระดับต่ำสุดที่บุคคลรับรู้ได้ (The absolute threshold) หมายถึง ระดับต่ำสุดซึ่งแต่ละบุคคลสามารถสัมผัสความรู้สึกได้เมื่อได้รับสิ่งกระตุ้น หรือเป็นระดับที่ทำให้บุคคลรับรู้ในบางสิ่งได้ซึ่งจุดนี้เป็นจุดที่ทำให้บุคคลจะมองเห็นข้อแตกต่าง

2) ขีดขั้นความแตกต่าง (The differential threshold) หมายถึง ความแตกต่างที่น้อยที่สุดที่สามารถทำให้ผู้บริโภครับรู้ได้ กฎนี้สามารถนำมาใช้กับการตั้งราคาสินค้าได้ เมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์ของคู่แข่ง

3) ระดับขั้นของการรับรู้ที่ผู้บริโภครับรู้ได้ (Thresholds of Awareness) เป็นขีดขั้นของการรับรู้ หมายถึง ระดับต่ำสุด (Lower Threshold) เป็นจุดที่ตัวกระตุ้นไม่มีความรุนแรงพอที่จะสังเกต ระดับสูงสุด (Upper Threshold) จุดที่เหนือจุดนี้ถ้ามีการเพิ่มการกระตุ้น จะไม่มีผลต่อการตอบสนองที่เพิ่มขึ้น และ การรับรู้ที่แตกต่างกับผู้ที่ผู้บริโภครับรู้ได้ (Difference Threshold) จำนวนการเพิ่มการกระตุ้นที่น้อยที่สุดจะสามารถสังเกตเห็นได้

4) การรับรู้ถึงตัวกระตุ้นโดยไม่รู้สึกตัว (Subliminal Perception) เป็นการรับรู้ที่ถูกระตุ้นในระดับที่ต่ำกว่าระดับของการรู้สึกตัว มีด้วยกัน 3 แบบ คือ

- 4.1) การนำเสนอแบบสั้น ด้วยตัวกระตุ้นเป็นภาพ
- 4.2) การพูด หรือเร่งคำพูดข้อความด้วยระดับเสียงต่ำในการได้ยิน
- 4.3) การซ่อนภาพ

7. แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ

7.1 ความหมายของทัศนคติ

ทัศนคติเป็นระบบคงที่คงทนในการประเมินผลทั้งทางด้านบวกหรือด้านลบเป็นความรู้สึกทางอารมณ์ และเป็นแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมไปในทางสนับสนุนหรือคัดค้านสิ่งต่างๆ ในสังคม (Krech Crutchfield & Ballachey. 1962)

พงค์ หรดาล (2540) กล่าวว่า ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึก ท่าที ความคิดเห็นและพฤติกรรมของคนที่มีต่อเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหาร องค์กร หรือสภาพแวดล้อมอื่นๆ โดยการแสดงออกในลักษณะของความรู้สึกหรือท่าทีการยอมรับหรือปฏิเสธ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2534) กล่าวว่า ทัศนคติเป็นเรื่องของความชอบความไม่ชอบ ความลำเอียง ความคิดเห็น ความรู้สึก ความพึงใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง มักจะเกิดขึ้นเมื่อรับรู้ หรือประมวลผลต่อความคิด และปฏิกิริยาในใจ ดังนั้น ทัศนคติจึงเป็นพฤติกรรมภายนอกที่อาจสังเกตได้ หรือพฤติกรรมภายในที่ไม่สามารถสังเกตเห็นได้ง่าย แต่มีความโน้มเอียงที่จะเป็นพฤติกรรมภายในมากกว่าพฤติกรรมภายนอก

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2541) กล่าวว่า ทัศนคติ คือ การประเมินหรือการตัดสินเกี่ยวกับความชอบหรือไม่ชอบ ในวัตถุ คน หรือเหตุการณ์ ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกของคนคนหนึ่ง เกี่ยวกับบางสิ่งบางอย่าง ทัศนคติไม่ใช่สิ่งเดียวกับค่านิยม เพราะค่านิยมเป็นสิ่งที่เราเห็นคุณค่า แต่ทัศนคติเป็นความรู้สึกด้านอารมณ์ (พอใจหรือไม่พอใจ) แต่ทั้ง 2 อย่างมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน หรือหมายถึงความรู้สึก ความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสภาพแวดล้อม ความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติตามภาระผูกพันต่อองค์การและเชื่อว่าความรู้สึกนี้จะมีผลต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคล ทัศนคติเป็นพลังอย่างหนึ่งที่มองไม่เห็นเช่นเดียวกับสัญชาตญาณหรือแรงจูงใจ แต่เป็นพลังที่ซึ่งสามารถผลักดันการกระทำบางอย่างที่สอดคล้องกับความรู้สึกของทัศนคติ อาจกล่าวได้ว่าทัศนคติคือท่าทีหรือแนวโน้มของบุคคลที่แสดงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอาจเป็นบุคคล กลุ่มคน หรือสิ่งของก็ได้ โดยมีความรู้สึกหรือความเชื่อพื้นฐาน

7.2 การเกิดทัศนคติ

Gordon W. Allport (1967) ได้ให้ความคิดเห็นที่ว่าทัศนคติอาจเกิดขึ้นจากสิ่งต่างๆ ดังนี้

1) เกิดจากการเรียนรู้ เด็กเกิดใหม่จะได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับ วัฒนธรรม และประเพณีจากบิดามารดาทั้งโดยตรงและทางอ้อม ตลอดจนได้เห็นแนวการปฏิบัติของพ่อแม่แล้วรับมาปฏิบัติตามต่อไป

2) เกิดจากความสามารถในการแยกแยะความแตกต่างคือ แยกสิ่งใดดี ไม่ดี เช่น ผู้ใหญ่กับเด็กจะมีการกระทำที่แตกต่างกัน

3) เกิดจากประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ซึ่งแตกต่างกันออกไป เช่น บางคนมีทัศนคติไม่ดีต่อครู เพราะเคยตำหนิตน แต่บางคนมีทัศนคติที่ดีต่อครูคนเดียวกันนั้น เพราะเคยชมเชยตนเสมอ

4) เกิดจากการเลียนแบบหรือรับเอาทัศนคติของผู้อื่นมาเป็นของตน เช่น เด็กอาจรับทัศนคติของบิดามารดาหรือครูที่ตนนิยมชมชอบมาเป็นทัศนคติของตนได้

ถวิล ธาราโชน (2532) กล่าวว่า การเกิดทัศนคติมีปัจจัย 4 ประการ คือ

1) ประสบการณ์เฉพาะอย่าง เป็นประสบการณ์ที่บุคคลได้พบกับเหตุการณ์นั้นมาด้วยตัวของเขาเอง และการไปพบนั้นทำให้เกิดความฝังใจกลายเป็นทัศนคติในทางที่ดีต่อเขาในทางตรงกันข้ามถ้าเราได้รับการลงโทษ หรือได้รับการคับข้องใจเราก็จะไม่ชอบเขา และอาจมีทัศนคติไปในทางที่ไม่ดีต่อเขาได้

2) การติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น โดยปกติในชีวิตประจำวันของคนเราจะต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นในสังคมอยู่แล้ว จากการเกี่ยวข้องติดต่อกันทำให้เรารับทัศนคติหลายๆ อย่าง เข้าไว้ด้วยกันโดยไม่ได้ตั้งใจ เพราะการเกี่ยวข้องนั้นจะอยู่ในลักษณะที่ไม่มีแบบแผน โดยมากจะเป็นกลุ่มครอบครัว วงศ์เครือญาติ หรือผู้ที่สนิทสนมกัน

3) รูปแบบ (Models) มีบ่อยครั้งที่ทัศนคติ พัฒนาขึ้นมาจากการเลียนรูปแบบกล่าวคือ เป็นการมองดูบุคคลอื่นว่า เขากระทำหรือปฏิบัติต่อสิ่งต่างๆ อย่างไรแล้วเราก็จำเอารูปแบบนั้นมาปฏิบัติ ซึ่งจะก่อให้เกิดทัศนคติได้มาน้อยเพียงใด ก็ขึ้นอยู่กับว่าผู้เป็นรูปแบบนั้นเป็นบุคคลที่เขายอมรับและนับถือเพียงใด

4) องค์ประกอบของสถาบัน ได้แก่ โรงเรียน วัด ครอบครัว หน่วยงาน สมาคม องค์การต่างๆ ซึ่งสถาบันเหล่านี้มีส่วนร่วมในโครงสร้างทัศนคติให้แก่บุคคลได้อย่างมากมาย

อารีย์ สุขก้องวารี (2537) กล่าวว่า ทัศนคติเกิดจากการเรียนรู้ โดยมากเป็นการเรียนรู้ทางสังคม แหล่งกำเนิดของทัศนคติมีหลายทาง ดังนี้

1) ประสบการณ์เฉพาะ เมื่อบุคคลได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อาจมีลักษณะในรูปแบบที่ผู้ได้รับรู้สึกว่าได้รับรางวัลหรือถูกลงโทษ ประสบการณ์ที่ผู้ประสบเกิดความรู้สึกพอใจย่อมจะทำให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น แต่ถ้าเป็นประสบการณ์ที่ไม่พึงพอใจก็ย่อมจะเกิดทัศนคติที่ไม่ดี

2) การสอน อาจเป็นทั้งแบบที่เป็นแบบแผนหรือไม่เป็นแบบแผนก็ได้

3) ตัวอย่าง ทัศนคติบางอย่างเกิดขึ้นจากการเลียนแบบ ในสถานการณ์ต่างๆ เมื่อเห็นคนอื่นประพฤติ ก็จะแปลพฤติกรรมของคนอื่นออกมาเป็นรูปทัศนคติ ถ้ายอมรับนับถือหรือเคารพคนนั้น ก็จะยอมรับแนวความคิดของเขาตามที่เราเข้าใจ

4) ปัจจัยที่เกี่ยวกับสถาบัน ปัจจัยทางสถาบันมีอยู่เป็นอันมากที่มีส่วนสร้างสนับสนุนทัศนคติ เช่น การปฏิบัติตนในวัด ในโบสถ์ เป็นสิ่งที่ให้แนวทัศนคติของคนเป็นอันมาก

7.3 องค์ประกอบของทัศนคติ

Zimbardo and Ebbesen (1970) กล่าวถึง องค์ประกอบของทัศนคติไว้ 3 ประการ ได้แก่

1) องค์ประกอบด้านความรู้ ความนึกคิด (The Cognitive Component) เป็นส่วนที่เป็นความเชื่อของบุคคลเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ทั่วไป ทั้งที่ชอบและไม่ชอบ หากบุคคลมีความรู้หรือมีความคิดว่าสิ่งใดดี ก็มักจะมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น หากมีความรู้มาก่อนว่าสิ่งใดไม่ดี ก็จะมีทัศนคติไม่ดีต่อสิ่งนั้น

2) องค์ประกอบด้านความรู้สึก (The Affective Component) เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่างๆ ซึ่งมีผลแตกต่างกันตามบุคลิกของคนนั้น เป็นลักษณะที่เป็นค่านิยมของแต่ละบุคคล

3) องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (The Behavior Component) คือการแสดงออกของบุคคลต่อสิ่งหนึ่ง หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งเป็นผลมาจากองค์ประกอบด้านความรู้ ความคิด และความรู้สึก

7.4 ประเภทของทัศนคติ

บุคคลสามารถแสดงทัศนคติออกมาได้ 3 ประเภท (อ้างถึงในจิราพร ธรรมเสนา, 2549) คือ

1) ทัศนคติเชิงบวก เป็นทัศนคติที่ชักนำให้บุคคลแสดงออก มีความรู้สึก หรืออารมณ์จากสภาพจิตใจดีต่อบุคคลอื่นหรือเรื่องราวเรื่องราวหนึ่ง รวมทั้งหน่วยงาน องค์กร สถาบัน และการดำเนินกิจการขององค์กรอื่นๆ เช่น กลุ่มชาวเกษตรกร ย่อมมีทัศนคติเชิงบวก หรือมีความรู้สึกที่ดีต่อสหกรณ์การเกษตร และให้ความสนับสนุนร่วมมือด้วยการเข้าเป็นสมาชิกและร่วมในกิจกรรมต่างๆ อยู่เสมอ เป็นต้น

2) ทัศนคติทางลบ หรือไม่ดี คือ ทัศนคติที่สร้างความรู้สึกเป็นไปในทางเสื่อมเสีย ไม่ได้รับความเชื่อถือหรือไว้วางใจ อาจมีความเคลือบแคลงระแวงสงสัย รวมทั้งเกลียดชังต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เรื่องราวหรือปัญหาใดปัญหาหนึ่ง หรือหน่วยงานองค์กร สถาบัน และการดำเนินกิจการขององค์กร และอื่นๆ เช่น พนักงาน เจ้าหน้าที่บางคน อาจมีทัศนคติเชิงลบต่อบริษัท ทำให้เกิดอคติขึ้นใจจิตใจของเขาจนพยายามประทุติ และปฏิบัติต่อต้านกฎระเบียบของบริษัทอยู่เสมอ

3) ทัศนคติบุคคลไม่แสดงความคิดเห็นในเรื่องราวหรือปัญหาใดปัญหาหนึ่ง หรือต่อบุคคล หน่วยงาน สถาบัน องค์กร และอื่นๆ โดยสิ้นเชิง เช่น นักศึกษา บางคนอาจจะมีทัศนคตินิ่งเฉยอย่างไม่มีความคิดเห็น ต่อปัญหาได้เถียง เรื่องกฎหมายว่าด้วยเครื่องแบบของนักศึกษา

ทัศนคติทั้ง 3 ประเภทนี้ บุคคลอาจจะมีเพียงประการเดียวหรือหลายประการก็ได้ ขึ้นอยู่กับความมั่นคงในความรู้สึกรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ หรือค่านิยมอื่นๆ ที่มีต่อบุคคล สิ่งของ การกระทำ หรือสถานการณ์

7.5 การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

จุมพล รอดคำดี (2532) ได้กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ มีกระบวนการเปลี่ยนแปลงอยู่ 3. ระดับ คือ

1) การเปลี่ยนแปลงความคิด สิ่งที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้มาจากข้อมูลข่าวสารใหม่ ซึ่งอาจมาจากสื่อมวลชน และบุคคลอื่นๆ

2) การเปลี่ยนแปลงความรู้สึก จากการเปลี่ยนแปลงในระดับนี้มาจากประสบการณ์หรือความประทับใจหรือสิ่งทำให้เกิดความสะเทือนใจ

3) การเปลี่ยนพฤติกรรม เป็นการเปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินในสังคม ซึ่งไปมีผลต่อบุคคลทำให้ต้องปรับพฤติกรรมเดิมเสียใหม่

การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีส่วนเกี่ยวข้องกันโดยตรง ถ้าความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมถูกกระทบไม่ว่าจะอยู่ในระดับใดก็ตาม จะมีผลต่อการเปลี่ยนทัศนคติทั้งสิ้น นอกจากนี้

องค์ประกอบต่างๆ ในกระบวนการสื่อสาร เช่น คุณสมบัติของผู้ส่งสาร และผู้รับสาร ลักษณะของ
ข่าวสาร ตลอดจนช่องทางในการสื่อสาร ล้วนแล้วแต่มีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้ทั้งสิ้น

8. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม

8.1 ความหมายเกี่ยวกับพฤติกรรม

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546) ได้ให้ความหมายของ
พฤติกรรม ไว้ว่า การกระทำหรืออาการที่แสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิด และความรู้สึก เพื่อ
ตอบสนองสิ่งเร้า

เรียม ศรีทอง (2542) ได้ให้ความหมาย พฤติกรรมมนุษย์ หมายถึง การแสดงออกของ
มนุษย์ที่มองเห็นได้ง่ายและมองเห็นได้ยาก มีทั้งกายกรรม วาจกรรม และมโนกรรม ลักษณะพฤติกรรม
โดยทั่วไปจะมีเป้าหมาย มีความพร้อม มีสถานการณ์ การตีความ การตอบสนอง ผลที่เกิดขึ้น และ
ปฏิกิริยาต่อผลที่เกิดไม่สมควรคาดหวัง

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2545) ได้ให้ความหมาย พฤติกรรมมนุษย์ หมายถึง การกระทำ
ของมนุษย์ทั้งด้านกายกรรม วาจกรรม และมโนกรรม โดยรู้สำนึกหรือไม่รู้สำนึก ทั้งที่สังเกตได้และไม่
อาจสังเกตได้

8.2 ประเภทของพฤติกรรม

มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลักษณ์ขอนแก่น (2550: ออนไลน์) ได้มีการแบ่งประเภทพฤติกรรม
ได้ ดังนี้

1) พฤติกรรมแบ่งตามการแสดงออก เป็น 2 ประเภท ได้แก่

1.1) พฤติกรรมภายนอก (Overt behavior) คือการกระทำที่เกิดขึ้นแล้ว สามารถ
สังเกตได้โดยตรงด้วยประสาทสัมผัส เช่น หู ตา จมูก ปาก เป็นต้น

1.2) พฤติกรรมภายใน (Covert behavior) คือกระบวนการที่เกิดขึ้นในใจ ซึ่ง
บุคคลอื่นไม่สามารถสังเกตเห็นได้ จะต้องวัดด้วยเครื่องมือต่างๆ เช่น การวัดชีพจร

2) แบ่งตามเกณฑ์พฤติกรรมปกติ และพฤติกรรมผิดปกติ

2.1) พฤติกรรมปกติ พฤติกรรมของบุคคลส่วนใหญ่จะเป็นไปในแบบเดียวกัน
ในพัฒนาการตามวัยต่างๆ ของมนุษย์ ซึ่งสังคมและวัฒนธรรมนั้นๆ จะเป็นกรอบที่บังคับพฤติกรรมให้
บุคคลแสดงออก

2.2) พฤติกรรมผิดปกติหรือพฤติกรรมเบี่ยงเบน คือ พฤติกรรมที่ไม่ได้เป็นตาม
เกณฑ์พิจารณาของพฤติกรรมปกติ จะเป็นพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐานทางสังคม อาจจะ
เบี่ยงเบนไปในทางบวก หรือด้านลบ ขึ้นอยู่กับสถานที่ เวลา สภาพแวดล้อม และการเปลี่ยนแปลงทาง
สังคมด้วย

3) แบ่งตามสาขาวิชาต่างๆ เช่น

3.1) ด้านสุขภาพ เป็น พฤติกรรมสุขภาพ

3.2) ด้านการเมืองการปกครอง เป็น พฤติกรรมการเมือง

3.3) ด้านเศรษฐกิจ เป็น พฤติกรรมทางเศรษฐกิจ

3.4) ด้านศาสนา เป็น พฤติกรรมทางศาสนา ฯลฯ

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2545) กล่าวว่า พฤติกรรมมนุษย์อาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

1) พฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior) เป็นพฤติกรรมที่ผู้อื่นสังเกตได้ โดยใช้ประสาทสัมผัสหรือใช้เครื่องมือ พฤติกรรมภายนอกยังแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1.1) พฤติกรรมภายนอกที่ไม่ต้องอาศัยเครื่องมือในการสังเกต คือ พฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้ง่าย เช่น การเคลื่อนไหวของแขนขา การเต้นของหัวใจ เป็นต้น เรียกว่า พฤติกรรมโมลาร์ (Molar Behavior)

1.2) พฤติกรรมภายนอก ที่ต้องอาศัยเครื่องมือในการสังเกตคือพฤติกรรมที่เราไม่สามารถมองเห็นด้วยตาเปล่า เช่น การทำงานของคลื่นสมองจะต้องใช้เครื่องมือวัด พฤติกรรมประเภทนี้เรียกว่า พฤติกรรมโมเลกุล (Molecular Behavior)

2) พฤติกรรมภายใน (Covert Behavior) ได้แก่ พฤติกรรมที่เจ้าตัวเท่านั้น รับรู้ เช่น การได้ยิน การเข้าใจ การรู้สึกหิว ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ถือว่าเป็นพฤติกรรมภายในมี 4 ลักษณะคือ

2.1) พฤติกรรมที่เป็นความรู้สึกจากการสัมผัส (Sensitive) เช่น การเห็น การได้ยิน การได้กลิ่น การรู้รส การสัมผัส และการมีความสุข เป็นต้น

2.2) พฤติกรรมที่เป็นการเข้าใจหรือตีความ (Interpreting) เช่น เมื่อเรามองตาเพื่อนก็เข้าใจเพื่อนได้

2.3) พฤติกรรมที่เป็นความจำ (Remembering) เช่น เมื่อมีโทรศัพท์เรียกเข้ามา เราอาจจำเสียงของเพื่อนได้

2.4) พฤติกรรมที่เป็นความคิด (Thinking) การคิดมีหลายชนิด อาจเป็นการคิดสร้างสรรค์ หรือการคิดหาเหตุผลก็เป็นได้

8.3 ปัจจัยพื้นฐานพฤติกรรมมนุษย์ด้านจริยธรรม

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2545) ได้กล่าวไว้ว่า มนุษย์เกิดมามีทั้งดีและไม่ดี อันเป็นผลมาจาก “กรรม” หรือการกระทำในอดีตและในปัจจุบัน จึงทำให้มนุษย์มีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของพระพุทธองค์ ที่แบ่งมนุษย์เป็น 4 ประเภท หรือเปรียบเสมือนบัว 4 เหล่า ได้แก่

- 1) มนุษย์ประเภทบัวเหนือน้ำ เป็นคนดี พร้อมจะรักษาความดี และพัฒนาตน
- 2) มนุษย์ประเภทบัวปริ่มน้ำ เป็นคนดี พร้อมจะรักษาความดี และพยายามจะพัฒนาตน
- 3) มนุษย์ประเภทบัวใต้น้ำ เป็นคนที่จะต้องรับการพัฒนา
- 4) มนุษย์ประเภทบัวในโคลนตม เป็นคนที่ยากในการพัฒนา

มนุษย์ประกอบด้วย ร่างกายและจิตใจ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญทางชีววิทยาในการส่งผลต่อพฤติกรรม ถ้าร่างกายปกติและจิตใจปกติ จะช่วยให้เกิดพฤติกรรมที่ดีได้ทั้งเป็นพฤติกรรมที่ดีต่อตนเอง และต่อผู้อื่นด้วย ในทางตรงกันข้ามถ้าร่างกายผิดปกติและหรือจิตใจผิดปกติ จะช่วยให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่ดีทั้งพฤติกรรมที่เป็นผลร้ายต่อตนเอง และพฤติกรรมที่เป็นผลร้ายต่อส่วนรวม

มนุษย์ที่มีจิตสำนึกดี มีสติอยู่กับตัวอยู่เสมอ จะแสดงพฤติกรรมส่วนใหญ่ดีทั้งกายกรรม วาจกรรม และมโนกรรม เช่น

1) ด้านกายกรรม จะคิดก่อนทำ และคิดตรวจสอบให้รอบคอบก่อนอาจพิจารณาถึงผลที่อาจจะก่อเกิดขึ้นด้วย

2) ด้านวาจกรรม จะคิดก่อนพูด คิดถึงความรู้สึกของผู้อื่นด้วย และพูดไพเราะ น่าฟัง

- 3) ด้านมโนกรรม จะคิดถึงผู้อื่น หวังดีต่อผู้อื่น และพยายามจะช่วยเหลือผู้อื่น
 ในทางตรงกันข้าม ถ้ามนุษย์มีจิตสำนึกไม่ดี หรือขาดสติ ขาดสัมปชัญญะอยู่เสมอมจะ
 แสดงพฤติกรรมมีแนวโน้มในทางไม่ดี ทั้งกายกรรม วาจากรรม และมโนกรรม เช่น
- 1) ด้านกายกรรม จะทำอะไรไม่ค่อยยั้งคิดหน้าคิดหลัง ชอบทำอะไรตามใจตนเอง
 บางครั้งแสดงพฤติกรรมบางอย่างโดยขาดสติ และจะรู้สึกตัวก็ต่อเมื่อสายเสียแล้ว
 - 2) ด้านวาจากรรม ชอบพูดพาล่าม พูดเพ้อเจ้อ พูดส่อเสียด และพูดถากถาง
 - 3) ด้านมโนกรรม ชอบคิดเอาเปรียบผู้อื่น คิดฉลาดแกมโกง และคิดไม่ซื่อทำให้เกิด
 ปัญหาทางจริยธรรมของบุคคลในสังคม

9. ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล

ทฤษฎีนี้ได้รับการพัฒนามาจากแนวความคิดเรื่องสิ่งเร้าและการตอบสนอง (stimulus-response) หรือทฤษฎี เอส-อาร์ (S-R theory) และนำมาประยุกต์ใช้ (Defleur, 1989) อธิบายว่า บุคคล มีความแตกต่างกันหลายประการ เช่น บุคลิกภาพ ทัศนคติ สติปัญญา และความสนใจ เป็นต้น และความแตกต่างนี้ยังขึ้นอยู่กับสภาพทาง สังคมและวัฒนธรรมทำให้มีพฤติกรรม การสื่อสารและการเลือกเปิดรับสารที่แตกต่างกัน

หลักการพื้นฐานเกี่ยวกับทฤษฎีนี้ที่สำคัญคือ

- 1) บุคคลมีความแตกต่างกันในด้านบุคลิกภาพและสภาพจิตวิทยา
- 2) ความแตกต่างกันดังกล่าวนี้เป็นเพราะบุคคลมีการเรียนรู้
- 3) บุคคลที่อยู่ต่างสภาพแวดล้อมกันจะได้รับการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน
- 4) การเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันทำให้บุคคลมีทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อถือ และบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน

ทั้งนี้ในการศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องพบว่า มีปัจจัย 2 ประการ เข้ามาเกี่ยวข้องกับการยอมรับการสื่อสารของผู้รับสารคือ (สุรพงษ์ โสธนะเสถียร, 2533)

- 1) ปัจจัยแวดล้อมทางสังคมที่มีวัฒนธรรมแตกต่างกันย่อมจะมองหรือจะยอมรับ ข้อมูลในการสื่อสารแตกต่างกันไป
- 2) ปัจจัยส่วนบุคคลมีผลทำให้การยอมรับข้อมูลในการสื่อสารแตกต่างกันเช่น ด้านประชากร (demographics) ได้แก่ อายุ เพศ สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม หรือด้านจิตวิทยา (psychographics) ได้แก่ แบบแผนการดำเนินชีวิต (lift style) หรือด้านการเปิดรับสื่อที่ไม่เหมือนกัน ก็มีผลทำให้บุคคลมีความชื่นชอบไม่เหมือนกันได้

มาลินี จุฑะรพ (2539) กล่าวว่า โดยทั่วไปบุคคลจะมีความแตกต่างกันในด้านต่อไปนี้ คือ ด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ ด้านสังคม ด้านความถนัด ด้านความสนใจ ด้านเจตคติ ด้านแรงจูงใจทางสังคม ด้านค่านิยม ด้านรสนิยม ด้านฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ด้านการศึกษาอบรม ด้านการกระทำ และด้านอายุ

สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2533) กล่าวถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในเรื่องต่อไปนี้

- 1) ความแตกต่างระหว่างบุคคลทางเขาวนปัญญา
- 2) ความแตกต่างระหว่างบุคคลทางความคิดสร้างสรรค์

- 3) ความแตกต่างระหว่างบุคคลทางลีลาการรู้คิด (Cognitive styles)
- 4) ความแตกต่างระหว่างบุคคลเกี่ยวกับลีลาการเรียนรู้ (Learning styles)
- 5) ความแตกต่างระหว่างเพศ

จากแนวคิดเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล (individual differences theory) ได้นำมาเป็นตัวแปรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้บนพื้นฐานความคิดที่ว่า เพศ และการศึกษา ที่แตกต่างกันมีผลต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี ซึ่งสามารถสรุปลักษณะของทั้ง 2 ตัวแปรได้ดังนี้

เพศ (Sex) ผู้หญิงกับผู้ชายมีความแตกต่างกันมากในเรื่องความคิด ค่านิยมและทัศนคติ ทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมและสังคมกำหนดบทบาทและกิจกรรมของคนสองเพศไว้ต่างกัน ผู้หญิงมักจะมีลักษณะชอบความสวยงาม มีจิตใจอ่อนไหวหรือเจ้าอารมณ์ โอนอ่อนผ่อนตาม และเป็นแม่บ้านแม่เรือน นอกจากนั้นงานวิจัยต่างๆ ยังชี้ให้เห็นว่าผู้หญิงถูกชักจูงได้ง่ายกว่าผู้ชาย นอกจากนั้นผู้ชายยังใช้เหตุผลมากกว่าผู้หญิงและจดจำข่าวได้มากกว่าผู้หญิงด้วย แต่ผู้หญิงเป็นเพศที่ยังจิตใจของคนได้ดีกว่าผู้ชาย ผู้หญิงมักจะโทษตัวเองเมื่อมีความผิดพลาดเกิดขึ้น ในขณะที่ผู้ชายมักจะโทษคนอื่นหรืออุปสรรคอื่นๆ แต่จะไม่โทษตัวเอง

การศึกษา (Education) การศึกษา หรือความรู้เป็นลักษณะอีกลักษณะหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผู้รับสาร ดังนั้นคนที่ได้รับการศึกษาในระดับที่แตกต่างกัน ในยุคสมัยที่แตกต่างกัน ในระบบการศึกษาที่แตกต่างกัน ในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน ย่อมมีความรู้สึนึกคิด อุดมการณ์ และความต้องการที่แตกต่างกันไป คนที่มีการศึกษาสูงจะได้เปรียบอย่างมากในการเป็นผู้รับสารที่ดี เพราะเป็นผู้ที่มีความรู้กว้างขวางและเข้าใจสารได้ดี แต่จะเป็นคนที่ไม่เชื่ออะไรง่ายๆ ถ้าไม่มีหลักฐานหรือเหตุผลเพียงพอ โดยทั่วไปแล้วคนที่มีการศึกษาสูงมักจะใช้สื่อมวลชนมากกว่าคนที่มีการศึกษาต่ำ และมักจะใช้สื่อประเภท สิ่งพิมพ์ ในขณะที่คนมีการศึกษาต่ำมักจะใช้สื่อประเภทวิทยุ โทรทัศน์และภาพยนตร์ หากผู้มีการศึกษาสูงมีเวลาว่างพอก็จะใช้ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์และภาพยนตร์ แต่หากมีเวลาจำกัดก็มักจะแสวงหาข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์มากกว่าสื่อประเภทอื่น

10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

10.1 งานวิจัยด้านประชาธิปไตย

เนตรนภา นาผล (2538) ได้การศึกษาเรื่อง ทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย: ศึกษาเฉพาะกรณีนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า นิสิตส่วนใหญ่มีทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในระดับปานกลาง ความแตกต่างในเรื่อง เพศ อายุ ภูมิภาคและรายได้ทางครอบครัว ไม่ก่อให้เกิดความแตกต่างกันของทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย แต่ความแตกต่างในเรื่องชั้นปีที่ศึกษา สาขาวิชาที่ศึกษา ความสนใจข่าวสารทางการเมือง และการเข้าร่วมกิจกรรมก่อให้เกิดความแตกต่างในทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย

ทะนงศักดิ์ โชติมานนท์ (2539) ได้ศึกษาเรื่อง ลักษณะบุคลิกภาพทางการเมืองในทางส่งเสริมประชาธิปไตยของนักศึกษาโดยผ่านกระบวนการเรียนรู้กลุ่มกลาทางการเมือง กรณีศึกษา : นักศึกษาชั้นปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการศึกษาพบว่า

1) นักศึกษาชั้นปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีเพศ สาขาวิชาที่เรียน ระดับรายได้ของครอบครัว ลักษณะชมรมหรือกลุ่มกิจกรรมในมหาวิทยาลัย มีความสนใจในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในกลุ่มเพื่อนๆ ประเภทของรายการข่าวสารที่นิยมรักฟังรับชมทางสถานีวิทยุและโทรทัศน์ ความสนใจในการติดตามข่าวสารทางการเมืองจากหนังสือพิมพ์ ประเภทของหนังสือพิมพ์ที่นิยมอ่าน ประเภทของนิตยสารที่นิยมอ่าน ความถี่ในการพูดคุยปัญหาทางการเมืองกับบุคคลอื่นๆ และความถี่ในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองในสังคมภายนอกที่แตกต่างกัน จะมีบุคลิกภาพทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในระดับที่สูงหรือแตกต่างกัน

2) นักศึกษาชั้นปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีระดับอายุ ระดับชั้นปี ความสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา ลักษณะอาชีพของบิดา โอกาสในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในครอบครัว และความถี่ในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองภายในมหาวิทยาลัยที่แตกต่างกัน แต่จะมีบุคลิกภาพทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในระดับที่ไม่แตกต่างกัน

จักรกริช ใจดี (2542) ได้ศึกษาเรื่อง ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีความเข้าใจประชาธิปไตยในระดับสูงทั้งในด้านอุดมการณ์ประชาธิปไตย ด้านลักษณะสำคัญของประชาธิปไตยในแง่ของวิถีปฏิบัติและในภาพรวม โดยที่นิสิตมีประเด็นถกเถียงที่อยู่มาก ความสนใจในข่าวสารการเมือง และลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว ที่แตกต่างกัน มีความเข้าใจประชาธิปไตยแตกต่างกัน ส่วนประเด็นเพศ ภูมิลำเนา ชั้นปีที่ศึกษา คณะที่ศึกษา วิชาที่ศึกษา รายได้ของครอบครัว ลักษณะการเรียนการสอน และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมชมรมที่แตกต่างกัน ไม่ส่งผลให้ความเข้าใจประชาธิปไตยของนิสิตแตกต่างกัน

สุรศักดิ์ กุลเรือง (2544) ได้ศึกษาเรื่อง ทศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า

1) นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีเพศต่างกันไม่มีผลทำให้ทศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยต่างกัน

2) นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีอายุต่างกันไม่มีผลทำให้ทศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยต่างกัน

3) นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่กำลังศึกษาอยู่ในสาขาวิชาต่างกันไม่มีผลทำให้ทศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยต่างกัน

4) นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีต่างกันไม่มีผลทำให้ทศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยต่างกัน

5) สำหรับการรับฟังข่าวสารทางการเมืองการปกครองของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จากสื่อประเภทต่างๆ จำแนกตามประเภท ได้ดังนี้

5.1) นักศึกษากลุ่มที่ดูโทรทัศน์อาทิตย์ละ 1-3 ครั้งและกลุ่มที่ดูโทรทัศน์อาทิตย์ละ 4 ครั้งขึ้นไป จะมีทศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างจากกลุ่มที่ไม่เคยดูโทรทัศน์

5.2) นักศึกษากลุ่มที่โทรทัศน์อาทิตย์ละ 4 ครั้งขึ้นไป จะมีทศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างจากกลุ่มที่ดูโทรทัศน์อาทิตย์ละ 1-3 ครั้ง

5.3) นักศึกษากลุ่มที่ฟังวิทยุ อาทิตยัละ 1-3 ครั้ง และกลุ่มที่ฟังวิทยุอาทิตยัละ 4 ครั้งขึ้นไป จะมีทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างจากกลุ่มที่ไม่เคยฟังวิทยุ

5.4) นักศึกษากลุ่มที่อ่านหนังสือพิมพ์/วารสาร อาทิตยัละ 1-3 ครั้งและกลุ่มที่อ่านหนังสือพิมพ์/วารสาร อาทิตยัละ 4 ครั้งขึ้นไป จะมีทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างจากกลุ่มที่ไม่เคยอ่านหนังสือพิมพ์/วารสาร

5.5) นักศึกษากลุ่มที่อ่านหนังสือพิมพ์/วารสาร อาทิตยัละ 4 ครั้งขึ้นไป จะมีทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างจากกลุ่มที่อ่านหนังสือพิมพ์/วารสารอาทิตยัละ 1-3

6) นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยระดับปานกลาง

10.2 ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย

สุรทิน ปิ่นทอง และคณะ (2542) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทการปลูกฝังและพัฒนาค่านิยมที่พึงประสงค์ให้กับนักเรียนนักศึกษาของวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มภาคเหนือตอนล่างพบว่า ครูอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทในการปลูกฝังและพัฒนาค่านิยม ด้านการมีวินัยในตนเอง ด้านการขยันหมั่นเพียร ด้านการรับผิดชอบ ด้านการประหยัด อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้จะเป็นเพราะครูอาจารย์ได้แสดงออกในเรื่องนี้อย่างสม่ำเสมอ และมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติให้มากขึ้น ส่วนด้านการศรัทธาในศาสนา อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะครูอาจารย์มีบทบาทในเรื่องนี้น้อย เป็นเพียงให้คำปรึกษา

สุทศนีย์ บุญโยภาส (2548) ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้ เจตคติ และการจัดโต๊ะหมู่บูชาของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ผลการศึกษา นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด บิดามารดาประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับราชการ มีคะแนนเฉลี่ยเรียนอยู่ในระดับ 2.00-2.99 ได้รับข่าวสารการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยทางโทรทัศน์ ส่วนใหญ่ยังไม่มีหน้าที่รับผิดชอบงานนอกบ้าน แต่มีหน้าที่รับผิดชอบในบ้าน เช่น ทำความสะอาดบ้าน และรดน้ำต้นไม้ เป็นต้น

ความสัมพันธ์ระหว่างฐานกับความรู้ เจตคติ และการจัดโต๊ะหมู่บูชา พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับเจตคติ ภูมิลำเนา คะแนนเฉลี่ยการเรียน และมีหน้าที่รับผิดชอบในบ้าน มีความสัมพันธ์กับความรู้และเจตคติ การรับรู้ข่าวสารมีความสัมพันธ์กับความรู้ เจตคติและพฤติกรรม และหน้าที่ความรับผิดชอบนอกบ้านมีความสัมพันธ์กับความรู้และพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมต่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย พบว่า ความรู้มีความสัมพันธ์กับเจตคติ และพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นิภาพร พรามจร (2551) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อจริยธรรมทางธุรกิจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและโรงเรียนพาณิชยการผลการวิจัยพบว่า

1) ปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ด้านเจตคติต่อความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านวัฒนธรรมขององค์กร และด้านระบบเศรษฐกิจและการเมือง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับจริยธรรมทางธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณเท่ากับ .645 โดยปัจจัยทั้ง 4 ด้านร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของจริยธรรมทางธุรกิจได้ร้อยละ 41.5

2) ปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล และด้านเจตคติต่อความรับผิดชอบต่อสังคม ส่งผลทางบวกต่อจริยธรรมทางธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ส่วนด้านวัฒนธรรมขององค์กร ส่งผลทางบวกต่อจริยธรรมทางธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลส่งผลต่อจริยธรรมทางธุรกิจมากที่สุด รองลงมาคือ เจตคติต่อความรับผิดชอบต่อสังคม และวัฒนธรรมขององค์กร โดยมีค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ .406, .182 และ.114 ตามลำดับ

สุรจิต นิตคำหาญ (2540) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาจิตสำนึกเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย ของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีจิตสำนึกด้านสำนึกในคุณค่าของวัฒนธรรมไทยอยู่ในระดับดี และการปฏิบัติอยู่พอใช้ ผลการเปรียบเทียบนักเรียนมัธยมต้นและนักเรียนมัธยมปลาย พบว่า จิตสำนึกเกี่ยวกับวัฒนธรรม ไม่แตกต่างกัน

10.3 ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด

กนกวรรณ ทรัพย์ยืนยง (2546) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะคิดและแนวโน้มพฤติกรรมของ นักเรียนนักศึกษาอาชีพและเทคนิคศึกษาที่มีต่อภาพยนตร์โฆษณาส่งเสริมสังคมการต่อต้านยาเสพติด ที่ใช้การจูงใจเชิงเหตุผล-อารมณ์ การจูงใจเชิงบวก-ลบ และการจูงใจโดยใช้ความรู้สึก ผลการศึกษา พบว่า ทักษะคิดและแนวโน้มพฤติกรรมของนักศึกษาอาชีพและเทคนิคศึกษาที่มีต่อภาพยนตร์ โฆษณาส่งเสริมสังคมต่อต้านยาเสพติดทั้ง 3 เรื่อง ไม่มีคามแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาในเชิงลึก พบว่า ภาพยนตร์โฆษณาส่งเสริมสังคมและต่อต้านยาเสพติดที่ ใช้ความกลัวในการจูงใจ มีค่าเฉลี่ยด้านทักษะคิดและแนวโน้มพฤติกรรมสูงที่สุด ส่วนการศึกษา เปรียบเทียบความแตกต่างทางทักษะคิด และพฤติกรรมของกลุ่มที่เคยมีกลุ่มที่ไม่เคยมีประสบการณ์ เกี่ยวกับยาเสพติด ทั้งเพศชายและเพศหญิง พบว่า ทางด้านทักษะคิดไม่มีความแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย ส่วนด้านแนวโน้มพฤติกรรมมี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย

สุขุมาลย์ โชควัฒนรัตน์ (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การป้องกันยาเสพติดโดยเครือข่าย เยาวชน กรณีศึกษา สโมสรวิทยากรเยาวชนกับโครงการนำร่องพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมเครือข่ายเยาวชนในการป้องกันปัญหา ยาเสพติด ประกอบด้วยปัจจัยหลัก 4 ตัว ตามลำดับคือ 1) ตัวเยาวชน 2) เพื่อน 3) ครอบครัว และ 4) สังคม นอกจากนี้ยังพบว่า มีปัจจัยเสริมที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของเครือข่ายฯ ได้แก่ การสนับสนุนจาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การจัดโครงสร้างองค์กรของสโมสรวิทยากรเยาวชนประจำจังหวัดเชียงใหม่ และ สื่อต่างๆ โดยเฉพาะสื่ออินเทอร์เน็ต

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์เกี่ยวกับการรับรู้ ทักษะคิด และการเข้าร่วมกิจกรรมตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี (3D) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยดังนี้

1. วิธีดำเนินการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์เกี่ยวกับการรับรู้ ทักษะคิด และการเข้าร่วมกิจกรรมตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี (3D) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอรายงานในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครทุกชั้นปี ทั้งที่กำลังศึกษาในหลักสูตร 4 ปี และ 2 ปีต่อเนืองปีการศึกษา 2553 ใน 9 คณะ รวม 9,305 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครทุกชั้นปี ทั้งที่กำลังศึกษาในหลักสูตร 4 ปี และ 2 ปีต่อเนืองใน 9 คณะ จำนวน 400 คน ซึ่งมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

1) ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (มนต์ชัย เทียนทอง, 2549) เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างตามที่ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ เงื่อนไข และคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างไว้ล่วงหน้าเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2) ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2550) เป็นการกำหนดพื้นที่ที่ต้องการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาในหลักสูตร 4 ปี และ 2 ปีต่อเนือง จาก 9 คณะของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประกอบด้วย คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะศิลปศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น และคณะสถาปัตยกรรมและการออกแบบ

3) ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีทั้งหลักสูตร 4 ปี และ 2 ปีต่อเนื่อง จาก 9 คณะโดยใช้การเปิดตารางสำเร็จรูปสำหรับการเปรียบเทียบประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (มนต์ชัย เทียนทอง, 2549) ซึ่งกำหนดไว้ว่า ถ้าประชากรจำนวน 10,000 คน จะใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 370 คน ดังนั้นเพื่อให้สัดส่วนของคณะที่มีนักศึกษาจำนวนน้อยสามารถเก็บในสัดส่วนที่เหมาะสม และสามารถการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ได้ผลการศึกษาที่ใกล้เคียงกับความจริงมากที่สุด ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็น 400 คน จากจำนวนประชากร 10,210 คน

4) ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นชนิดสัดส่วน (Proportional Stratified Sampling) (มนต์ชัย เทียนทอง, 2549) เนื่องจากประชากรมีขนาดไม่เท่ากัน และไม่ใกล้เคียงกัน ผู้วิจัยจึงต้องคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากแต่ละชั้นของประชากรตามสัดส่วนที่มีอยู่จริง โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรของแต่ละตัวแทน}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	=	400	คน
จำนวนประชากรทั้งหมด	=	10,210	คน
1. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	=	$\frac{400 \times 753}{10,210}$	= 29.53 = 29 คน
2. คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์	=	$\frac{400 \times 1,249}{10,210}$	= 48.98 = 49 คน
3. คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน	=	$\frac{400 \times 697}{10,210}$	= 27.33 = 27 คน
4. คณะบริหารธุรกิจ	=	$\frac{400 \times 2,552}{10,210}$	= 100.07 = 100 คน
5. คณะวิศวกรรมศาสตร์	=	$\frac{400 \times 3,085}{10,210}$	= 120.97 = 121 คน
6. คณะศิลปศาสตร์	=	$\frac{400 \times 579}{10,210}$	= 22.70 = 23 คน
7. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	=	$\frac{400 \times 753}{10,210}$	= 14.63 = 15 คน
8. คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	=	$\frac{400 \times 539}{10,210}$	= 21.14 = 21 คน
9. คณะสถาปัตยกรรมและการออกแบบ	=	$\frac{400 \times 374}{10,210}$	= 14.67 = 15 คน

ตาราง 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของตัวแทน

คณะ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	753	29
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์	1,249	49
คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน	697	27
คณะวิศวกรรมศาสตร์	2,552	100
คณะบริหารธุรกิจ	3085	121
คณะศิลปศาสตร์	579	23
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	373	15
คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	539	21
คณะสถาปัตยกรรมและการออกแบบ	374	15
รวม	10,210	400

ที่มา : สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

5) ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Sampling Random) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยจะทำการเก็บข้อมูลจากนักศึกษาที่ศึกษาใน 9 คณะของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในปีการศึกษา 2553 ซึ่งจะเก็บข้อมูลให้ครบ 400 ตัวอย่างตามสัดส่วนที่กำหนดไว้ของแต่ละคณะด้วยวิธีการจับฉลาก

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เลือกมาจากกลุ่มประชากรที่กำหนดไว้ ซึ่งแบบสอบถามดังกล่าว ได้มาจากการค้นคว้า และดัดแปลงจากแนวความคิด และงานที่วิจัยใกล้เคียงที่มีผู้เคยวิจัยมาก่อนหน้านี้ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ครอบคลุมและเที่ยงตรงมากที่สุด แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และคณะที่ศึกษา
- ตอนที่ 2 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี
- ตอนที่ 3 ทิศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่
 - ด้านประชาธิปไตย
 - ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย
 - ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด
- ตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่
 - ด้านประชาธิปไตย
 - ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย
 - ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด
- ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษา เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2) ศึกษางานวิจัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม รวมถึงศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม

3) นำข้อมูลจากข้อ 1-2 มาสร้างแบบสอบถาม ก่อนนำไปหาคุณภาพ

3.3 การหาคุณภาพเครื่องมือ

1) นำแบบสอบถามไปทดลองเก็บข้อมูลนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศจำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามแบบของครอนบาค (Conbach, 1984) รายละเอียดดังตาราง

ตารางที่ 3.2 แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

แบบสอบถาม	ค่าความเชื่อมั่น
1. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี	.844
2. ทศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี	
2.1 ด้านประชาธิปไตย	.712
2.2 ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย	.826
2.3 ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด	.787
3. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบาย	
3.1 ด้านประชาธิปไตย	.916
3.2 ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย	.913
3.3 ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด	.770

2) เมื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถามทั้งหมดในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล จำนวน 400 คน ตามสัดส่วนที่ได้กำหนดไว้

2) นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วบันทึกข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ข้อมูลทางสถิติ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และคณะที่ศึกษา โดยหาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage)
- 2) การวิเคราะห์การรับรู้การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
- 3) ทศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)
- 4) การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความแตกต่างโดยใช้สถิติเพื่อทดสอบค่า t-Test เพื่อเปรียบเทียบระหว่างตัวแปร 2 ตัวแปร ได้แก่ เพศ และการใช้ F-Test แบบ One-way ANOVA เพื่อเปรียบเทียบระหว่างตัวแปรมากกว่า 2 ตัวขึ้นไป ได้แก่ คณะที่ศึกษา
- 5) การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ทศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี กับพฤติกรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์เกี่ยวกับการรับรู้ ทักษะคิด และการเข้าร่วมกิจกรรมตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี (3D) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้การวิจัยตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคล
2. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี
3. ทักษะคิดต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี
4. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี
5. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
6. การทดสอบสมมติฐาน

1. ข้อมูลส่วนบุคคล

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ และคณะที่ศึกษา ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ดังนี้

1.1 เพศ

ตารางที่ 4.1 จำนวน และร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคล จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
ชาย	194	48.5	2
หญิง	206	51.5	1
รวม	400	100.00	

จากตารางที่ 4.1 แสดง จำนวน และร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคล จำแนกตามเพศ พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 51.5 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 48.5 ตามลำดับ

1.2 คณะที่ศึกษา

ตารางที่ 4.2 จำนวน และร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคล จำแนกตามคณะที่ศึกษา

เพศ	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	29	7.3	4
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์	49	12.3	3
คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน	27	6.8	5
คณะวิศวกรรมศาสตร์	100	25.0	2
คณะบริหารธุรกิจ	121	30.3	1
คณะศิลปศาสตร์	23	5.8	6
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	15	3.8	8
คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	21	5.3	7
คณะสถาปัตยกรรมและการออกแบบ	15	3.8	8
รวม	400	100.0	

จากตารางที่ 4.2 แสดง จำนวน และร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคล จำแนกตามคณะที่ศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่กำลังศึกษาที่คณะบริหารธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 30.3 รองลงมาคือคณะวิศวกรรมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 25.0 คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 12.3 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 7.3 คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน คิดเป็นร้อยละ 6.8 คณะศิลปศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 5.8 คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น คิดเป็นร้อยละ 5.3 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 3.8 และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ คิดเป็นร้อยละ 3.8 ตามลำดับ

2. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี

การวิเคราะห์ข้อมูลการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ดังนี้

2.1 ประสพการณ์รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานศึกษา 3 ดี

ตารางที่ 4.3 จำนวน และร้อยละของประสพการณ์รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานศึกษา 3 ดี

เพศ	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
เคย	220	55.0	1
ไม่เคย	180	45.0	2
รวม	400	100.0	

จากตารางที่ 4.1 แสดง จำนวน และร้อยละของประสพการณ์รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานศึกษา 3 ดี คือ พบว่า ส่วนใหญ่เคยมีประสพการณ์รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานศึกษา 3 ดี คิดเป็นร้อยละ 55.0 และไม่เคยมีประสพการณ์รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานศึกษา 3 ดี คิดเป็นร้อยละ 45.0 ตามลำดับ

2.2 ประสพการณ์รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานศึกษา 3 ดีผ่านสื่อต่างๆ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ตารางที่ 4.4 จำนวน และร้อยละของประสพการณ์รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานศึกษา 3 ดีผ่านสื่อต่างๆ (n=400)

สื่อ	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
โปสเตอร์/แผ่นพับ/จุลสาร	113	28.3	1
ป้ายประชาสัมพันธ์	91	22.8	2
วิทยุโทรทัศน์	85	21.3	4
วิทยุกระจายเสียง	23	5.8	7
หนังสือพิมพ์	57	14.3	6
เพื่อน / ญาติ / คนรู้จัก	78	19.5	5
การประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัย	89	22.3	3
อื่นๆ	9	2.3	8

จากตารางที่ 4.4 แสดง จำนวน และร้อยละของประสพการณ์รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานศึกษา 3 ดีผ่านสื่อต่างๆ ซึ่งสามารถตอบได้มากกว่า 1 สื่อ พบว่า ส่วนใหญ่มีประสพการณ์รับรู้ข้อมูลผ่านโปสเตอร์/แผ่นพับ/จุลสาร คิดเป็นร้อยละ 28.3 รองลงมาคือป้ายประชาสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 22.8 การประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 22.3 วิทยุโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 21.3 เพื่อน/ญาติ/คนรู้จัก คิดเป็นร้อยละ 19.5 หนังสือพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 14.3 วิทยุกระจายเสียง คิดเป็นร้อยละ 5.8 และสื่ออื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 2.3 ตามลำดับ

2.3 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารและการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี

ตารางที่ 4.5 จำนวน และร้อยละของพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารและการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี

พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
เปิดรับทุกวัน	54	13.5	3
เปิดรับ 5-6 วันใน 1 สัปดาห์	17	4.3	5
เปิดรับ 3-4 วันใน 1 สัปดาห์	43	10.8	4
เปิดรับ 1-2 วันใน 1 สัปดาห์	88	22.0	2
เปิดรับน้อยกว่า 1 วันใน 1 สัปดาห์	184	46.0	1
อื่นๆ	14	3.5	6
รวม	400	100.0	

จากตารางที่ 4.5 แสดง จำนวน และร้อยละของพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารและการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี พบว่า ส่วนใหญ่มีการเปิดรับน้อยกว่า 1 วันใน 1 สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 46.0 รองลงมาคือพฤติกรรมการเปิดรับ 1-2 วันใน 1 สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 22.0 มีพฤติกรรมการเปิดรับทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 13.5 มีพฤติกรรมการเปิดรับ เปิดรับ 3-4 วันใน 1 สัปดาห์

คิดเป็นร้อยละ 10.8 มีพฤติกรรมเปิดรับ 3-4 วันใน 1 สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 10.8 มีพฤติกรรมเปิดรับ 5-6 วันใน 1 สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 4.3 และมีพฤติกรรมเปิดรับอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 3.5 ตามลำดับ

2.4 ความต้องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมตามนโยบายสถานศึกษา 3 จากสื่อของมหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.6 จำนวน และร้อยละของความต้องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมตามนโยบายสถานศึกษา 3 จากสื่อของมหาวิทยาลัย

สื่อ	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
บอร์ดประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัย	177	44.3	1
ป้ายอักษรวิงหน้าคณะ/มหาวิทยาลัย	57	14.3	3
เว็บไซต์ของคณะ/มหาวิทยาลัย	124	31.0	2
โทรศัพท์วงจรปิดของคณะ/มหาวิทยาลัย	19	4.8	4
สถานีวิทยุ 90.75 MHz (วิทยุของมหาวิทยาลัย)	11	2.8	6
สื่ออื่นๆ	12	3.0	5
รวม	400	100.0	

จากตารางที่ 4.6 แสดง จำนวน และร้อยละของความต้องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมตามนโยบายสถานศึกษา 3 จากสื่อของมหาวิทยาลัย พบว่า ส่วนใหญ่ต้องการรับรู้จากบอร์ดประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 44.3 รองลงมาต้องการรับรู้จากเว็บไซต์ของคณะ/มหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 31.0 ป้ายอักษรวิงหน้าคณะ/มหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 14.3 โทรศัพท์วงจรปิดของคณะ/มหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 4.8 สื่ออื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 3.0 และสถานีวิทยุ 90.75 MHz (วิทยุของมหาวิทยาลัย) คิดเป็นร้อยละ 2.8 ตามลำดับ

2.5 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี ของ คณะ/มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.7 จำนวน และร้อยละของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับนโยบาย สถานศึกษา 3 ดีของคณะ/มหาวิทยาลัย (n=400)

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านการ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับนโยบาย สถานศึกษา 3 ดี	ระดับคะแนน					ค่า เฉลี่ย	SD.	ระดับการ ประชาสัมพันธ์	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด				
1. การประชาสัมพันธ์และ ประกาศนโยบายสถานศึกษา 3 ดีให้นักศึกษาทราบ	15 3.8%	65 16.3%	185 46.3%	109 27.3%	26 6.5%	3.17	.905	ปาน กลาง	4
2. การประชาสัมพันธ์กิจกรรมด้าน ประชาธิปไตยตามนโยบาย สถานศึกษา 3 ดี เช่น กิจกรรม การเลือกตั้งตัวแทนสโมสร นักศึกษา กิจกรรมทางการเมือง เป็นต้น	13 3.3%	43 10.8%	184 46.0%	135 33.8%	25 6.3%	3.29	.862	ปาน กลาง	3
3. การประชาสัมพันธ์กิจกรรม ด้านคุณธรรมจริยธรรมและ ความเป็นไทย ได้แก่ การ อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม เช่น วันลอยกระทง วันเข้าพรรษา เป็นต้น	7 1.8%	40 10.0%	183 45.8%	142 35.5%	28 7.0%	3.36	.823	ปาน กลาง	2
4. การประชาสัมพันธ์กิจกรรม ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด เช่น กิจกรรมรณรงค์เยาวชน ไทยห่างไกลยาเสพติด การรณรงค์ ไม่สูบบุหรี่ เป็นต้น	7 1.8%	38 9.5%	150 37.5%	143 35.8%	62 15.5%	3.54	.925	มาก	1
ภาพรวม						3.34	.725	ปาน กลาง	

จากตารางที่ 4.7 แสดง จำนวน และร้อยละของความคิดเห็นต่อการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ นโยบายสถานศึกษา 3 ดี ของคณะ/มหาวิทยาลัย พบว่า ในภาพรวมนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ใน ระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.34 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความคิดเป็นอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 4 การประชาสัมพันธ์กิจกรรมด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด เช่น กิจกรรมรณรงค์ เยาวชนไทยห่างไกลยาเสพติด การรณรงค์ไม่สูบบุหรี่ เป็นต้น มีค่าเฉลี่ย 3.54 และมีความคิดเห็นอยู่ใน ระดับปานกลาง 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 3 การประชาสัมพันธ์กิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็น ไทย ได้แก่ การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม เช่น วันลอยกระทง วันเข้าพรรษา เป็นต้น มีค่าเฉลี่ย 3.36 ข้อ 2 การประชาสัมพันธ์กิจกรรมด้านประชาธิปไตยตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี เช่น กิจกรรมการ

เลือกตั้งตัวแทนสโมสรมักศึกษา กิจกรรมทางการเมือง เป็นต้น มีค่าเฉลี่ย 3.29 และข้อ 1 การประชาสัมพันธ์และประกาศนโยบายสถานศึกษา 3 ดีให้นักศึกษาทราบ มีค่าเฉลี่ย 3.17

3. ทศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี

การวิเคราะห์ทศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ดังนี้

3.1 ด้านประชาธิปไตย

ตารางที่ 4.8 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ด้านประชาธิปไตย (n=400)

ทศนคติด้านประชาธิปไตย	ระดับคะแนน					ค่าเฉลี่ย	SD.	ระดับทศนคติ	ลำดับ
	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง				
1. ประเทศที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยต้องมีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด	0 0.0%	3 0.8%	70 17.5%	188 47.0%	139 34.8%	4.16	.727	มาก	2
2. ประชาชนมีสิทธิเรียกร้องความเป็นธรรมหากไม่ได้รับความเป็นธรรมจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ	2 0.5%	3 0.8%	77 19.3%	164 41.0%	154 38.5%	4.16	.792	มาก	2
3. ผู้ที่จะดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีควรเลือกจากผู้ที่มีบัณฑิตศึกษาพุทธเท่านั้น	20 5.0%	99 24.8%	127 31.8%	112 28.0%	42 10.5%	3.14	1.063	ปานกลาง	9
4. รัฐควรปราบปรามผู้เดินขบวนประท้วงอย่างเด็ดขาด เพราะทำให้เสียภาพลักษณ์ของประเทศ	9 2.3%	33 8.3%	116 29.0%	152 38.0%	90 22.5%	3.70	.981	มาก	5
5. ระบอบประชาธิปไตยถือเสียงข้างมาก แต่ก็ไม่ควรมองข้ามเสียงข้างน้อย	2 0.5%	21 5.3%	76 19.0%	202 50.5%	99 24.8%	3.94	.831	มาก	4
6. หากมีความคิดเห็นแตกต่างจากคนส่วนมากก็ไม่ควรแสดงความคิดเห็น	20 5.0%	99 24.8%	112 28.0%	126 31.5%	43 10.8%	3.18	1.078	ปานกลาง	7
7. รัฐบาลที่มาจากการแต่งตั้งจะมีความมั่นคงมากกว่ารัฐที่มาจากการเลือกตั้ง	33 8.3%	52 13.0%	129 32.3%	121 30.3%	65 16.3%	3.33	1.142	ปานกลาง	6

ตารางที่ 4.7 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติต่อนโยบาย
สถานศึกษา 3 ด้านประชาธิปไตย (ต่อ) (n=400)

ทัศนคติด้านประชาธิปไตย	ระดับคะแนน					ค่าเฉลี่ย	SD.	ระดับทัศนคติ	ลำดับ
	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง				
8. ประชาชนในเมืองและประชาชนในชนบท ควรได้รับการคุ้มครองและสวัสดิการจากรัฐเท่าเทียมกัน	5 1.3%	3 0.8%	31 7.8%	197 49.3%	164 41.0%	4.28	.744	มาก	1
9. บางครั้งการเมืองเป็นเรื่องน่าเบื่อหน่าย ดังนั้น งดไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งบ้างก็ได้	51 12.8%	79 19.8%	77 19.3%	130 32.5%	63 15.8%	3.19	1.277	ปานกลาง	7
10. รัฐไม่ควรสนใจเสียงฝ่ายค้าน เพราะเป็นเสียงข้างน้อย	62 15.5%	107 26.8%	113 28.3%	85 21.3%	33 8.3%	2.80	1.180	ปานกลาง	10
ภาพรวม						3.26	.453	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.8 แสดง จำนวน และร้อยละของทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ด้านประชาธิปไตย พบว่า ในภาพรวมนักศึกษามีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.26 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีทัศนคติอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ ข้อ 8 ประชาชนในเมืองและประชาชนในชนบท ควรได้รับการคุ้มครองและสวัสดิการจากรัฐเท่าเทียมกัน มีค่าเฉลี่ย 4.28 รองลงมาคือ ข้อ 1 ประเทศที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยต้องมีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด มีค่าเฉลี่ย 4.16 ข้อ 2 ประชาชนมีสิทธิเรียกร้องความเป็นธรรมหากไม่ได้รับความเป็นธรรมจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีค่าเฉลี่ย 4.16 และข้อ 4 ระบอบประชาธิปไตยถือเสียงข้างมาก แต่ก็ไม่ควรมองข้ามเสียงข้างน้อย มีค่าเฉลี่ย 3.94 ส่วนข้ออื่นๆ มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ ข้อ 4 รัฐควรปราบปรามผู้เดินขบวนประท้วงอย่างเด็ดขาด เพราะทำให้เสียภาพลักษณ์ของประเทศ มีค่าเฉลี่ย 3.70 ข้อ 7 รัฐบาลที่มาจากการแต่งตั้ง จะมีความมั่นคงมากกว่ารัฐที่มาจากการเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ย 3.33 ข้อ 6 หากมีความคิดเห็นแตกต่างจากคนส่วนมากก็ไม่ควรแสดงความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ย 3.18 ข้อ 9 บางครั้งการเมืองเป็นเรื่องน่าเบื่อหน่าย ดังนั้น งดไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งบ้างก็ได้ มีค่าเฉลี่ย 3.19 ข้อ 3 ผู้ที่จะดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีควรเลือกจากผู้ที่นับถือศาสนาพุทธเท่านั้น มีค่าเฉลี่ย 3.14 และข้อ 10 รัฐไม่ควรสนใจเสียงฝ่ายค้าน เพราะเป็นเสียงข้างน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.80 ตามลำดับ

3.2 ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย

ตารางที่ 4.9 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติต่อนโยบาย
สถานศึกษา 3 ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย (n=400)

ทัศนคติคุณธรรมจริยธรรมและ ความเป็นไทย	ระดับคะแนน					ค่า เฉลี่ย	SD.	ระดับ ทัศนคติ	ลำดับ
	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง				
1. การกระทำผิดเล็กๆ น้อยๆ ถือว่าขาดคุณธรรมจริยธรรม	29 7.3%	103 25.8%	99 24.8%	121 30.3%	48 12.0%	3.14	1.146	ปาน กลาง	10
2. ถ้ามนุษย์เราขาดคุณธรรม จริยธรรมจะทำให้สังคมมีแต่ ความวุ่นวาย	3 0.8%	9 2.3%	37 9.3%	179 44.8%	172 43.0%	4.27	.780	มาก	2
3. สังคมจะไม่วุ่นวายถ้าทุกคน ดูแลตนเองและปฏิบัติตนให้ เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม	2 0.5%	7 1.8%	54 13.5%	158 39.5%	179 44.8%	4.26	.794	มาก	3
4. การดูแลทรัพย์สินสมบัติของ ส่วนรวมเป็นการแสดงความ เป็นผู้มีคุณธรรมและ จริยธรรมอีกรูปแบบหนึ่ง	2 0.5%	3 0.8%	47 11.8%	195 48.8%	153 38.3%	4.24	.722	มาก	4
5. อิทธิพลของวัฒนธรรม ต่างประเทศทำให้คนไทยลืม ความเป็นไทยไป	15 3.8%	15 3.8%	69 17.3%	184 46.0%	117 29.3%	3.93	.975	มาก	8
6. ประเพณีไทยเป็นสิ่งที่ดีแต่ บางครั้งก็ดูเชยไม่ทันสมัย	36 9.0%	87 21.8%	102 25.5%	118 29.5%	57 14.3%	3.18	1.189	ปาน กลาง	9
7. เมื่อต้องการแสดงความเป็น ไทย ไม่จำเป็นต้องสนใจ สายตาคนดูถูก	7 1.8%	15 3.8%	45 11.3%	172 43.0%	161 40.3%	4.16	.893	มาก	6
8. การไหว้ถือเป็นเอกลักษณ์ ของไทยที่ต้องอนุรักษ์ไว้	6 1.5%	10 2.5%	56 14.0%	93 23.3%	235 58.8%	4.35	.917	มาก	1
9. การใช้ภาษาไทยจะต้องใช้ให้ ถูกต้องตามหลักการทาง ภาษา ไม่เช่นนั้นจะทำให้ คุณค่าทางภาษาเสียไป	6 1.5%	11 2.8%	49 12.3%	156 39.0%	178 44.5%	4.22	.875	มาก	5
10. การรณรงค์ให้เยาวชนพูด ภาษาท้องถิ่น เป็นการ อนุรักษ์ไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรม อันดีของไทย	17 4.3%	20 5.0%	57 14.3%	126 31.5%	180 45.0%	4.08	1.082	มาก	7
ภาพรวม						3.57	.510	มาก	

จากตารางที่ 4.9 แสดง จำนวน และร้อยละของทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ด้านคุณธรรม จริยธรรมและความเป็นไทย พบว่า ในภาพรวมนักศึกษามีทัศนคติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.57 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีทัศนคติอยู่ในระดับมาก จำนวน 8 ข้อ ได้แก่ ข้อ 8 การไหว้ ถือเป็นเอกลักษณ์ของไทยที่ต้องอนุรักษ์ไว้ มีค่าเฉลี่ย 4.35 รองลงมาคือ ข้อ 2 ถ้ามนุษย์เราขาดคุณธรรม จริยธรรมจะทำให้สังคมมีแต่ความวุ่นวาย มีค่าเฉลี่ย 4.27 ข้อ 3 สังคมจะไม่วุ่นวายถ้าทุกคนดูแลตนเอง และปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม มีค่าเฉลี่ย 4.26 ข้อ 4 การดูแลทรัพย์สินสมบัติของส่วนรวมเป็นการแสดงความเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมอีกรูปแบบหนึ่ง มีค่าเฉลี่ย 4.24 ข้อ 9 การใช้ภาษาไทย จะต้องใช้ให้ถูกต้องตามหลักการทางภาษา ไมเช่นนั้นจะทำให้คุณค่าทางภาษาเสียไป มีค่าเฉลี่ย 4.22 ข้อ 7 เมื่อต้องการแสดงความเป็นไทย ไม่จำเป็นต้องสนใจสายตาคนดูถูก มีค่าเฉลี่ย 4.16 ข้อ 10 การรณรงค์ให้เยาวชนพูดภาษาท้องถิ่น เป็นการอนุรักษ์ไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมอันดีของไทย มีค่าเฉลี่ย 4.13 และข้อ 5 อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างประเทศทำให้คนไทยลืมความเป็นไทยไป มีค่าเฉลี่ย 3.93 ส่วนอีก 2 ข้ออยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ข้อ 6 ประเพณีไทยเป็นสิ่งที่ดีแต่บางครั้งก็ดูเขยไม่ทันสมัย มีค่าเฉลี่ย 3.18 และข้อ 1 การกระทำผิดเล็กๆ น้อยๆ ไม่ถือว่าขาดคุณธรรมจริยธรรม มีค่าเฉลี่ย 3.14 ตามลำดับ

3.3 ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด

ตารางที่ 4.10 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติต่อนโยบาย สถานศึกษา 3 ดี ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด (n=400)

ทัศนคติด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด	ระดับคะแนน					ค่าเฉลี่ย	SD.	ระดับทัศนคติ	ลำดับ
	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง				
1. การเสพยาเสพติดเป็นวิธีช่วยแก้ปัญหาครอบครัว	165	38	34	104	59	2.64	1.571	ปานกลาง	8
2. สังคมควรให้โอกาสผู้ติดยาเสพติดได้กลับตัว	4	16	47	203	130	4.10	.827	มาก	3
3. กฎหมายควรลงโทษผู้ผลิต/ผู้ค้าถึงขั้นประหารชีวิต	19	21	89	114	157	3.92	1.118	มาก	4
4. บางครั้งยาเสพติดสามารถช่วยให้ลืมความทุกข์จากปัญหาชีวิต	143	51	74	109	23	2.55	1.363	ปานกลาง	6
5. ผู้ติดยาเสพติดส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากปัญหาครอบครัว	23	41	114	162	60	3.49	1.050	ปานกลาง	9
6. เสพยาเพียงครั้งหรือสองครั้งไม่เป็นเหตุให้ติดยาเสพติด	88	56	96	118	42	2.93	1.317	ปานกลาง	7
7. การเสพยาเสพติดทำลายประสาทสมอง	17	11	41	145	186	4.18	1.015	มาก	1
8. การเสพยาเสพติดทำให้ร่างกายซูบซีด อ่อนเพลีย เหนื่อยง่าย ทรมาน และเสียบุคลิกภาพ	17	11	61	134	177	4.11	1.039	มาก	2

ตารางที่ 4.10 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติต่อนโยบาย
สถานศึกษา 3 ดี ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด (ต่อ) (n=400)

ทัศนคติด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยา เสพติด	ระดับคะแนน					ค่า เฉลี่ย	SD.	ระดับ ทัศนคติ	ลำดับ
	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง				
9. การเสพยาเสพติดเป็น พฤติกรรมปกติของมนุษย์	153	37	82	100	28	2.53	1.392	ปาน กลาง	10
10. การเสพยาเสพติดขึ้นอยู่กับ ความต้องการของผู้เสพ สภาพ สังคมรอบข้าง ครอบครัว และ เพื่อน ไม่มีผลต่อการเลือก เสพยาเสพติด	48	50	122	113	67	3.25	1.224	ปาน กลาง	6
ภาพรวม						2.95	.650	ปาน กลาง	

จากตารางที่ 4.10 แสดง จำนวน และร้อยละของทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด พบว่า ในภาพรวมนักศึกษามีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.95 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีทัศนคติอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ ข้อ 7 การเสพยาเสพติดทำลายประสาทสมอง มีค่าเฉลี่ย 4.18 ข้อ 8 การเสพยาเสพติดทำให้ร่างกายซูบซีด อ่อนเพลีย เกียจคร้าน เฉื่อยชา ทрудโทรม และเสียบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ย 4.11 ข้อ 2 สังคมควรให้โอกาสผู้ติดยาเสพติดได้กลับตัว มีค่าเฉลี่ย 4.10 และข้อ 3 กฎหมายควรลงโทษผู้ผลิต/ผู้ค้าถึงขั้นประหารชีวิต มีค่าเฉลี่ย 3.93 ส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ข้อ 5 ผู้ติดยาเสพติดส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากปัญหาครอบครัว มีค่าเฉลี่ย 3.49 ข้อ 10 การเสพยาเสพติดขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้เสพ สภาพสังคมรอบข้าง ครอบครัว และเพื่อน ไม่มีผลต่อการเลือกเสพยาเสพติด มีค่าเฉลี่ย 3.25 ข้อ 6 เสพยาเพียงครั้งหรือสองครั้งไม่เป็นเหตุให้ติดยาเสพติด 2.93 ข้อ 1 การเสพยาเสพติดเป็นวิธีช่วยแก้ปัญหาครอบครัว มีค่าเฉลี่ย 2.64 ข้อ 4 บางครั้งยาเสพติดสามารถช่วยให้ลืมความทุกข์จากปัญหาชีวิต มีค่าเฉลี่ย 2.55 และข้อ 9 การเสพยาเสพติดเป็นพฤติกรรมปกติของมนุษย์ มีค่าเฉลี่ย 2.53 ตามลำดับ

3.4 ระดับทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี ในภาพรวม

ตารางที่ 4.11 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติต่อนโยบาย
สถานศึกษา 3 ดี ในภาพรวม (n=400)

ทัศนคติในภาพรวม	ค่าเฉลี่ย	SD.	ระดับทัศนคติ	ลำดับ
ด้านประชาธิปไตย	3.26	.453	ปานกลาง	2
ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย	3.57	.510	มาก	1
ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด	2.95	.650	ปานกลาง	3
สรุปภาพรวม	3.26	.420	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.11 แสดง จำนวน และร้อยละของทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี ด้าน ภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด พบว่า ในภาพรวมนักศึกษามีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 4.20 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย มีค่าเฉลี่ย 3.57 ส่วนอีก 2 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ย 3.26 ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด มีค่าเฉลี่ย 2.95 ตามลำดับ

4. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี

การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ดังนี้

4.1 ด้านประชาธิปไตย

ตารางที่ 4.12 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี 3 ด้านประชาธิปไตย (n=400)

กิจกรรม ด้านประชาธิปไตย	ระดับคะแนน					ค่า เฉลี่ย	ระดับ SD.	ระดับ การมีส่วน ร่วม	ลำ ดับ
	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง				
1. กิจกรรม “การเลือกตั้งนายก สโมสรนักศึกษา”	5 1.3%	23 5.8%	114 28.5%	175 43.8%	83 20.8%	3.77	.885	มาก	4
2. กิจกรรม “การเลือกหัวหน้า ห้อง”	6 1.5%	5 1.3%	98 24.5%	205 51.3%	86 21.5%	3.90	.798	มาก	2
3. กิจกรรม “การเลือกตัวแทน ชั้น”	6 1.5%	16 4.0%	135 33.8%	152 38.0%	91 22.8%	3.77	.898	มาก	4
4. กิจกรรมการรณรงค์การไปใช้ สิทธิ์เลือกตั้ง	4 1.0%	12 3.0%	102 25.5%	169 42.3%	113 28.3%	3.94	.863	มาก	1
5. กิจกรรมการเปิดโอกาสให้ นักศึกษาให้แสดงความ คิดเห็นต่อกิจกรรมต่างๆ	11 2.8%	20 5.0%	103 25.8%	154 38.5%	112 28.0%	3.84	.981	มาก	3
ภาพรวม						3.84	.736	มาก	

จากตารางที่ 4.12 แสดง จำนวน และร้อยละ ของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัย ดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี ด้านประชาธิปไตย พบว่า ส่วนใหญ่นักศึกษามีส่วนร่วมใน กิจกรรมการรณรงค์การไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ย 3.94 รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในกิจกรรม “การ เลือกหัวหน้าห้อง” มีค่าเฉลี่ย 3.90 มีส่วนร่วมกิจกรรมการเปิดโอกาสให้นักศึกษาให้แสดงความ คิดเห็นต่อกิจกรรมต่างๆ มีค่าเฉลี่ย 3.84 มีส่วนร่วมในกิจกรรม “การเลือกตั้งนายกสโมสรนักศึกษา” มีค่าเฉลี่ย 3.77 และมีส่วนร่วมในกิจกรรมกิจกรรม “การเลือกตัวแทนชั้น” มีค่าเฉลี่ย 3.77

4.2 ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย

ตารางที่ 4.13 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรม
ที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี ด้านคุณธรรมจริยธรรมและ
ความเป็นไทย (n=400)

กิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม และความเป็นไทย	ระดับคะแนน					ค่า เฉลี่ย	SD.	ระดับ การมีส่วนร่วม	ลำ ดับ
	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง				
1. กิจกรรม “ไหว้ครู สุขัญญ์ สืบ สารประเพณีไทย”	2 0.5%	16 4.0%	79 19.8%	168 42.0%	135 33.8%	4.05	.860	มาก	2
2. กิจกรรม “ราชมณฑลส่งเสริม พุทธศาสนา ถวายเทียน พรรษา”	2 0.5%	15 3.8%	66 16.5%	197 49.3%	120 30.0%	4.05	.812	มาก	2
3. กิจกรรม “5 ธันวาคมมหามงคล เฉลิมพระเกียรติ”	2 0.5%	7 1.8%	85 21.3%	168 42.0%	138 34.5%	4.08	.817	มาก	1
4. กิจกรรม “ปลูกป่าเฉลิมพระ เกียรติ”	3 0.8%	11 2.8%	98 24.5%	160 40.0%	128 32.0%	4.00	.863	มาก	4
5. กิจกรรม “เยาวชนรัก วัฒนธรรมไทย”	2 0.5%	13 3.3%	122 30.5%	129 32.3%	134 33.5%	3.95	.903	มาก	5
6. กิจกรรม “กิจกรรมค่ายอาสา พัฒนาชนบท”	5 1.3%	37 9.3%	96 24.0%	152 38.0%	110 27.5%	3.81	.982	มาก	7
7. โครงการอบรมเพื่อเสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรมให้แก่ นักศึกษา	12 3.0%	16 4.0%	110 27.5%	149 37.3%	113 28.3%	3.84	.982	มาก	6
ภาพรวม						3.97	.747	มาก	

จากตารางที่ 4.13 แสดง จำนวน และร้อยละ ของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัย
ดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย พบว่า ส่วนใหญ่
นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรม “5 ธันวาคมมหามงคล เฉลิมพระเกียรติ” มีค่าเฉลี่ย 4.08 รองลงมาคือ มี
ส่วนร่วมในกิจกรรม “ไหว้ครู สุขัญญ์ สืบสารประเพณีไทย” มีค่าเฉลี่ย 4.05 มีส่วนร่วมในกิจกรรม
“ราชมณฑลส่งเสริมพุทธศาสนา ถวายเทียนพรรษา” มีค่าเฉลี่ย 4.05 มีส่วนร่วมในกิจกรรม “ปลูกป่า
เฉลิมพระเกียรติ” มีค่าเฉลี่ย 4.00 มีส่วนร่วมในกิจกรรม “เยาวชนรักวัฒนธรรมไทย” มีค่าเฉลี่ย 3.95
มีส่วนร่วมในโครงการอบรมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ นักศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.84 และมี
ส่วนร่วมในกิจกรรม “กิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาชนบท” มีค่าเฉลี่ย 3.81

4.3 ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด

ตารางที่ 4.14 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรม
ที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี ด้านภูมิคุ้มกันภัยจาก

(n=400)

กิจกรรม ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด	ระดับคะแนน					ค่า เฉลี่ย	SD.	ระดับ การมีส่วนร่วม รวม	ลำดับ
	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง				
1. กิจกรรมกีฬามหาวิทยาลัย แห่งประเทศไทย	11 2.8%	22 5.5%	80 20.0%	168 42.0%	119 29.8%	3.91	.979	มาก	3
2. โครงการอบรมนักศึกษาแกน นำเพื่อป้องกันเอดส์และสาร เสพติดในสถานศึกษา	2 0.5%	16 4.0%	98 24.5%	173 43.3%	111 27.8%	3.94	.852	มาก	2
3. กิจกรรมเสริมสร้างกีฬา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พระนครเกมส์	5 1.3%	15 3.8%	88 22.0%	181 45.3%	111 27.8%	3.95	.871	มาก	1
4. กิจกรรมเพชรราชมงคล	18 4.5%	26 6.5%	94 23.5%	149 37.3%	113 28.3%	3.78	1.067	มาก	4
ภาพรวม						3.89	.793		

จากตารางที่ 4.14 แสดง จำนวน และร้อยละ ของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัย
ดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด พบว่า ส่วนใหญ่นักศึกษามี
ส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมสร้างกีฬามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเกมส์ มีค่าเฉลี่ย 3.95
รองลงมาคือ โครงการอบรมนักศึกษาแกนนำเพื่อป้องกันเอดส์และสารเสพติดในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย
3.94 มีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย มีค่าเฉลี่ย 3.91 และมีส่วนร่วมใน
กิจกรรมเพชรราชมงคล มีค่าเฉลี่ย 3.78 ตามลำดับ

4.4 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี
ในภาพรวม

ตารางที่ 4.15 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรม
ที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดีในภาพรวม (n=400)

กิจกรรมในภาพรวม	ค่าเฉลี่ย	SD.	ระดับ การมีส่วนร่วม	ลำดับ
ด้านประชาธิปไตย	3.84	.736	มาก	3
ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย	3.97	.747	มาก	1
ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด	3.89	.793	มาก	2
สรุปภาพรวม	3.91	.685	มาก	

จากตารางที่ 4.15 แสดง จำนวน และร้อยละ ของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดีในภาพรวม พบว่า นักศึกษามีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.91 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย มีค่าเฉลี่ย 3.97 รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด มีค่าเฉลี่ย 3.89 และมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ย 3.84 ตามลำดับ

5. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

5.1 ข้าราชการส่วนใหญ่มักจะรู้แค่ในสโมสรนักศึกษา ขาดการประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาทราบ การร่วมกิจกรรมจะมีแต่สโมสรนักศึกษา

5.2 ควรมึงงบประมาณไว้ซื้อเครื่องมือเครื่องจักรให้นักศึกษาบ้าง ไม่ใช่ใช้ในกิจกรรมหมด

6. การทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐานการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความแตกต่างโดยใช้สถิติเพื่อทดสอบค่าที่ โดยใช้สถิติ t-Test เพื่อเปรียบเทียบระหว่างตัวแปร 2 ตัวแปรได้แก่ เพศ ทำการทดสอบค่าเอฟโดยใช้สถิติ F-Test แบบ One-way ANOVA เพื่อเปรียบเทียบระหว่างตัวแปรมากกว่า 2 ตัวขึ้นไป ได้แก่ คณะที่ศึกษา และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และคณะที่ศึกษา การรับรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีความสัมพันธ์กับ การดำเนินเนินงานตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี (3D) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และคณะที่ศึกษาต่างกัน นักศึกษามีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.1 เพศต่างกัน นักศึกษามีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.16 เปรียบเทียบความแตกต่างของนักศึกษามีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี จำแนกตามเพศ (n=400)

เพศ	\bar{x}	SD.	t	Sig.
1. เพศชาย	3.50	.698	4.39*	.000
2. เพศหญิง	3.19	.719		

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.16 แสดง การเปรียบเทียบความแตกต่างของนักศึกษามีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี จำแนกตาม

เพศ ผลการศึกษาพบว่า เพศต่างกันนักศึกษามีข้อมูลข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี **แตกต่างกัน** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 1.2 คณะที่ศึกษาต่างกัน นักศึกษามีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี **แตกต่างกัน**

ตารางที่ 4.17 เปรียบเทียบความแตกต่างของนักศึกษามีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี จำแนกตามคณะที่ศึกษา (n=400)

คณะที่ศึกษา	\bar{X}	SD.	F	Sig.
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	3.48	.744	1.827	.071
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์	3.26	.703		
คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน	3.29	.682		
คณะวิศวกรรมศาสตร์	3.48	.729		
คณะบริหารธุรกิจ	3.21	.688		
คณะศิลปศาสตร์	3.46	.714		
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	3.23	.826		
คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	3.57	.783		
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ	3.08	.772		

จากตารางที่ 4.17 แสดง เปรียบเทียบความแตกต่างของนักศึกษามีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี จำแนกตามคณะที่ศึกษา ผลการศึกษาพบว่า คณะที่ศึกษาต่างกันนักศึกษามีข้อมูลข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี **ไม่แตกต่างกัน** ที่ระดับนัยสำคัญ .05

สมมติฐานที่ 2 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และคณะที่ศึกษาต่างกัน นักศึกษามีทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.1 เพศต่างกัน นักศึกษามีทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.18 เปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดีต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี จำแนกตามเพศ (n=400)

ทัศนคติ/เพศ	เพศชาย		เพศหญิง		t	Sig.
	\bar{X}	SD.	\bar{X}	SD.		
1. ด้านประชาธิปไตย	3.35	.447	3.16	.440	4.349*	.000
2. ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย	3.55	.504	3.58	.517	-.616	.538
3. ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด	3.20	.668	2.72	.540	7.918*	.000
ภาพรวม	3.37	.439	3.15	.374	5.247*	.000

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.18 แสดง การเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดีต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี จำแนกตามเพศ ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวม นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านประชาธิปไตย และด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด ส่วนด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05

สมมติฐานที่ 2.2 คณะที่ศึกษาต่างกัน นักศึกษามีทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.19 เปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดีต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี จำแนกตามคณะที่ศึกษา (n=400)

ทัศนคติ/คณะที่ศึกษา	\bar{X}	SD.	F	Sig.
ด้านประชาธิปไตย	3.26	.453	2.584*	.009
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	3.33	.398		
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์	3.17	.569		
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.35	.443		
คณะวิศวกรรมศาสตร์	3.32	.387		
คณะบริหารธุรกิจ	3.19	.445		
คณะศิลปศาสตร์	3.52	.585		
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	3.15	.358		
คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	3.20	.370		
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ	3.06	.394		

ตารางที่ 4.19 เปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดีต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี จำแนกตามคณะที่ศึกษา (ต่อ) (n=400)

ทัศนคติ/คณะที่ศึกษา	\bar{X}	SD.	F	Sig.
ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย	3.57	.510	2.006*	.045
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	3.54	.561		
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์	3.34	.684		
คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน	3.68	.411		
คณะวิศวกรรมศาสตร์	3.55	.535		
คณะบริหารธุรกิจ	3.64	.425		
คณะศิลปศาสตร์	3.64	.389		
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	3.57	.435		
คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	3.64	.425		
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ	3.43	.573		
ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด	2.95	.650	5.800*	.000
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	3.23	.689		
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์	2.85	.618		
คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน	2.91	.583		
คณะวิศวกรรมศาสตร์	3.23	.680		
คณะบริหารธุรกิจ	2.74	.585		
คณะศิลปศาสตร์	3.09	.751		
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	2.84	.625		
คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	2.68	.406		
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ	2.90	.404		
ภาพรวม	3.26	.420	3.067*	.002
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	3.37	.454		
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์	3.12	.534		
คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน	3.31	.345		
คณะวิศวกรรมศาสตร์	3.37	.440		
คณะบริหารธุรกิจ	3.19	.346		
คณะศิลปศาสตร์	3.42	.478		
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	3.19	.366		
คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	3.17	.288		
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ	3.13	.346		

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.19 แสดง การเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี จำแนกตามคณะที่ศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมนักศึกษาที่ศึกษาในคณะที่ศึกษาต่างกัน นักศึกษามีทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี **แตกต่างกัน** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า **แตกต่างกัน** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ทุกด้าน

ตารางที่ 4.20 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี
จำแนกตามคณะที่ศึกษา โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) (n=400)

ทัศนคติ	คณะที่ศึกษา	คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์	คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน	คณะวิศวกรรมศาสตร์	คณะบริหารธุรกิจ	คณะศิลปศาสตร์	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและ ออกแบบแฟชั่น	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และ การออกแบบ
ด้านภูมิคุ้มกัน	คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	-	.39	-.32	-.01	-.49	-.14	-.39	-.55	-.33
ภัยจากยา	คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์		-	.06	.38	-.11	.24	-.01	-.17	.05
เสพติด	คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน			-	.32	-.17	.18	-.07	-.23	-.01
	คณะวิศวกรรมศาสตร์				-	-.48*	-.14	-.39	-.55	-.33
	คณะบริหารธุรกิจ					-	.35	.10	-.06	.16
	คณะศิลปศาสตร์						-	-.25	-.41	-.19
	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี							-	-.16	.06
	คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและ ออกแบบแฟชั่น								-	.22
	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และ การออกแบบ									-
ภาพรวม	คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	-	.25	-.06	.00	-.18	.05	-.18	-.20	-.24
	คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์		-	.19	.25	.07	.30	.07	.05	.01
	คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน			-	.05	-.12	.10	-.12	-.14	-.18
	คณะวิศวกรรมศาสตร์				-	-.18	.05	-.18	-.19	-.24
	คณะบริหารธุรกิจ					-	.22	.00	-.02	-.06
	คณะศิลปศาสตร์						-	-.23	-.24	-.29
	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี							-	-.02	-.06
	คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและ ออกแบบแฟชั่น								-	-.04
	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และ การออกแบบ									-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.20 แสดง การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี จำแนกตามคณะที่ศึกษา โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ในภาพรวมไม่มีคู่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ว่า

ด้านประชาธิปไตย พบว่า ไม่มีคู่ใดแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05

ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย พบว่า ไม่มีคู่ใดแตกต่างกัน ที่ระดับ

นัยสำคัญ .05

ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ นักศึกษาที่ศึกษาในคณะวิศวกรรมศาสตร์มีทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกับนักศึกษาที่ศึกษาในคณะบริหารธุรกิจ

สมมติฐานที่ 3 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และคณะที่ศึกษาต่างกัน นักศึกษามีพฤติกรรมมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3.1 เพศต่างกัน นักศึกษามีพฤติกรรมมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.21 เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี จำแนกตามเพศ (n=400)

ทัศนคติ/เพศ	เพศชาย		เพศหญิง		t	Sig.
	\bar{x}	SD.	\bar{x}	SD.		
1. ด้านประชาธิปไตย	3.96	.780	3.73	.675	3.211*	.001
2. ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย	4.10	.722	3.84	.749	3.564*	.000
3. ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด	4.07	.743	3.72	.802	4.517*	.000
ภาพรวม	4.05	.670	3.78	.673	4.115*	.000

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.21 แสดง เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี จำแนกตามเพศ ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมนักศึกษามีเพศต่างกันมีพฤติกรรมมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ทุกด้าน ได้แก่ ด้านประชาธิปไตย ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย และด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด

สมมติฐานที่ 3.2 คณะที่ศึกษาต่างกัน นักศึกษามีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.22 เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี จำแนกตามคณะที่ศึกษา (n=400)

พฤติกรรม/คณะที่ศึกษา	\bar{x}	SD.	F	Sig.
ด้านประชาธิปไตย	3.84	.736	5.409*	.000
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	4.05	.824		
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์	3.53	.863		
คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน	3.98	.751		
คณะวิศวกรรมศาสตร์	4.06	.803		
คณะบริหารธุรกิจ	3.67	.554		
คณะศิลปศาสตร์	3.97	.589		
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	4.15	.625		
คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	4.09	.634		
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ	3.35	.504		
ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย	3.97	.747	6.183*	.000
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	4.29	.682		
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์	3.77	.817		
คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน	4.09	.733		
คณะวิศวกรรมศาสตร์	4.29	.676		
คณะบริหารธุรกิจ	3.71	.714		
คณะศิลปศาสตร์	3.94	.727		
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	4.00	.685		
คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	4.00	.703		
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ	3.70	.540		
ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด	3.89	.793	5.342*	.000
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	4.17	.723		
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์	3.52	.965		
คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน	3.90	.830		
คณะวิศวกรรมศาสตร์	4.17	.714		
คณะบริหารธุรกิจ	3.76	.697		
คณะศิลปศาสตร์	4.16	.817		
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	4.02	.723		
คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	3.76	.731		
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ	3.40	.725		

ตารางที่ 4.22 เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัย
ดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี จำแนกตามคณะที่ศึกษา (ต่อ) (n=400)

พฤติกรรม/คณะที่ศึกษา	\bar{x}	SD.	F	Sig.
ภาพรวม	3.91	.685	6.427*	.000
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	4.18	.662		
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์	3.63	.818		
คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน	4.01	.684		
คณะวิศวกรรมศาสตร์	4.19	.656		
คณะบริหารธุรกิจ	3.71	.584		
คณะศิลปศาสตร์	4.01	.656		
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	4.05	.564		
คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	3.97	.616		
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ	3.51	.520		

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.22 แสดง เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี จำแนกตามคณะที่ศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมนักศึกษาที่ศึกษาในคณะที่ศึกษาต่างกัมนักศึกษามีมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี **แตกต่างกัน** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า **แตกต่างกัน** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ทุกด้าน ได้แก่ ด้านประชาธิปไตย ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย และด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด ดังนั้น จึงนำมาทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ เชฟเฟ (Scheffe's Method) รายละเอียดดังตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4.23 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี จำแนกตามคณะที่ศึกษา โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) (ต่อ) (n=400)

ทัศนคติ	คณะที่ศึกษา	คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์	คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน	คณะวิศวกรรมศาสตร์	คณะบริหารธุรกิจ	คณะศิลปศาสตร์	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและ ออกแบบแฟชั่น	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และ การออกแบบ
ด้านภูมิคุ้มกัน ภัยจากยา เสพติด	คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	-	.65	-.27	.00	-.41	-.01	-.16	-.41	-.77
	คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์		-	.38	.65*	.24	.64	.50	.24	-.12
	คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน			-	.27	-.14	.26	.12	-.14	-.55
	คณะวิศวกรรมศาสตร์				-	-.41*	-.01	-.15	-.41	-.77
	คณะบริหารธุรกิจ					-	.40	.25	.00	-.36
	คณะศิลปศาสตร์						-	-.15	-.40	-.76
	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี							-	-.25	-.62
	คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและ ออกแบบแฟชั่น								-	-.36
	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และ การออกแบบ									-
	ภาพรวม	คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	-	.55	-.18	.00	-.48	-.18	-.13	-.22
	คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์		-	.37	.55*	.08	.38	.42	.33	-.12
	คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน			-	.18	-.30	.00	.04	-.04	-.49
	คณะวิศวกรรมศาสตร์				-	-.48*	-.18	-.14	-.22	-.67
	คณะบริหารธุรกิจ					-	.30	.34	.26	-.20
	คณะศิลปศาสตร์						-	.04	-.04	-.50
	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี							-	-.08	-.54
	คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและ ออกแบบแฟชั่น								-	-.45
	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และ การออกแบบ									-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.23 แสดง การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของทัศนคติต่อ
นโยบายสถานศึกษา 3 ดี จำแนกตามคณะที่ศึกษา โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ใน
ภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่

คู่ที่ 1 นักศึกษาที่ศึกษาในคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์มีพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดีแตกต่างกับนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์

คู่ที่ 2 นักศึกษาที่ศึกษาในคณะวิศวกรรมศาสตร์มีพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดีแตกต่างกับนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ว่า

ด้านประชาธิปไตย พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่

คู่ที่ 1 นักศึกษาที่ศึกษาในคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์มีพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดีแตกต่างกับนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์

คู่ที่ 2 นักศึกษาที่ศึกษาในคณะวิศวกรรมศาสตร์มีพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดีแตกต่างกับนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ

ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่

คู่ที่ 1 นักศึกษาที่ศึกษาในคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์มีพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดีแตกต่างกับนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์

คู่ที่ 2 นักศึกษาที่ศึกษาในคณะวิศวกรรมศาสตร์มีพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดีแตกต่างกับนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ

ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่

คู่ที่ 1 นักศึกษาที่ศึกษาในคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์มีพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดีแตกต่างกับนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์

คู่ที่ 2 นักศึกษาที่ศึกษาในคณะวิศวกรรมศาสตร์มีพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดีแตกต่างกับนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ

สมมติฐานที่ 4 การรับรู้ข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี

สมมติฐานที่ 5 ทศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี

ตารางที่ 4.24 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสาร ทศนคติ และพฤติกรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี (n=400)

ปัจจัย	พฤติกรรม							
	ด้าน ประชาธิปไตย		ด้านคุณธรรม จริยธรรมและ ความเป็นไทย		ด้านภูมิ คุ้มกันภัยจาก ยาเสพติด		ภาพรวม	
	p	.Sig	p	.Sig	p	.Sig	p	.Sig
การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	.433*	.000	.409*	.000	.386*	.000	.453*	.000
ทศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี	.478*	.000	.440*	.000	.484*	.000	.511*	.000
ด้านประชาธิปไตย	.373*	.000	.345*	.000	.411*	.000	.409*	.000
ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย	.462*	.000	.461*	.000	.394*	.000	.489*	.000
ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด	.304*	.000	.251*	.000	.342*	.000	.321*	.000

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.24 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานที่ 6-9 และสรุปผลได้ดังนี้

ผลการพิสูจน์สมมติฐานที่ 4 พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี **มีความสัมพันธ์ทางบวก**กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี ทุกด้าน ได้แก่ ด้านประชาธิปไตย ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย และด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด

ผลการพิสูจน์สมมติฐานที่ 5 พบว่า ทศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี **มีความสัมพันธ์ทางบวก**กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี ทุกด้าน ได้แก่ ด้านประชาธิปไตย ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย และด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์เกี่ยวกับการรับรู้ ทักษะคิด และการเข้าร่วมกิจกรรมตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี (3D) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะได้ดังนี้

1. สรุปผล
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

1. สรุปผล

การศึกษาความสัมพันธ์เกี่ยวกับการรับรู้ ทักษะคิด และการเข้าร่วมกิจกรรมตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี (3D) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จากการทำเนิการวิจัยสามารถสรุปผลการดำเนินงานและผลการวิจัยได้ดังนี้

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาการรับรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีกับการเข้าร่วมกิจกรรมตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี (3D) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ การรับรู้ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีกับการเข้าร่วมกิจกรรมตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี (3D) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.2 สมมติฐานการวิจัย

- 1) ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และคณะที่ศึกษาต่างกัน นักศึกษามีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกัน
- 2) ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และคณะที่ศึกษาต่างกัน นักศึกษามีทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกัน
- 3) ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และคณะที่ศึกษาต่างกัน นักศึกษามีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกัน
- 4) การรับรู้ข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกัน
- 5) ทักษะคิดต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกัน

1.3 ระเบียบวิธีวิจัย

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครทุกชั้นปี ในปีการศึกษา 2553 จาก 9 คณะ จำนวน 9,305 คน ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยการเปิดตารางของ Krejcie and Morgan ซึ่งกำหนดไว้ว่า ถ้าประชากรจำนวน 10,000 คน จะใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 370 คน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน เพื่อให้สัดส่วนของคณะที่มีนักศึกษาจำนวนน้อยสามารถเก็บในสัดส่วนที่เหมาะสม และสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลให้ได้ผลการศึกษาที่ใกล้เคียงกับความจริงมากที่สุด

2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 5 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และคณะที่ศึกษา ตอนที่ 2 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี ตอนที่ 3 ทศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านประชาธิปไตย 2) ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย และ 3) ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด ตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านประชาธิปไตย 2) ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย และ 3) ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด และตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3) การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติต่างๆ ดังนี้

1.1) ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และคณะที่ศึกษา โดยหาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage)

1.2) การวิเคราะห์การรับรู้การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

1.3) ทศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)

1.4) การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความแตกต่างโดยใช้สถิติเพื่อทดสอบค่า t-Test เพื่อเปรียบเทียบระหว่างตัวแปร 2 ตัวแปร ได้แก่ เพศ และการใช้ F-Test แบบ One-way ANOVA เพื่อเปรียบเทียบระหว่างตัวแปรมากกว่า 2 ตัวขึ้นไป ได้แก่ คณะที่ศึกษา

1.5) การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ทศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี กับพฤติกรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกัน

1.4 ผลการวิจัย

1) ข้อมูลส่วนบุคคล สรุปได้ว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 51.5 และกำลังศึกษาในคณะบริหารธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 30.3

2) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี สรุปได้ว่า

นักศึกษาส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานศึกษา 3 ดี คิดเป็นร้อยละ 55.0

นักศึกษาส่วนใหญ่มีประสบการณ์รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานศึกษา 3 ดี ผ่านสื่อโปสเตอร์/แผ่นพับ/จุลสาร คิดเป็นร้อยละ 28.3

นักศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารและการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี น้อยกว่า 1 วันใน 1 สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 46.0

นักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมตามนโยบายสถานศึกษา 3 จากสื่อของมหาวิทยาลัยผ่านบอร์ดประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 44.3

นักศึกษามีการรับรู้ข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.34

3) ทศนคติต่อบริการสถานศึกษา 3 สรุปได้ว่า ในภาพรวมนักศึกษามีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 4.20 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย มีค่าเฉลี่ย 3.57 ส่วนอีก 2 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ย 3.26 ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด มีค่าเฉลี่ย 2.95 ตามลำดับ

4) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี สรุปได้ว่า ในภาพรวมนักศึกษามีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.91 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.97 รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.89 และมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านประชาธิปไตย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.84 ตามลำดับ

5) การทดสอบสมมติฐาน สรุปผลได้ดังนี้

ตารางที่ 5.1 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

	สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 1	ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และคณะที่ศึกษาต่างกัน นักศึกษามีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกัน	
สมมติฐานที่ 1.1	เพศต่างกันนักศึกษามีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานที่ 1.2	คณะที่ศึกษาต่างกันนักศึกษามีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกัน	ปฏิเสธ

ตารางที่ 5.1 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน (ต่อ)

	สมมติฐาน	ผลการทดสอบ สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 2	ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และคณะที่ศึกษาต่างกัน นักศึกษามีทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกัน	
สมมติฐานที่ 2.1	เพศต่างกัน นักศึกษามีทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานที่ 2.2	คณะที่ศึกษาต่างกัน นักศึกษามีทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานที่ 3	ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และคณะที่ศึกษาต่างกัน นักศึกษามีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัย ดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกัน	
สมมติฐานที่ 3.1	เพศต่างกัน นักศึกษามีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานที่ 3.2	คณะที่ศึกษาต่างกัน นักศึกษามีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานที่ 4	การรับรู้ข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัย เกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี	ยอมรับ
สมมติฐานที่ 5	ทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี	ยอมรับ

2. อภิปรายผล

สมมติฐานที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และคณะที่ศึกษาต่างกัน นักศึกษามีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เป็นไปตามสมมติฐานย่อยที่ 1.1 ได้แก่ เพศ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยเฉพาะความแตกต่างระหว่างเพศ เนื่องจากเพศชายและเพศหญิงมีความแตกต่างกันมากในเรื่องความคิด ค่านิยม และทัศนคติ เนื่องจากผู้หญิงถูกชักจูงง่ายกว่าผู้ชาย ส่วนผู้ชายจะใช้เหตุผลมากกว่าผู้หญิง นอกจากนี้ผู้หญิงยังเป็นเพศที่มีความละเอียดรอบคอบมากกว่าเพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับสุรางค์ ไคว์ตระกูล (2533) ที่กล่าวถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลไว้หลายเรื่อง หนึ่งในเรื่องของความแตกต่างระหว่างบุคคล ได้แก่ เพศ ดังนั้น จึงส่งผลให้เพศชายมีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อแตกต่างจากเพศหญิง และยังสอดคล้องกับการศึกษาของทะนง

ศักดิ์ โชติมานนท์ (2539) ที่พบว่า นักศึกษาชั้นปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีเพศต่างกัน มีความสนใจในการติดตามข่าวสารทางการเมืองแตกต่างกัน

ส่วนสมมติฐานย่อยที่ 1.2 ได้แก่ คณะที่ศึกษาปฏิเสสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทั้ง 9 คณะไม่แตกต่างกัน เนื่องจากอยู่ในมหาวิทยาลัยเดียวกัน ข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่แก่นักศึกษาเป็นข้อมูลลักษณะเดียวกัน และในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารของมหาวิทยาลัยก็มีรูปแบบที่ซ้ำๆ กัน เช่น การประชาสัมพันธ์ผ่านบอร์ดประชาสัมพันธ์ เว็บไซต์ ผ่านทางอาจารย์ที่ปรึกษา และฝ่ายกิจการนักศึกษา ดังนั้นจึงมีผลทำให้การรับรู้ข้อมูลข่าวสารตามคณะที่ศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า การศึกษาหรือความรู้เป็นลักษณะอีกลักษณะหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผู้รับสาร ดังนั้นคนที่ได้รับการศึกษาในระดับที่แตกต่างกัน ในยุคสมัยที่แตกต่างกัน ในระบบการศึกษาที่แตกต่างกัน ในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน ย่อมมีความรู้สึกนึกคิด อุดมการณ์ และความต้องการที่แตกต่างกันไป แต่ในการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ ได้เก็บข้อมูลจากนักศึกษาที่มีการศึกษาในระดับเดียวกัน ในช่วงเวลาเดียวกัน ในสถาบันการศึกษาเดียวกัน ดังนั้นจึงส่งผลให้การเปิดรับหรือการรับรู้ข้อมูลข่าวสารไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และคณะที่ศึกษาต่างกัน นักศึกษามีทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เป็นไปตามสมมติฐานย่อยทั้ง 2 สมมติฐาน ได้แก่ เพศ และคณะที่ศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษามีอายุใกล้เคียงกัน มีระดับการศึกษาเดียวกัน ถึงแม้มีเพศต่างกัน มีคณะที่ศึกษาต่างกัน แต่ทัศนคติที่มีต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากลักษณะของการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร การจัดกิจกรรมส่วนใหญ่ มหาวิทยาลัยมีนโยบายให้ดำเนินการในภาพรวม โดยด้านศิลปวัฒนธรรมก็จะมีกองศิลปวัฒนธรรมเป็นแกนกลางในการดำเนินงาน และกระจายงานไปยังคณะต่างๆ ผ่านงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ฝ่ายกิจการนักศึกษาของทุกๆ คณะนั่นเอง ส่วนด้านยาเสพติด และด้านประชาธิปไตย มหาวิทยาลัยได้มอบหมายให้กองพัฒนานักศึกษาเป็นแกนกลางในการจัดกิจกรรมโดยบริหารงานผ่านทางฝ่ายกิจการนักศึกษาของคณะ และผ่านสโมสรนักศึกษา ซึ่งมีสโมสรนักศึกษาของมหาวิทยาลัย และทั้ง 9 คณะ จะต้องมีการจัดตั้งสโมสรนักศึกษาของตนเองด้วย เพื่อเป็นตัวแทนประสานงานกับส่วนกลางและเป็นตัวแทนนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ นอกจากนั้น สโมสรนักศึกษาของแต่ละคณะ จะต้องมีการจัดทำโครงการให้ครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน ตามหลักประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ 1) กิจกรรมวิชาการ 2) กิจกรรมกีฬาหรือการส่งเสริมสุขภาพ 3) กิจกรรมการบำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสีน้ำจืด 4) กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม และ 5) กิจกรรมส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม ซึ่งฝ่ายกิจการนักศึกษาและผู้บริหารของแต่ละคณะมีหน้าที่กำกับติดตาม และกระตุ้นให้สโมสรนักศึกษาดำเนินกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้ เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาคนอื่นๆ ที่ไม่ได้มีตำแหน่งในสโมสรนักศึกษาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของคณะ แต่ในขณะเดียวกัน ถึงแม้มหาวิทยาลัยจะกำหนดให้มีหน่วยงานกลางเป็นตัวกำหนดกิจกรรมสำคัญๆ สำหรับนักศึกษา แต่ด้วยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นมหาวิทยาลัยแห่งโลกอาชีพ ทำให้นักศึกษามีเอกลักษณ์เฉพาะตัวมีความแตกต่างไปตามศาสตร์หรือสาขาวิชาที่เรียน ดังนั้นจึงส่งผลให้นักศึกษาที่มีเพศ และคณะที่ศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดีแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับเนตรนภา นานผล (2538) ที่พบว่า

นักศึกษาที่มีเพศและสาขาวิชาที่ศึกษาต่างกัน มีทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Gordon W. Allport (1967) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ทัศนคติ เกิดจากประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ซึ่งแตกต่างกันออกไป ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล ดังที่ Defleur (1989) ได้อธิบายว่า บุคคล มีความแตกต่างกันหลายประการ เช่น บุคลิกภาพ ทัศนคติ สติปัญญา และความสนใจ เป็นต้น และความแตกต่างนี้ยังขึ้นอยู่กับสภาพทาง สังคมและวัฒนธรรมทำให้มีพฤติกรรมการสื่อสารและการเลือกเปิดรับสารที่แตกต่างกันอีกด้วย

สมมติฐานที่ 3 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และคณะที่ศึกษาต่างกัน นักศึกษามีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เป็นไปตามสมมติฐานย่อยทั้ง 2 สมมติฐาน ได้แก่ เพศ และคณะที่ศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษามีอายุใกล้เคียงกัน มีระดับการศึกษาเดียวกัน เรียนในสถาบันการศึกษาเดียวกัน ดังนั้น เมื่อคณะ/มหาวิทยาลัยจัดกิจกรรม นักศึกษาจะได้รับข้อมูลข่าวสารเหมือนกันทุกคณะ และจะส่งตัวแทนเข้าร่วมกิจกรรมในภาพรวมของมหาวิทยาลัย เช่น กิจกรรมพระนครเกมส์ กิจกรรมปลูกป่าชายเลนเฉลิมพระเกียรติ กิจกรรมถวายเทียนพรรษา ซึ่งกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้ จะรับผิดชอบโดยกองพัฒนานักศึกษา และกองศิลปวัฒนธรรม ร่วมกับสโมสรนักศึกษา ดังนั้น พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิง รวมถึงคณะต่างๆ ก็จะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน แต่สาเหตุที่ทำให้พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างของเพศ และคณะที่ศึกษา อาจจะมาจกกิจกรรมต่างๆ ที่คณะจัดขึ้น ซึ่งทั้ง 9 คณะ จะจัดกิจกรรมให้กับนักศึกษาในลักษณะที่แตกต่างกันออกไปตามบริบทของแต่ละคณะ รวมถึงตามรูปแบบการจัดการศึกษาของแต่ละคณะ ได้แก่ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครูและช่าง คณะศึกษาศาสตร์ และเทคโนโลยี จัดกิจกรรมที่เน้นวิชาชีพคหกรรม งานฝีมือ และอาหาร คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน จัดกิจกรรมที่เน้นวิชาชีพสื่อสารมวลชน คณะวิศวกรรมศาสตร์ จัดกิจกรรมที่เน้นไปทางช่างและวิศวกรรม คณะบริหารธุรกิจ จัดกิจกรรมในลักษณะที่เน้นบริหารธุรกิจ คณะศิลปศาสตร์ จะจัดกิจกรรมที่เน้นศิลปวัฒนธรรม และการโรงแรม คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จัดกิจกรรมที่เน้นวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะอุตสาหกรรมและออกแบบแฟชั่น จัดกิจกรรมที่เน้นด้านการออกแบบและแฟชั่นและการผลิตเสื้อผ้าหรืองานประดิษฐ์อื่นๆ และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ จัดกิจกรรมที่เน้นด้านออกแบบผลิตภัณฑ์ และบรรจุภัณฑ์ รวมถึงด้านสถาปัตยกรรม และนอกจากนี้แต่ละคณะมีจำนวนนักศึกษาที่แตกต่างต่างกัน รวมถึงจำนวนนักศึกษาที่มีแต่ละเพศ แตกต่างกันไป จากเหตุผลดังกล่าว จึงส่งผลให้นักศึกษาที่มีเพศและคณะต่างกัน มีพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ แตกต่างกันไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ ทะนงศักดิ์ โชติมานนท์ (2539) ที่พบว่า นักศึกษาชั้นปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีเพศ สาขาวิชาที่เรียนต่างกัน มีความถี่ในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองในสังคมภายนอกที่แตกต่างกันจะมีบุคลิกภาพทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในระดับที่สูงหรือแตกต่างกัน นอกจากนี้ยังมีอีกหนึ่งตัวแปรที่น่าจะมีผลต่อพฤติกรรมการปฏิบัติตนเองนักศึกษาในการเข้าร่วมในกิจกรรมนั้นคือ ทัศนคติ ซึ่งจากทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 พบว่า เพศ และคณะที่ศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดีแตกต่างกัน โดยที่ทัศนคติจึงน่าจะมีผลอย่างมากต่อการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ดังที่ Wilbur Schramm (1973) ได้กล่าวว่า การศึกษาและสภาพแวดล้อมทำให้มีความแตกต่างในพฤติกรรมการเลือกรับสาร

บุคลิกภาพ ทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ การโน้มถ่วงใจ และ พฤติกรรมของผู้รับสาร และ ทัศนคติ จะเป็นตัวกำหนดท่าทีของการรับและตอบสนองต่อสิ่งเร้า หรือ ข่าวสารที่ได้พบเกี่ยวกับการ เปิดรับข่าวสารนั้น ดังนั้น เมื่อประสบการณ์การรับสารแตกต่างกัน ย่อมส่งผลต่อทัศนคติที่แตกต่างกัน เมื่อทัศนคติแตกต่างกันย่อมส่งผลให้พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี แตกต่างกันไป

สมมติฐานที่ 4 การรับรู้ข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับ นโยบายสถานศึกษา 3 ดี มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี

การทดสอบสมมติฐาน พบว่า เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากแต่ละคณะมีการ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารจากส่วนกลางเหมือนกัน มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านหลายช่องทาง แต่กิจกรรมของแต่ละคณะมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะวิชาชีพของแต่ละคณะ ดังนั้น บางครั้ง ข้อมูลข่าวสารที่นักศึกษาได้รับย่อมแตกต่างกันไป พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาก็แตกต่างกันไปตามที่แต่ละคณะกำหนด รวมถึงความแตกต่างด้านพื้นที่ของแต่ละคณะที่ส่งผลให้ประสิทธิภาพ ของการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารได้ครอบคลุมแตกต่างกันไป คณะที่ค่อนข้างใหญ่ การประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารจะให้ครอบคลุมกับนักศึกษาทุกกลุ่มทำได้ค่อนข้างยาก แต่คณะที่มีพื้นที่บริเวณน้อย มีนักศึกษาจำนวนน้อย การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารสามารถทำได้ง่าย และทั่วถึงในเวลา อันรวดเร็ว และโดยโครงสร้างของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครมีคณะที่ค่อนข้างใหญ่ 2 คณะ ส่วนอีก 7 คณะเป็นคณะขนาดเล็กและขนาดกลาง ดังนั้น จึงส่งผลให้การประชาสัมพันธ์ของ คณะ/มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดีมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเข้า ร่วมกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการ รวมถึงนโยบายสถานศึกษา 3 ดี เป็นนโยบายที่ประกาศใช้โดย รัฐบาล มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ มากมาย ส่งผลให้นักศึกษาได้รับทราบข่าวสารมาจากสื่อ ต่างๆ แล้วนั้น มีความเข้าใจและทราบถึงกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกันโยบายสถานศึกษา 3 ดี สอดคล้องกับ Samuel L. Becker (1972) ที่กล่าวว่า การเปิดรับข้อมูล (Information Receptivity) กล่าวคือ บุคคลจะเปิดรับ ข่าวสารเพื่อทราบข้อมูลที่ตนเองสนใจ อยากรู้ สนใจ หากมีข้อมูลข่าวสารที่ เกี่ยวข้องกับตนเองก็จะให้ความเอาใจใส่อ่านหรือดูหรือฟังเป็นพิเศษ ซึ่ง McCombs and Becker (1979) ได้ให้แนวคิดที่ว่า โดยทั่วไปบุคคลแต่ละคนมีการเปิดรับข่าวสาร หรือการเปิดรับสื่อ เพื่อ ตอบสนองความต้องการ เพื่อการมีส่วนร่วม (Participation) เพื่อรับรู้และมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ ความเป็นไปต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมรอบ ๆ ตัว

สมมติฐานที่ 5 ทัศนคติต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี

การทดสอบสมมติฐาน พบว่า เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนโยบาย สถานศึกษา 3 ดี เป็นนโยบายที่มุ่งเน้นการจัดกิจกรรมเพื่อเป็นการบ่มเพาะ กลุ่มเอกลา ปลูกฝั่งและ ปลูกจิตสำนึก เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม ชุมชน และ สิ่งแวดล้อม เกิดความตระหนักในบทบาทหน้าที่ซึ่งในจิตใจ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงตนอยู่ในสังคม ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งกิจกรรมจะเกี่ยวข้องกับด้านประชาธิปไตย (Democracy) ด้าน คุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย (Decency) และด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด (Drug-Free)

และในการจัดกิจกรรมของมหาวิทยาลัยจากอดีตที่ผ่านมาได้ส่งเสริมให้ทุกคณะจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ 3 ด้อยู่ก่อนแล้ว ดังนั้น นโยบายสถานศึกษา 3 ดี จึงไม่มีผลต่อความรู้สึกถึงความแตกต่างไปจากเดิม รวมถึงนักศึกษาส่วนใหญ่ก็ต้องเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่ทางคณะ/มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการจัดโดยผ่านกองพัฒนานักศึกษา กองศิลปวัฒนธรรม และสโมสรนักศึกษาอยู่ก่อนแล้ว สอดคล้องกับ พงศ์ ทรดาล (2540) ที่กล่าวว่า ทักษะ ทักษะ ความรู้สึก ทักษะ ความคิดเห็นและพฤติกรรมของคนที่มีต่อเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหาร องค์กร หรือสภาพแวดล้อมอื่นๆ โดยการแสดงออกในลักษณะของความรู้สึก หรือท่าทีการยอมรับหรือปฏิเสธ สอดคล้องกับ Krech Crutchfield & Ballachey (1962) ทักษะ เป็นระบบคงที่คงทนในการประเมินผลทั้งทางด้านบวกหรือด้านลบ เป็นความรู้สึกทางอารมณ์ และเป็นแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมไปในทางสนับสนุนหรือคัดค้านสิ่งต่างๆ ในสังคม ดังนั้น การที่นักศึกษามีทัศนคติทางบวกต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมมหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดีนั้น เป็นสิ่งที่คณะ/มหาวิทยาลัยสามารถนำไปเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมที่สามารถปลูกฝังให้กับนักศึกษา เพื่อให้ นักศึกษาสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อการผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาสำหรับ คณะ/มหาวิทยาลัย คือ นักศึกษายังมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารค่อนข้างน้อย เนื่องจากเมื่อดูร้อยละของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเพียงร้อยละ 55.0 ส่วนใหญ่รับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อโปสเตอร์/แผ่นพับ/จุลสาร ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 28.3 ดังนั้นเพื่อให้ นักศึกษามีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดีมากขึ้น คณะ/มหาวิทยาลัยควรเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ตามสื่อต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการอยู่แล้วให้มากขึ้น โดยเฉพาะสื่ออินเทอร์เน็ต หรือผ่านสังคมออนไลน์ ด้วยพฤติกรรมวัยรุ่นปัจจุบันมีการติดต่อสื่อสารผ่านทางเครือข่ายมากกว่าสื่ออื่นๆ และนอกจากนี้ถึงแม้ว่าจากผลการศึกษานักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมตามนโยบายสถานศึกษา 3 จากสื่อของมหาวิทยาลัยผ่านบอร์ดประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัย มากที่สุด แต่ทุกๆ ก็มีความสำคัญที่คณะ/มหาวิทยาลัยจะใช้เพื่อการประชาสัมพันธ์ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กนกวรรณ ทรัพย์ยืนยง. (2546). ทัศนคติและแนวโน้มพฤติกรรมของนักเรียนนักศึกษาอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษาที่มีต่อภาพยนตร์โฆษณาส่งเสริมสังคมการต่อต้านยาเสพติด. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). ประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว. กระทรวงศึกษาธิการ. แผนยุทธศาสตร์ตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี (3D). กระทรวงศึกษาธิการ, 2552.

กัลยา วานิชย์บัญชา. การวิเคราะห์สถิติ : สถิติสำหรับการบริหารและการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550. การขับเคลื่อนนโยบายสถานศึกษา 3 ดี (3D) สู่การปฏิบัติ. เอกสารออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2552 จาก http://www.ed-law.moe.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=192:3d&catid=22:articles&Itemid=36

การรับรู้. เอกสารออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2552 จาก <http://www.novabizz.com/NovaAce/Behavior/Perception.htm>

กิตติมา สุรสุนธิ. (2533). กลยุทธ์การตลาด : การวางแผนการตลาด. กรุงเทพฯ : ธีระฟิล์ม และไซเท็กซ์. (46-47)

เกตุร ชิวหากาญจน์. (2541). การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ทัศนคติเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดของกลุ่มผู้ใช้แรงงาน ในจังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์หลักสูตรนิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ขวัญเรือน กิตติวัฒน์. (2531). พลศาสตร์ของการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ความคิดเห็นปัญหาการเมืองไทยในขณะนี้. เอกสารออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2552 จาก <http://www.siengdangtangnoi.com/board/index.php?topic=55.0>

ความหมายของยาเสพติด. เอกสารออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2553 จาก <http://www.chetupon.ac.th/Yasebtid/Pages/WhatisDrug1.html>

จรรยาพร ธรณินทร์ . เอกสารออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2553 จาก (<http://www.charuaypontorranin.com/index.php?lay=show&ac=article&id=5375831&Ntype=6>)

จรรยา สภาพ. (2534). ลัทธิการเมืองและเศรษฐกิจเปรียบเทียบ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

จักรกริช ใจดี. (2542). ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยของนิสิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2542.

- จิราพร ธรรมเสนา. (2549). ความรู้ ทักษะ และการใช้ประโยชน์จากแฟ้มอนามัยครอบครัวของบุคลากรสาธารณสุขในหน่วยบริการปฐมภูมิ จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ สาธารณสุขศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จุมพล รอดคำดี. (2532). สื่อมวลชนเพื่อการพัฒนา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน. (2539). ทฤษฎีต้นไม้วางจริยธรรม : การวิจัยและพัฒนาบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดารา ทีปะปาน. (2538). สังคมวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : อมรการพิมพ์.
- ถวิล ธาราโกชน์. (2532). จิตวิทยาการเมือง. กรุงเทพฯ : แพร่พิทยา.
- ทะนงศักดิ์ โชติมานนท์. (2539). ลักษณะบุคลิกภาพทางการเมืองในทางส่งเสริมประชาธิปไตยของนักศึกษาโดยผ่านกระบวนการเรียนรู้กลุ่มกลาทางการเมือง กรณีศึกษา : นักศึกษาชั้นปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง. สารนิพนธ์การศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ทินพันธุ์ นาคะตะ. (2543). สังคมวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : อมรการพิมพ์.
- โทษและพิษภัยของสารเสพติด. เอกสารออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2553 จาก <http://www.nmt.ac.th/product/web/1/d5.html>
- นิภาพร พรามจร. (2551). ปัจจัยที่มีผลต่อจริยธรรมทางธุรกิจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนธุรกิจและโรงเรียนพาณิชยการ. ปริญญาโท กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิภาพร พรามจร. (2551). ปัจจัยที่ส่งผลต่อจริยธรรมทางธุรกิจ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและโรงเรียนพาณิชยการ. ปริญญาโท กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เนตรนภา นามผล. (2538). ทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย : ศึกษาเฉพาะนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประมะ สตะเวทิน. (2532). เอกสารการสอนชุด 16410 สื่อเพื่อการพัฒนา. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ปราณี วิธรวาณิชย์. (2542). จริยธรรมกับชีวิต. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2534). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : สหมิตร ออฟ เซท.
- แผนยุทธศาสตร์ตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี (3D). เอกสารออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2552 จาก <http://www.kroobannok.com/15187>
- พงศ์ หรดาล. (2540). จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). (2543). การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยจิตวิทยาแบบยั่งยืน. กรุงเทพฯ : สหธรรมมิก.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). (2540). พระพุทธศาสนาพัฒนาคนและสังคม. กรุงเทพฯ กองการพิมพ์ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ กพผ.

- พระราชวรภุชเวต (ประยูร ธรรมจิตโต). (2541). คุณธรรมสำหรับผู้บริหาร. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยข้าราชการพลเรือน สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.
- ภิญโญ สาร. (2530). รัฐศาสตร์การศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- มงคล แก้วเกษการ. (2542). ปัจจัยทางชีวสังคมและทัศนคติต่อการเสพติดกับความตั้งใจในการเลิกเสพยาเสพติดของผู้บำบัดรักษาเสพยาเสพติดในระยะฟื้นฟู. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มนต์ชัย เทียนทอง. สถิติและวิธีการวิจัยทางเทคโนโลยีสารสนเทศ. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2549.
- มนต์ชัย เทียนทอง. การออกแบบและพัฒนาคอร์สแวร์สำหรับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน. กรุงเทพฯ : ศูนย์ผลิตตำราเรียน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2545
- มาลินี จุฑารพ. (2539). จิตวิทยาการเรียนรู้การสอน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- ยุทธดี ฐิติกุลเจริญ. (2537). ทฤษฎีการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.
- วัฒนธรรมไทย ประเพณีและภูมิปัญญาไทย. เอกสารออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2553 จาก <http://www.kullawat.net/civic/2.2.htm>
- วาสนา คุณอภิสิทธิ์ และคณะ. คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาพลศึกษา ช่วงชั้นที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว, 2547
- วิทยา สุจริตนารักษ์ และสมบุญ สุธาสาราย. (2528). หลักประชาธิปไตยและการสอนที่ส่งเสริมประชาธิปไตย. ลพบุรี : สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทยร่วมกับคณะวิชามนุษยศาสตร์ วิทยาลัยครูเทพสตรี ลพบุรี.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์; และคณะ. (2550). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ : อีระฟิล์มและเซเท็กซ์.
- สมัค ชินบุตร. (2545) การส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีสถานศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สาเหตุการติดยาเสพติด. เอกสารออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2553 จาก <http://www.chetupon.ac.th/Yasebtid/Pages/CauseDrug1.html>
- สาเหตุสำคัญที่ทำให้ติดยาเสพติด. เอกสารออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2552 จาก <http://www.school.net.th/library/snet4/june22/drug.htm>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. การปฏิรูปการศึกษา : วาระแห่งชาติจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 สู่การปฏิบัติยุทธศาสตร์ที่จะพาประเทศพ้นวิกฤต. เอกสารชุดการปฏิรูปการศึกษา วาระแห่งชาติ เล่มที่ 1, พฤษภาคม 2544.
เอกสารออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2552 จาก <http://www.onec.go.th/publication/strategic/cover.pdf>

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550-2554. กรุงเทพฯ : สกายบุ๊คส์, 2549.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่เก้า พ.ศ. 2545-2549. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). มติคณะกรรมการบริหาร สมศ. ครั้งที่ 7/2542 วันที่ 22 กันยายน 2552. กลุ่มงานประเมินคุณภาพ การศึกษาระดับอุดมศึกษา สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2552.
- สิ่งเสพติด. เอกสารออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2553 จาก <http://th.wikipedia.org/wiki/สิ่งเสพติด>.
- สุขุมาลัย โขควัฒนรัตน์. การป้องกันยาเสพติดโดยเครือข่ายเยาวชน กรณีศึกษา สโมสรวิทยากร เยาวชนกับโครงการนำร่องพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. ภาคนิพนธ์การศึกษาตาม หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารจัดการสาธารณะ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550.
- สุดใจ บุญอารี. (2546). ผลการฝึกความสามารถด้านการคิด และความสามารถด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่มีต่อทัศนคติพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ.
- สุทัศน์ีย์ บุญญเภาส. รายงานการวิจัยเรื่อง ความรู้ เจตคติ และการจัดโต๊ะหมู่บูชาของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย. ปทุมธานี : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีธัญบุรี, 2548.
- สุรจิต นิตยคำหาญ. (2540). การศึกษาจิตสำนึกเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดอุดรธานี. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- สุรทิน ปิ่นทอง และคณะ. (2542). บทบาทในการปลูกฝังและพัฒนาค่านิยมที่พึงประสงค์ให้กับนักเรียนนักศึกษาของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา กลุ่มภาคเหนือตอนล่าง. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2542.
- สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. (2533). การสื่อสารกับสังคม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรศักดิ์ กุลเรือง. (2544). ทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2533). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสถียร เขยประทับ. (2525). การสื่อสารงานนวัตกรรม. กรุงเทพฯ : คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อมร รักษาทรัพย์. (2542). ประชาธิปไตยและรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน. กรุงเทพฯ : การันต์การพิมพ์.

เอกรินทร์ สี่มหาศาล และคณะ. (ม.ป.ป) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.2. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์. สืบค้นเมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2553 จาก http://www.truelookpanya.com/true/knowledge_detail.php?mul_content_id=1768

ภาษาอังกฤษ

Atkin, Charles K. (1973). Anticipated communication and Mass Media Information Seeking. New York: Free Press.

Defleur, M. (1989). Theories of mass communication. (5 th ed.). New York : Longman.

Gordon W. Allport. (1967). Attitude. In F. Martin (ed.) Reading in Attitude Theory and Measurement. (pp.1-13). New York: London Sydney : John Wiley&sons.Inc.

Hunt, Todd and Ruben. Brent. (1993). Mass Communication. New York : Happer Collins College.

Klapper, Joseph T. (1960). The Effect of Mass Communication. New York: The Free Press.

McCombs, M. E., & Becker, L. E. (1979). Using mass communication theory. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.

Rogers, E.M. & Shoemaker, F.F. (1971). Communication of innovations : A crosscultural approach. New York: The Free Press.

Samuel, L. Becker. (1972). Discovering Mass Communication. Illinois : Scott Foresman and Company Glenview.

Schramm Wilbur. (1973). Channels and Audiences in Handbook of Communication. Chicago : Ran McNally Collage Publishing, P 121-122.

Zimbardo, Philip and Ebbesen, Ebbe B. (1970). Influencing Attitudes and Changing Behavior : A Basic Introduction to Relevance Methodology, Theory and Applications. Reading, Massachusetts : Addison Wesley Publishing.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์เกี่ยวกับการรับรู้ ทักษะคิด และการเข้าร่วมกิจกรรม
ตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี (3D) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

โครงการวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนเงินงบประมาณเงินรายได้ของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประจำปี พ.ศ. 2554 โดยกำหนดแบบสอบถามมี 5 ตอน
ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และคณะที่ศึกษา
- ตอนที่ 2 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี
- ตอนที่ 3 ทักษะคิดต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี
- ตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการตามนโยบาย
สถานศึกษา 3 ดี ได้แก่
 - ด้านประชาธิปไตย
 - ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย
 - ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด
- ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

นิยามศัพท์เฉพาะ

นโยบายสถานศึกษา 3 ดี (3D) หมายถึง แนวทางการดำเนินงานตามนโยบายสถานศึกษา
เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านประชาธิปไตย (Democracy) มีความตระหนัก เห็นความสำคัญ ศรัทธา และเชื่อมั่น
การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งรังเกียจการทุจริต และ
ต่อต้านการซื้อสิทธิขายเสียง
2. ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย (Decency) มีคุณธรรม จริยธรรม ความดีงาม
รู้สึกผิดชอบดี มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และยึดถือปฏิบัติอยู่ในวิถีชีวิต
3. ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด (Drug-Free) รู้สึกหลีกเลี่ยงห่างไกลยาเสพติด

ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ท่านเลือก

1. เพศ 1. ชาย 2. หญิง
2. คณะที่ศึกษา 1. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
 2. คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
 3. คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน
 4. คณะวิศวกรรมศาสตร์
 5. คณะบริหารธุรกิจ
 6. คณะศิลปศาสตร์
 7. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
 8. คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น
 9. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ

ตอนที่ 2 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ท่านเลือก

1. ท่านเคยได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี หรือไม่
 1. เคย 2. ไม่เคย
2. ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี ผ่านสื่อใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 1. โปสเตอร์/แผ่นพับ/จุลสาร 2. ป้ายประชาสัมพันธ์
 3. วิทยุโทรทัศน์ 4. วิทยุกระจายเสียง
 5. หนังสือพิมพ์ 6. เพื่อน /ญาติ / คนรู้จัก
 7. การประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัย 8. อื่นๆ (ระบุ)
3. ท่านเปิดรับข่าวสารและการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี บ่อยแค่ไหน
 1. เปิดรับทุกวัน 2. เปิดรับ 5-6 วันใน 1 สัปดาห์
 3. เปิดรับ 3-4 วันใน 1 สัปดาห์ 4. เปิดรับ 1-2 วันใน 1 สัปดาห์
 5. เปิดรับน้อยกว่า 1 วันใน 1 สัปดาห์ 6. อื่นๆ (ระบุ)
4. ท่านต้องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมตามนโยบายสถานศึกษา 3 จากสื่อใด
 1. บอร์ดประชาสัมพันธ์ของคณะ/มหาวิทยาลัย
 2. ป้ายอักษรวิงหน้าคณะ/มหาวิทยาลัย
 3. เว็บไซต์ของคณะ/มหาวิทยาลัย
 4. โทรทัศน์วงจรปิดของคณะ/มหาวิทยาลัย
 5. สถานีวิทยุ 90.75 MHz (วิทยุของมหาวิทยาลัย)
 6. อื่นๆ (ระบุ)

5. ท่านคิดว่าคณะ/มหาวิทยาลัยมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับนโยบายสถานศึกษา 3 ดี ในระดับใด

การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ นโยบายสถานศึกษา 3 ดี	ระดับคะแนน					สำหรับ นักวิจัย
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
1. การประชาสัมพันธ์และประกาศนโยบาย สถานศึกษา 3 ดีให้นักศึกษาทราบ						
2. การประชาสัมพันธ์กิจกรรมด้าน ประชาธิปไตยตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี เช่น กิจกรรมการเลือกตั้งตัวแทนสโมสร นักศึกษา กิจกรรมทางการเมือง เป็นต้น						
3. การประชาสัมพันธ์กิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมและความเป็นไทย ได้แก่ การอนุ นักศิลปวัฒนธรรม เช่น วันลอยกระทง วัน เข้าพรรษา เป็นต้น						
4. การประชาสัมพันธ์กิจกรรมด้านภูมิคุ้มกัน ภัยจากยาเสพติด เช่น กิจกรรมรณรงค์ เยาวชนไทยห่างไกลยาเสพติด การรณรงค์ ไม่สูบบุหรี่ เป็นต้น						

ตอนที่ 3 ทศนคติต่่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงตามระดับทัศนคติของท่าน

ทัศนคติ ต่่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี	ระดับคะแนน					สำหรับ นักวิจัย
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	
ด้านประชาธิปไตย						
1. ประเทศที่มีการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยต้องมีรัฐธรรมนูญ เป็นกฎหมายสูงสุด						
2. ประชาชนมีสิทธิเรียกร้องความ เป็นธรรมหากไม่ได้รับความเป็น ธรรมจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ						
3. ผู้ที่จะดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีควร เลือกจากผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ เท่านั้น						

ทัศนคติ ต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี	ระดับคะแนน					สำหรับ นักวิจัย
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	
4. รัฐควรปราบปรามผู้เดินขบวนประท้วงอย่างเด็ดขาด เพราะทำให้เสียภาพลักษณ์ของประเทศ						
5. ระบอบประชาธิปไตยถือเสียงข้างมาก แต่ก็ไม่ควรมองข้ามเสียงข้างน้อย						
6. หากมีความคิดเห็นแตกต่างจากคนส่วนมากก็ไม่ควรแสดงความคิดเห็น						
7. รัฐบาลที่มาจากการแต่งตั้ง จะมีความมั่นคงมากกว่ารัฐที่มาจากการเลือกตั้ง						
8. ประชาชนในเมืองและประชาชนในชนบท ควรได้รับการคุ้มครองและสวัสดิการจากรัฐเท่าเทียมกัน						
9. บางครั้งการเมืองเป็นเรื่องน่าเบื่อหน่าย ดังนั้น งดไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งบ้างก็ได้						
10. รัฐไม่ควรสนใจเสียงฝ่ายค้าน เพราะเป็นเสียงข้างน้อย						
ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความ เป็นไทย						
1. การกระทำผิดเล็กๆ น้อยๆ ไม่ถือว่าขาดคุณธรรมจริยธรรม						
2. ถ้ามนุษย์เราขาดคุณธรรมจริยธรรมจะทำให้สังคมมีแต่ความวุ่นวาย						
3. สังคมจะไม่วุ่นวายถ้าทุกคนดูแลตนเองและปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม						

ทัศนคติ ต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี	ระดับคะแนน					สำหรับ นักวิจัย
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	
4. การดูแลทรัพย์สินสมบัติของ ส่วนรวมเป็นการแสดงความเป็น ผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมอีก รูปแบบหนึ่ง						
5. อิทธิพลของวัฒนธรรม ต่างประเทศทำให้คนไทยลี้ม ความเป็นไทยไป						
6. ประเพณีไทยเป็นสิ่งที่ดีแต่ บางครั้งก็ดูเขยไม่ทันสมัย						
7. เมื่อต้องการแสดงความเป็นไทย ไม่จำเป็นต้องสนใจสายตาคนดูถูก						
8. การไหว้ถือเป็นเอกลักษณ์ของ ไทยที่ต้องอนุรักษ์ไว้						
9. การใช้ภาษาไทยจะต้องใช้ให้ ถูกต้องตามหลักการทางภาษา ไม่เช่นนั้นจะทำให้คุณค่าทาง ภาษาเสียไป						
10. การรณรงค์ให้เยาวชนพูดภาษา ท้องถิ่น เป็นการอนุรักษ์ไว้ซึ่ง ศิลปวัฒนธรรมอันดีของไทย						
ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด						
1. การเสพยาเสพติดเป็นวิธีช่วย แก้ปัญหาครอบครัว						
2. สังคมควรให้โอกาสผู้ติดจาเสพ ติดได้กลับตัว						
3. กฎหมายควรลงโทษผู้ผลิต/ผู้ค้า ถึงขั้นประหารชีวิต						
4. บางครั้งยาเสพติดสามารถช่วย ให้ลี้มความทุกข์จากปัญหาชีวิต						
5. ผู้ติดยาเสพติดส่วนใหญ่มีสาเหตุ มาจากปัญหาครอบครัว						

ทัศนคติ ต่อนโยบายสถานศึกษา 3 ดี	ระดับคะแนน					สำหรับ นักวิจัย
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	
6. เสพยาเพียงครั้งหรือสองครั้งไม่ เป็นเหตุให้ติดยาเสพติด						
7. การเสพยาเสพติดทำลาย ประสาทสมอง						
8. การเสพยาเสพติดทำให้ร่างกาย ซูบซีด อ่อนเพลีย เกียจคร้าน เฉื่อยชา ทрудโทรม และเสีย บุคลิกภาพ						
9. การเสพยาเสพติดเป็นพฤติกรรม ปกติของมนุษย์						
10. การเสพยาเสพติดขึ้นอยู่กับความ ต้องการของผู้เสพ สภาพสังคม รอบข้าง ครอบครัว และเพื่อน ไม่ มีผลต่อการเลือกเสพยาเสพติด						

ตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมของนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี
โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

กิจกรรมตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี	ระดับคะแนน					สำหรับ นักวิจัย
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
ด้านประชาธิปไตย						
1. กิจกรรม “การเลือกตั้งนายกสโมสร นักศึกษา”						
2. กิจกรรม “การเลือกหัวหน้าห้อง”						
3. กิจกรรม “การเลือกตัวแทนชั้น”						
4. กิจกรรมการรณรงค์การไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง						
5. การเปิดโอกาสให้นักศึกษาให้แสดงความ ความคิดเห็นต่อกิจกรรมต่างๆ						

กิจกรรมตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี	ระดับคะแนน					สำหรับ นักวิจัย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย						
1. กิจกรรม “ไหว้ครู สู่ขวัญ สืบสารประเพณีไทย”						
2. กิจกรรม “ราชมงคลส่งเสริมพุทธศาสนา ถวายเทียนพรรษา”						
3. กิจกรรม “5 ธันวาคมมหามงคล เฉลิมพระเกียรติ”						
4. กิจกรรม “ปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ”						
5. กิจกรรม “เยาวชนรักวัฒนธรรมไทย”						
6. กิจกรรม “กิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาชนบท”						
7. โครงการอบรมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้แก่นักศึกษา						
ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด						
1. กิจกรรมกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย						
2. โครงการอบรมนักศึกษาแกนนำเพื่อป้องกันเอดส์และสารเสพติดในสถานศึกษา						
3. กิจกรรมเสริมสร้างกีฬามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเกมส์						
4. กิจกรรมเพชรราชมงคล						

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้วิจัย

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุคี ศิริวงศ์พากร
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Asst. Prof Sukee Sirivongpakhon
2. ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8
3. หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก
คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
โทร. 02-282-9009 ต่อ 6850
โทรสาร. 02-6285204
มือถือ 081-2405363
E-mail sukee2829@hotmail.com
4. ประวัติการศึกษา
ปริญญาโท : นศม.
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ปริญญาตรี : กศ.บ. (พลศึกษา)
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา
5. งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว :
การปฏิบัติตนทางจริยธรรมตามการรับรู้ของนักศึกษา สาขาบริหารธุรกิจในสถาบันเทคโนโลยี
ราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร งบประมาณเงินผลประโยชน์ประจำปี 2549 (หัวหน้า
โครงการวิจัย)